

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Tadeusz Kraszewski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan-Chełmickowski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Nr. 397

Wydanie P

Poznań, sobota dnia 31 sierpnia 1935

Rok 30

Poznań, 30 sierpnia.

Właściwe zadanie Sejmu a rzeczywistość

W kampanji agitacyjnej, prowadzonej przez sfery „sanacyjne” na rzecz nowego Sejmu, czyta się i słyszy, jaki to ogrom pracy ustawodawczej spadnie na przyszłych posłów, jak to będą oni w trudzie i mozole borykali się z kryzysem, jak będą stwarzali nowe życie społeczne i gospodarcze. Fantastyczne te opowieści, puszczane w kurs nawet przez poważne pisma prorządowe, mają służyć jako dowód, że stronnictwa opozycyjne popełniły błąd, usuwając się od tak ważnej i zbożnej pracy, a z drugiej strony mają zachęcić społeczeństwo, aby przez udział w głosowaniu w pracy tej pośrednio wzięło udział.

To pasowanie Sejmu na jakiegoś Tytańa pracy i walki z kryzysem jest — zwłaszcza w ustach „sanatorów” — prostym kawałem. Bo i jakże mogą poważnie mówić o „pracy” Sejmu ci, którzy jego przymusowe ośmiomiesięczne próznowanie podnieśli do wyższych zasad ustrojowej? Jakże fałszywie brzmią żale z powodu abstynencji opozycji i zapraszania jej zwolenników do urn wyborczych, gdy przypomnimy sobie, jak to b. marszałek Sejmu p. Świtalski wśród aplauzu swoich przyróżniaczy politycznych dowodził, że opozycja tylko „porusza powietrze” w sali sejmowej?

Ale nie dla satysfakcji wykazania obozowi „sanacyjnemu” obłudy i niekonsekwencji poruszamy te sprawy. Mamy tu cel znacznie ważniejszy, a mianowicie korzystamy ze sposobności, aby wypowiedzieć swój pogląd na rolę i zadania Sejmu.

Ze Sejm powinien naprawdę spełniać swoje czynności, — że posłowie nie mają być tylko manekinami od uchwalania przedłożeń rządowych, pozbierającymi za to djety, to nie ulega wątpliwości. Chodzi tylko o właściwe ujęcie zadań Sejmu i jego roli w życiu państwowym, oczywiście nie w teorii, ale na tle obecnych, realnych stosunków.

„Sejm sprawuje funkcje ustawodawcze i kontrolę nad rządem” — tak brzmi pierwsze zdanie artykułu 31 nowej Konstytucji. Godzimy się na to określenie, trzeba je tylko nieco dokładniej zbadać.

Funkcje ustawodawcze spełnia Sejm nie sam, ale dzieli je z Prezydentem Rzeczypospolitej i z rządem. Pierwszy ma szerokie prawo wydawania dekretów nawet podczas obrad sejmowych, drugi nie mniej ważne prawo inicjatyw. Ma tę inicjatywę wprowadzić i Sejm, ale nasze ustawodawstwo jest tak skomplikowane, tak chaotyczne, że prawie niepodobnym jest, ażeby posłowie — zwłaszcza tacy, jacy wejda do przyszłego Sejmu — mogli bez pomocy specjalistów z urzędów ministerjalnych opracowywać projekty ustaw,

Po tragicznym zgonie królowej Astrid

Dalsze szczegóły strasznej katastrofy — Zwłoki małżonki Leopolda III przybyły do Brukseli

Lucerna. (PAT). Według opowiadań króla Leopolda, przebieg tragicznej katastrofy był następujący: Królowa Astrid podczas jazdy samochodem rozwinęła mapę okolicy, aby zapoznać się z drogą. W pewnej chwili król, który prowadził maszynę, pochylił się

Szosa biegnąca wzdłuż jeziora Czterech Kantonów z Lucerny do Küssnacht, na której wydarzyła się wczoraj tragiczna katastrofa królewskiej pary belgijskiej

lekko, aby rzucić okiem na mapę. Jedną chwilą nieuwagi króla spowodowała zejście samochodu z szosy i zderzenie z drzewem, o które wóz rozbił się.

Król i królowa zostali wyrzuceni z samochodu. Królowa uderzyła głową o drzewo, odnosząc śmiertelną ranę. Rozbity samochód siłą bezwładu stoczył się do jeziora, w którym zanurzył się. Szofer zanurzył się z maszyną w jeziorze, nie odnosząc żadnej rany. Przejżdżający samochód, znalazł przy drodze zwłoki królowej i rannego króla.

Tragiczny wypadek zdarzył się bez świadków. Podkreślić należy, że samochód królewski jechał sam: żaden wóz

nie poprzedzał bezpośrednio samochodu królewskiego, ani mu nie towarzyszył.

Lucerna. (PAT). Głównym świadkiem katastrofy królewskiej pary belgijskiej jest urzędnik policji, który, czuwając nad bezpieczeństwem monarchy, jechał w pewnej odległości samochodem za autem królewskim. Potwierdza on, że samochód króla uderzył zlekka o niski mur, ogradzający szosę, w chwili, gdy król przechylił w stronę królowej, patrzał na mapę, którą mu ona pokazywała. Król natychmiast usiłował wyprostować bieg wozu, lecz auto, znajdując się na błotnistej części drogi na brzegu jeziora, pośliznęło się i zjechało w stronę jeziora około 10 metrów. Cieżarem swoim wóz uderzył o gruszę. Królowa uderzyła głową o drzewo, a siłą uderzenia została wyrzucona z auta. Wóz w dalszym ciągu toczył się w stronę jeziora. Król został siłą uderzenia wyrzucony dalej niż królowa.

Lucerna. (PAT). O godzinie 22.15 wczoraj wieczorem do pociągu paryskiego przyczepiono żalobny wagon ze zwłokami królowej Astridy oraz specjalny wagon, w którym zajęli miejsce król Leopold III, premier Van Zeeland i bar. Capelle. Król wyraził życzenie, aby odjazd pociągu odbył się bez żadnych uroczystości i bez udziału władz. Wieńce i kwiaty nadesłane przez władze szwajcarskie oraz miasto Lucernę złożono obok trumny ze zwłokami królowej.

Król ma wygląd wyczerpany, twarz jego jest obandażowana, ręka na temblaku.

Bazylen. (PAT). Pociąg żalobny ze zwłokami królowej belgijskiej minął Bazylen w nocy. Pomimo późnej godziny na stacji i wzdłuż toru kole-

jowego zebrały się liczne rzesze ludności, które w ciszy i z odkrytymi głowami trwały w milczeniu do chwili odjazdu ekspresu.

Arlon. (PAT). Pociąg specjalny z trumną królowej belgijskiej przybył do Arlon o godz. 6 rano. Na stacji oczekiwały miejscowe władze i liczne grupy ludności. W mieście były dzwony. Wokoło dworca zgromadziły się olbrzymie tłumy ludności. Wagon żalobny znajduje się bezpośrednio za lokomotywą. Jest on zamknięty i nazewnitrz nie widać na nim żadnych ozdób żalobnych. Okna wagonu królewskiego były całkowicie zastonięte.

Bruksela. (PAT). Specjalny pociąg królewski ze zwłokami królowej przybył do stolicy Belgii o godz. 8.40. Orszak żalobny niezwłocznie udał się z dworca do pałacu królewskiego.

Bruksela. (PAT). Na długo przed przyjazdem żalobnego pociągu olbrzymie tłumy gromadziły się wokoło dworca, oczekując przybycia pociągu.

W chwili, gdy otwarto drzwi żalobnego wagonu, zapanowała przejmująca cisza. Trumna ze zwłokami królowej bez żadnych ozdób była przykryta czarnym suknem, na którym leżało kilka dzikich róż.

Bruksela. (PAT.) Orszak żalobny opuścił dworzec i udał się do pałacu królewskiego ulicami, które wypełniały olbrzymie tłumy w pełnej szacunku ciszy stojące na chodnikach. Samochód z trumną królowej poprzedzał szwadron kawalerji. Orszak zamykał samochód z przedstawicielami władz. Na całej przestrzeni od dworca do pałacu stały szpalery wojska.

Wszystkie flagi były opuszczone do połowy masztu i przewiązane krepa. Przed pałacem królewskim oczekiwał król, na którego twarz malowało się głębokie wzruszenie.

Zwłoki królowej złożono w tej samej sali, w której spoczywała trumna ze zwłokami króla Alberta. Ciało królowej zostało zabalsamowane już w Lucernie. Cała sala jest zawieszona czarnym suknem i kirem. Obok trumny płonie 6 wielkich świeczników. Po obu stronach katafalku złożono białe lilje i białe róże. Czterech oficerów pełni straż honorową. Po krótkiej defiladzie członków rządu i przedstawicieli władz uroczystość przewiezienia zwłok do pałacu królewskiego została zakończona. Król pozostał sam przy zwłokach swojej małżonki.

Data pogrzebu nie została jeszcze wyznaczona, przypuszczają jednak, iż odbędzie się on we wtorek.

Sterylizacja w Polsce?

Warszawa. (Tel. wł.) Towarzystwo Eugeniczne prześle w najbliższym czasie do ministerstwa opieki społecznej kilka projektów ustaw, które mają być wniesione w przyszłym Sejmie.

Są to: 1) projekt ustawy o poradnictwie przedślubnym, 2) projekt ustawy o pomocy dla nowożeńców, 3) projekt ustawy o państwowych kartotekach zdrowia, 4) projekt ustawy o ograniczeniu wydatków opieki społecznej.

Jeśli chodzi o ostatni projekt ustawy, to przewiduje on m. in. sterylizację w stosunku do umysłowo-chorych.

Zgon Barbuse'a

Moskwa. (PAT.) Słynny pisarz francuski Henri Barbusse zmarł dzisiaj po dłuższej chorobie.

Ale o tem przeznaczeniu Sejmu milczą odezwy i artykuły, nawołujące do głosowania. Milczą dlatego, bo wyraz: „kontrola” nie istnieje w słowniku „sanacyjnym”; miejsce jego zajęło słowo: „współpraca”.

Warunkiem kontroli jest jej zupełna niezależność. Posłowie, zawdzięczający mandaty przedewszystkiem administracji, nie mogą być jej bezstronnymi i — gdy zajdzie potrzeba — surowymi kontrolerami. Mogą tylko — „współpracować”.

Streszczamy: Sejm nie był nigdy i nigdzie — poza przejściowymi wyjątkami — w pełnym tego słowa znaczeniu władzą ustawodawczą. Dzisiaj stonki układają się tak, że parlamenty nawet ograniczone swoje prawa ustawodawcze przelewają na rządy, udzielając im pełnomocnictw. Gdzie parlament jest prawdziwym przedstawicielstwem narodu, a rząd cieszy się zaufaniem parlamentu, tam rezygnacja taka wydaje często dobre rezultaty.

Sejm natomiast powinien być polityczną reprezentacją społeczeństwa i wykonywać nie tylko budżetową, ale i polityczną kontrolę nad działalnością rządu. To jest właściwe zadanie Sejmu, zawarte także w nowej Konstytucji, ale nie uwzględnione w ordynacji wyborczej i w dotychczasowej praktyce obozu rządowego. m. k.

uwzględniające należycie istniejące już przepisy prawne, a zatem nie nadające się do odrzucenia z przyczyn czysto formalnych. Z tego powodu już w czasach sejmowładztwa rzadko tylko posłowie bezpośrednio korzystali z prawa inicjatywy, wnosząc własne projekty ustaw. Przeważnie wykonywano tę inicjatywę tylko pośrednio przez zgłaszanie i uchwalanie rezolucji, wzywającej rząd, aby przedłożył projekt takiej to a takiej ustawy. Jeżeli nawet klub B. B. występował czasami z własną inicjatywą, to działo się to tylko ze względów taktycznych: rzekomy projekt poselski był faktycznie opracowywany przez urzędników ministerjalnych.

Tyle co do inicjatywy. W ogromnej większości wypadków Sejm rozpatruje, uchwała lub odrzuca projekty rządowe, ewentualnie przeprowadzając w nich pewne zmiany. Oczywiście jest to praca, ale nie taka gigantyczna, jak to chcą wmówić obecnie wyborcom ci, co przez długi szereg lat robili wszystko, aby obniżyć znaczenie i powagę Sejmu w społeczeństwie.

O wiele ważniejsze jest drugie zadanie Sejmu, a mianowicie — kontrola nad działalnością rządu. Tej roli Sejm nie dzieli z innymi organami państwowymi, mając do pomocy stale działającą Kontrolę Państwową.

Mobilizacja w Abisynji

Ogłoszenie moratorium — Entuzjizm młodszych oficerów abisyńskich — Mussolini spokojnie patrzy w przyszłość

Addis-Ababa. (PAT.) Rząd ogłosił dziś rozkaz, mocą którego wszyscy mężczyźni niezatrudnieni obowiązani są do służby w wojsku, lub w oddziałach sanitarnych.

Bank abisyński zażądał dziś od swoich dłużników spłaty kredytów w ciągu 14 dni. Przewidywane jest ogłoszenie moratorium, tak, iż zarządzanie banku dotknie tylko cudzoziemców.

Koła urzędowe zaprzeczają ponownie pogłoskom o układach z Japonią w sprawie dostawy broni.

Londyn. (PAT.) Specjalny korespondent „Daily Telegraph” donosi z Addis-Ababy, iż cesarz Abisynji w ostatnich czasach musiał się energicznie przeciwstawić skrajnym elementom ze swego otoczenia, które przemawiały za podjęciem niezwłocznej ofensywy przeciwko armii włoskiej. Cesarz wydał szereg zarządzeń dyscyplinarnych w stosunku do pewnej liczby młodych oficerów, nakazując jak najściślej przestrzeganie wydanych rozkazów, by uniknąć wszelkiej prowokacji, która mogłaby posłużyć Włochom za pretekst do inwazji.

Paryż. (Tel. wł.) Specjalny wyślanik „Excelsiora”, były szef misji wojskowej w Polsce gen. Niessel, rozmawiał na manewrach z Mussolinim. Na zapytanie, jak się szef rządu włoskiego zapatruje na obecne położenie, Mussolini oświadczył, że komunikat urzędowy po radzie ministrów w Bolzano świadczy dostatecznie o spokoju, z jakim rząd włoski patrzy w przyszłość.

W krótkiej wymianie zdań o przebiegu manewrów szef rządu włoskiego

Odrzucona propozycja komunistów

Warszawa. (Tel. wł.) Partja komunistyczna zwróciła się do szeregu stronnictw, m. in. do Stronnictwa Ludowego z żądaniem utworzenia wspólnego frontu ludowego do walki z faszyzmem. Na to Stronnictwo Ludowe ogłosiło komunikat, odrzucający te propozycje i stwierdzający, że sami komuniści są zwolennikami dyktatury proletariatu, a poza tym podkreślający, że komuniści otrzymują instrukcje z Moskwy, podczas gdy Stronnictwo Ludowe stoi na gruncie państwowym. (w)

Zawalił się tunel

Nowy Jork. (PAT.) W Oakland (Kalifornia) zawalił się znajdujący się w budowie tunel. Z 11 robotników, zatrudnionych w tunelu uratowano 8, a 6 poniosło śmierć.

Samobójstwo 98-letniego adwokata

Lwów. (Tel. wł.) W mieszkaniu własnym przy ul. Akademickiej powiesił się dr. Adam Chorwat, b. prezes izby adwokackiej, przeżywszy lat 98.

Wiadomości

W miejscowości Meiningen, motocykl, w którym znajdował się dwie osoby, wpadł na wóz z drzewem i stanął w płomieniach. Dwaj jadący zginęli w płomieniach.

Eden udając się do Genewy celem wzięcia udziału w wyznaczonym na dzień 4 września posiedzeniu rady Ligi Narodów, zatrzyma się przez poniedziałek w Paryżu, celem odbycia konferencji z premierem Lavalem.

Marszałek Balbo wczoraj wieczorem opuścił Paryż, udając się do Turynu.

Książę Gloucester — trzeci syn królewskiej pary brytyjskiej, zaręczył się z lady Alicją Monbagu Douglas Scott, córką księżstwa Buccleuch and Queensbury.

W czasie od 2 do 8 września odbędą się w rejonie Rethel - Mourmelon - Reims wielkie manewry wojskowe z udziałem znacznej liczby pułków zmotoryzowanych.

Kancelarz Hitler zaprosił członków korpusu dyplomatycznego, akredytowanych w Berlinie na uroczystości partyjne w Norimberdze.

Potwierdza się wiadomość, że premier Baldwin opuści w dniu 4 września Aix-les-Bains i powróci do Londynu.

chwalił swój korpus oficerski i wojsko, o którego dyscyplinie i waleczności jest przekonany. Jest on tego samego zdania co marszałek Lyautey, iż należy pokazać swą siłę, aby nie być zmuszonym do jej użycia.

Zmiany w umundurowaniu wojska

Warszawa. (Tel. wł.) W ostatnich dwóch latach pracowano nad rewizją dotychczasowych typów umundurowania naszej armii. Obecnie prace w tej mierze dobiegają końca. „Polska Zbrojna” pisze o nowym umundurowaniu, które ma być wprowadzone stopniowo, co następuje:

W pierwszej najbliższej kolejności oficerski płaszcz dwurzędowy zastąpiony zostanie płaszczem sukienym jednorzędowym typu szeregowców. Jednocześnie zniesione będą noszone przez oficerów najrozmaitszych odmian i odcieni płaszcze letnie gabarydowe, w miejsce których zostanie na czas pokoju wprowadzona dla oficerów i starszych stopni podoficerów peleryna sukienka, jako letnie okrycie wyjściowe.

Dla ochrony przed deszczem w czasie służby otrzymają oficerowie i starsi stopniem podoficerowie prawo noszenia peleryn przeciwdeszczowych (konni — z wewnętrznymi rękawami przypinanymi).

Wskutek sprecyzowania opisu technicznego czapki-rozątywki usunięta zostanie dowolność w noszeniu różnych odmian tej czapki i obowiązująca będzie właściwy typ czapki-rozątywki z denkiem uszytywnionem, tak, jak to ustalają przepisy ubiorcze z r. 1919, zatwierdzone jeszcze przez marszałka Piłsudskiego. Krój czapki otrzyma wygląd estetyczniejszy.

Kurtka oficerska polowa — wprowadzony będzie jednolity typ tak dla oficera, podoficera, jak i dla szeregowca — będzie miała z tyłu dwa boczne rozcięcia; środkowe rozcięcie odpadnie.

Kieszenie nie wyjdą nazewnierz, a będą wszyte.

Wszystkie części haftowane (orzutki, oznaki stopni, inicjały na naramiennikach, wężyki itd.) oraz sznurzy naramienne i na czapkach, jako też temblaki będą oksydowane, a nie, tak jak obecnie, jasne.

Zamiast temblaków z nici srebrnych ustanowione zostaną temblaki metalowe.

Zniesione zostaną płaszcze skórzane dla generałów i dla rejonowych inspektorów koni. Kurtki skórzane będą mogły być używane tylko przez żołnierzy lotnictwa, broni pancernych i w innych oddziałach motorowych, ale tylko w czasie wykonywania służby. Niesienie kurtek przy stroju garnizonowym lub wyjściowym nie jest dozwolone.

Oficerowie i podoficerowie zawodowi służb otrzymają spodnie ciemne wieczorowe z lampasami.

Poza służbą i w służbie, gdy oficerowie nie będą przy szabli lub pistolecie, nosić oni będą tylko pas główny pasa oficerskiego; odpadnie zatem noszenie paska poprzecznego, który potrzebny jest tylko w służbie przy obciążeniu pasa głównego. Pas poprzeczny niszczy poza tem materiał kurtki.

Omówione powyżej — pisze „Polska Zbrojna” — postanowienia o umundurowaniu podane zostają dlatego do wiadomości ogółu, gdyż nie wskazane jest sprawianie sobie nowych rzeczy, nieodpowiadających sprecyzowanemu typom, których nie wolno będzie do naszać, jak to dawniej bywało praktykowane.

Mała Ententa a zatarg włosko-abisyński

Białogród. (Tel. wł.) Cała uwaga jugosłowiańskiej opinii publicznej skupia się w tej chwili na toczących się w Bled obradach ministrów Małej Ententy. Konferencja w Bled odbywa się w przeddzień posiedzenia rady Ligi, na ktem zapasć mają postanowienia, dotyczące zatargu włosko-abisyńskiego.

Sytuacja Małej Ententy wobec ewtl. żądania Anglii co do sankcji przeciw

Włochom jest w wysokim stopniu drażliwa. Zdaniem tutejszych polityków można już dziś uważać za pewnik, że konferencja w Bled sprzeciwi się sankcjom przeciw Włochom. Mała Ententa stanie na stanowisku, że Włochy są dla niej teraz ważniejsze, niż Abisynja, gdyż potrzebuje Włoch dla rozwiązania politycznych i gospodarczych zagadnień w basenie naddunajskim.

Hitlerowski senat gdański pogwałcił konstytucję

Orzeczenie komitetu prawników wobec skarg organizacji katolickich

Londyn. (Tel. wł.) Komitet prawników, którzy z polecenia min Edena sprawozdawcy spraw gdańskich w radzie Ligi Narodów, studjowali skargi organizacji gdańskich z powodu petycji organizacji katolickich i innych w wolnym mieście przeciwko naruszeniu przez obecny senat obowiązującej konstytucji, zakończyli swoje prace.

Komitet prawników stwierdził w szeregu przytoczonych w petycji wypadków, że obecne władze gdańskie dopuściły się istotnie pogwałcenia konstytucji, niemniej jest wątpliwe wobec kryzysu abisyńskiego, czy rada Ligi Narodów zwróci dostateczną uwagę na sprawę gdańską.

Niemiecki pancernik z oficjalną wizytą w Gdańsku

Radość hitlerowców gdańskich — „Admiral Scheer” porożowanie w porcie do poniedziałku

Berlin. (Tel. wł.) Niemieckie biuro informacyjne donosi z Gdańska, że pancernik „Admiral Scheer” zawinał dziś rano o godz. 8.30 na redzie gdańskiej z oficjalną wizytą. Przybycie pancernika do Gdańska jest wyrazem wewnętrznej łączności Rzeszy z niemieckim Gdańskiem. To uczucie panuje zwłaszcza dzisiaj, w dobie trudności gospodarczych Gdańska, wśród całej ludności. Z wszystkich domów powiewają flagi niemieckie na powitanie pan-

cernika „Admiral Scheer” i jego załogi. Po zwykłych formalnościach powitalnych konsul generalny Rzeszy wydał śniadanie, w którym uczestniczyło prócz komendanta pancernika kpt. Marschalla i ośmiu oficerów, reichsleiter Buch i gauleiter Forster. Konsul Radowicz wyraził radość, że dumny pancernik niemiecki jako symbol odzyskanej siły niemieckiej na morzu przybywa do Gdańska. Ta wizyta przyczyni się do wzmożenia wśród ludności gdań-

skiej zaufania do nowej Rzeszy i jej przywódcy, mimo duchowych i materialnych przejęć ludności gdańskiej w dobie obecnej.

Około godz. 18 pancernik „Admiral Scheer” wypłynie do portu gdańskiego, gdzie pozostanie do poniedziałku południa.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.24 — 5.25 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.27 zł.

Kurs marki niem. Bank Polski oddział w Poznaniu, nienotowany.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 30. 8. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% pożyczki konwers. 66½ oraz za 3% pożyczki bud. 40.—

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. poszukiwano 4½% dol. listy zast. po 40% oraz 4% listy zast. konwert. po 39%, natomiast ofiarowano 4½% złotych listy zast. po 40%.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 92½.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. pożyczki konwersyjna 66,50 P.
3% pożyczki budowlana, seria I 40.— P.
4½% dol. listy zastawne serji K z r. 1933 P. Z. K. 40.— P.
4½% złote listy zastaw. s. K. z r. 1933 P. Z. K. 40,75 O.
4% listy zast. konwert. cstempl. P. Z. K. 39.— P.

Akcje bankowe i przemysłowe
Bank Polski 92,50 P.
Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, dnia 30 sierpnia 1935 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Ceny orientacyjne:	
Zyto zdr. suche (Usp. spok.)	11,00 — 11,25
Pszenica (Usp. spokojna)	15,50 — 15,75
Jęczmień 700—725 g/l.	13,70 — 14,25
Jęczmień 670—680 g/l.	12,75 — 13,00
Uspokobienie spokojne.	
Owies nowy (Usp. spok.)	12,00 — 12,50
Maka	
żytnia I gat. 0,55% wł. w.	18,00 — 19,00
żytnia I gat. 0,65% wł. w.	17,00 — 18,00
żytnia II gat. 55—70% wł. w.	14,75 — 15,75
żytnia pośl. pon. 70% wł. w.	12,75 — 13,75
Uspokobienie spokojne.	
pszenica gat. IA 0-20% wł. w.	28,25 — 30,75
pszenica gat. IB 0-45% wł. w.	27,75 — 28,25
pszenica gat. IC 0-55% wł. w.	26,75 — 27,25
pszenica gat. ID 0-60% wł. w.	25,75 — 26,25
pszenica gat. IE 0-65% wł. w.	24,75 — 25,25
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w.	24,25 — 24,75
pszen. gat. IIB 20-65% wł. w.	23,75 — 24,25
pszen. gat. IID 45-65% wł. w.	21,50 — 22,10
pszen. gat. IIF 55-65% wł. w.	20,00 — 20,50
pszen. gat. IIIA 65-70% wł. w.	19,00 — 19,50
pszen. gat. IIIB 70-75% wł. w.	17,00 — 17,50
Uspokobienie spokojne.	
Otręby żytnie stand.	8,75 — 9,25
Otręby pszen. grube stand.	9,25 — 9,75
Otręby pszenne średnie st.	8,75 — 9,25
Otręby jęczmienne	8,50 — 9,75
Rzepak zimowy	32,50 — 33,50
Rzepak zimowy	30,00 — 31,00
Gorzeyca	34,00 — 36,00
Groch Viktorja	25,00 — 27,00
Groch Folgera	20,00 — 21,00
Mak niebieski	40,00 — 42,00
Inkarnatka	35,00 — 38,00
Makuch lnian. w taflach	17,50 — 17,75
Makuch rzepakowy w tafl.	12,50 — 12,75
Makuch słon. w tafl. 42/43%	17,25 — 17,75
Srut Soja	19,00 — 20,00
Stoma pszenica luzem	1,75 — 1,95
" pszenica prasowana	2,95 — 2,55
" żytnia luzem	2,00 — 2,25
" żytnia prasowana	2,50 — 2,75
" owsiana luzem	2,75 — 3,00
" owsiana prasowana	3,25 — 3,50
" jęczmienna luzem	1,25 — 1,75
" jęczmienna prasow.	2,15 — 2,35
Siano zwykłe luzem	5,25 — 5,75
" na inoteckie luzem	5,75 — 6,25
" na inoteckie pras.	6,25 — 6,75

Ogólne uspokobienie spokojne. Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 818 tonn, pszenicy 877 tonn, jęczmienia 335 tonn, owsa 50 tonn, maki żytniej 211,5 tonn, maki pszennej 33,5 tonn, otrąb żytnich 204,75 tonn, otrąb pszennych 145 tonn, otrąb jęczmiennych 15 tonn, gorzycy 5 tonn, grochu Viktorja 231 tonn, rzepaku 56 tonn, siemienia lnianego 55,2 tonn, maku niebieskiego 21 tonn, inkarnatki 1,6 tonn, nasion 0,35 tonn, makuchu lnianego 60 tonn, makuchu rzepakowego 45 tonn.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, dnia 30. 8. 1935.

Urzędowe sprawozdanie targowe

Komisji notowania cen.
Spędzono: wołów 1, buhajów 3, krów 20, świń 456, prosiąt 152, cieląt 96, owiec 67 — razem 792 zwierząt.

O względy angielskiej opinii

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Londyn, 28 sierpnia

W Genewie wyłonić może się całym automatycznie — wobec nieudanych prób w Paryżu — kwestja zastosowania wobec Włoch sankcyj, czyli tych środków presji militarnej i gospodarczej, które przewiduje pakt Ligi przeciw burzycielowi pokoju między narodami.

Aczkolwiek w rzeczywistości mało kto chciałby zastosowania wobec tak dużego mocarstwa sankcyj, nie wyłączając Anglii, która wie, że akcja taka mogłaby sprawę abisyńską raczej zamiatnąć, aniżeli rozwiązać, zaprzęta ona najwidoczniej umysł dyktatora Włoch. Widać to m. in. z gorączkowej akcji politycznej między Paryżem i Genewą. Wielce wymownym faktem jest zwołanie przez Mussoliniego rady ministrów niejako pod namiotami odbywających się w północnych Włoszech manewrów, przyczem szczególnie liczny komplet uczestniczących w zebraniu mężów stanu — nie wyłączając wyższych wojskowych i podsekretarzy stanu — nadałoby naradzie gabinetowej w Bolzano historyczne nieomal znaczenie.

Tyle co się tyczy sprawy pokoju czy wojny na odcinku wewnętrznym Italii. Równocześnie stara się Mussolini montować opinię z graniczną w przededniu zebrania rady Ligi. I znamienne: osłabił nieco tym razem ton oświadczeń. Obrął drogę perswazji, zapewne w przekonaniu, że, po zgrzyście konferencji paryskiej, metodą łagodnego przekonywania dalej zajdzie wobec Europy, aniżeli pobrażaniem szabli. Dotyczy to w pierwszej linii audytorjum angielskiego.

Tego rodzaju akcją, obliczoną przede wszystkim na Anglię, był wywiad Mussoliniego dla „Daily Mail“, udzielony Ward Price'owi częściowo ustnie, a częściowo (rzecz rzadko praktykowana) w formie deklaracji piśmiennej. Duce wyraził zarazem życzenie, aby jego słowa dla „Daily Mail“ uważane były za autorytatywne oświadczenie szefa rządu włoskiego. Przez to wywiad nabral znaczenia dokumentu dyplomatycznego.

Wywiad zaczyna się nasamprzód kilku mocnymi zwrotami, które jasno definiują stanowisko Włoch na wypadek sankcyj Ligi Narodów.

„W razie uchwalenia w Genewie sankcyj, opuszcza Włochy natychmiast Ligę Narodów. Odnosne państwa, któreby za sankcjami głosowały, narażą się na zbrojny protest Italii“.

Mussolini przytem rozróżnia trzy rodzaje sankcyj: moralne, gospodarcze i wojskowe. Sankcje moralne, np. w postaci udzielenia Włochom w Genewie nagany, spowodowałyby wystąpienie Włoch z Ligi Narodów. Ewentualna blokada gospodarcza portów włoskich lub zamknięcie kanału sueskiego wywoła, według zapowiedzi Mussoliniego, reakcję militarną Włoch — sankcjami siłami lądowymi, morskimi i powietrznymi. Gdzie chodzi o fundamentalną rację stanu, używa Duce słów niedwuznacznych.

W dalszym toku swych wywodów uderza w ton bardziej perswazyjny.

„Miałaby Liga Narodów być tak nierozsądna — pyta — aby rozszerzać odległy konflikt kolonialny do rozmiarów wojny ogólno-europejskiej, otwierając przez to drogę dla różnych nieaspokojonych ambicji w Europie i gdzieindziej i narażając przez to życie już nietylko milionów, lecz dziesiątek milionów ludzi? Wina za to spadałaby na Ligę Narodów.“

W słowach tych widać wyraźną aluzję do wymogów statutu Ligi Narodów, który, gdy tworzony był w r. 1919, naziącał na wojnę światowej, zamierzał przez widmo generalizacji wojny lokalnej na ogół członków organizacji genewskiej wytworzyć tak ogólną wśród ludzkości awersję dla wszelkiej woj-

ny, że już sama groźba działań wojennych w jakimkolwiek zakątku świata musiałaby wywołać powszechne potępienie najeźdźcy. Tymczasem historja lat powojennych nauczyła nas czego innego. Bywały różne incydenty zbrojne (Kłajpeda, Chaco), nie wyłączając regularnej wojny spowodowanej przez jedno z wielkich mocarstw (Japonja w Mandżurji), a do generalizacji wojny w myśl statutu Ligi nie doszło. Tego samego chce również Mussolini i w tym celu apeluje w ostatniej chwili, zanim decyzje zapadną z początkiem września w Genewie. „Niechaj wszyscy rozsądni Anglicy to rozważą“ — woła — i w słowach tych apel jego już brzmi jak rodzaj łagodnego nakłaniania, prawie jak prośba.

I w tym tonie ciągnie się dalszy tok wywodów wodza Italii:

„Zadania związane z kolonizacją i cywilizacją Abisynji zaabsorbują naród włoski na przeciąg co najmniej 50 lat. Skoro tylko wolno nam będzie podjąć się tego wielkiego zadania, staniemy się współtowarzyszami a nie wrogami Imperjum brytyjskiego, związani wzajemnym szacunkiem przed obopólnymi interesami.“

Innemi słowy — „pozwołcie nam jeszcze raz, po raz ostatni, załatwić się z Negusem, a będziemy później grzecznymi sąsiadami“ — rozumowanie, które właśnie natrafia w Anglii na opór zasadniczy, gdyż, pomijając kwestję Ligi Narodów, wchodzi tu w grę sprawa bezpieczeństwa angielskich

interesów w Sudanie i Egipcie, a zatem dotknięcie pięty achillesowej pozycji angielskiej w Afryce. Czy więc apel Mussoliniego odniesie pożądaný skutek?

Nie ulega wątpliwości, że całe powyższe wystąpienie szefa rządu włoskiego na łamach prasy angielskiej obliczone jest mniej na to, aby spowodować w oficjalnych kancelarych na Downing Street zwrot poglądów. Chodzi raczej o to, aby wywołać tuż przed zjazdem w Genewie życzliwy dla Włoch odgłos w angielskiej opinii publicznej, wśród szarego człowieka ulicy Londynu.

Wiadomo, że w Anglii głos publiczny wywiera niezmiernie ważki wpływ na posunięcia rządu. Dlatego to właśnie wybrał on formę popularnego wywiadu dla przemówienia do angielskich mas.

To, co powiedział onegdaj dla czytelników „Daily Mail“ Mussolini, uzupełnił jeszcze półurzędowy artykuł w „Voce d'Italia“. Tutaj apeluje się wręcz do ogólno-europejskiej solidarności narodów, a Włochy przedstawione są w położeniu tego, który reprezentuje interesy Europy i rasy białej w Afryce. A zatem nie jest to już ów ton pewności siebie i zaufania w własne siły, który tylokrotnie rozbrzmiewał z forum rzymskiego i licznych rozgłówni państwa faszystowskiego...

Możnaby stąd wnosić, że na najbliższej sesji w Genewie Mussolini uczyni wszystko możliwe, aby do rozłamu z Anglią i resztą Europy nie doprowadzić.

B.

Szkoła nienawiści

W związku z wyborami rozsyła się obecnie z Warszawy pod adresem różnych osób w całym kraju m. i. broszurkę p. t. „Endecja bez maski“ (Nowoczesna Spółka Wydawnicza, S. A.). Treść jej jest mało interesująca, zawiera ona bowiem w skrócie i w ordynarnej postaci wszystkie głupie i kłamliwe oskarżenia i insynuacje, jakie w ciągu kilku dziesiątków lat były wypisywane przeciwko ruchowi narodowemu w Polsce. Jeśli wspominamy o tej obskurnej broszurce, to tylko dlatego, że zaciekawia w niej ta zapamiętała nienawiść, z jaką autor odnosi się do „endecji“. W związku z tem ukazał się szereg trafnych uwag na łamach „Warsz. Dziennika Narodowego“.

Autor broszury — stwierdza to pismo — nie jest z pewnością w tej swojej nienawiści odosobniony, jest jakieś środowisko, w którym — mimo zmian i przeobrażeń, jakie się w Polsce dokonały — istnieje niezatarte owo uczucie nienawiści, tkwiące swemi korzeniami jeszcze w stosunkach przedwojennych i związane z ówczesnymi walkami politycznymi i społecznymi. Częściowo wytłumaczyć można to uczucie nienawiści, zatruwającej i dziś jeszcze stosunki wewnętrzne w Polsce, tem, że zostało ono wyhodowane w atmosferze

myśli Polskiej Partji Socjalistycznej, która z socjalizmu międzynarodowego zaczerpnęła ten właśnie ton psychiczny. To jednak nie wystarcza, są jeszcze dwa inne pierwiastki w tej metodzie — jeśli się tak wyrazić wolno — nienawiści. Pierwszy, to cechy duszy żydowskiej. Wszak Żydzi formowali psyche socjalizmu polskiego, oni nienawidzą „endeków“, jako przedstawicieli świadomej polskości, wrażliwych na niebezpieczeństwo współzycia polsko-żydowskiego. Drugi, to stara, wypróbowana metoda masonska — zabijając kłamstwem, oszczerstwem i insynuacjami. Żyd dzisiaj nienawidzi szczerze, żywiłowo, tak jak nienawidzić i przeklinać umieli Żydzi starego Testamentu. Mason używa metody szerzenia nienawiści i budzenia jej przez kłamstwa i oszczerstwa z zimną krwią, ze spokojem i premedytacją.

Pierwszym warunkiem uzdrowienia stosunków społecznych w Polsce, zrobienia ich bardziej „ludzkimi“, w ścisłym znaczeniu tego słowa, jest odcięcie się od wpływów psychiki żydowskiej i od wstrętnych metod sekty masonskiej. Gdyby to nastąpiło, odrzucałaby się inaczej zaczęły kształtować stosunki między ludźmi, między obywatelami i stronnictwami.

gabinetu, który wydał szereg zarządzeń gospodarczo-finansowych

Z życia

(—) Odwiedzil mnie wczoraj na letnisku mój stary przyjaciel. Rozmowa zesza na dzieci.

— Cóż robi Twoja najmłodsza? Hoduje króliki?

— Nie, jest urzędniczką w jednej z instytucyj państwowych.

— Bój się Boga! Toć na to, aby być kasjerką czy maszynistką, musiała studjować Szkołę Główną i uzyskać dyplom inżynierski?

— Cóż robić! Miała siedzieć w domu? Na własny warsztat nie stać mnie. Urzędniczką będzie doskonała.

Przyznałem ojcowi rację. Ale kręciłem głowa.

*

Przed kilku laty pracował w Krakowie w fabryce obuwia kwalifikowany szewc, mój znajomy. Ojciec jego, mały rolnik z pod Jasła, znany działacz i, zdawało się, rozumny gospodarz, kilkakrotnie zwracał się do mnie, abym poparł jego starania o uzyskanie dla jego syna posady wóznego w banku. „Zawsze to pewniejsze, niż szewstwo“. Nie mogłem mu żadną miarą wytłumaczyć, że jest przeciwnie.

*

Byłem niedawno w powiecie pilźnieńskim. Grupa młodych, która mi towarzyszyła, opowiadała o swojej doli i niedoli.

Maturzyści gimnazjalni i seminarjalni, synowie małorolnych, siedzą na wsi, jedni dla braku posad nauczycielskich, drudzy dla braku pieniędzy na dalsze studia. Po naradach w rodzinie i w politycznej organizacji postanowili zmienić zawód. Jeden handluje obecnie wapnem, drugi konkuruje z Żydami w handlu starzyny, trzech innych podjęło skup jaj, a ostatni zorganizował mleczarnię spółdzielczą i jest jej kierownikiem.

*

Musimy zrozumieć: państwo nie ma posad dla wszystkich kończących szkoły. Rodzice, oddający dzieci do szkół, niechaj nie liczą na posady dla nich. Niech kształcą i wychowują swe dzieci do choćby najskromniejszych, ale samodzielnych zawodów.

Wprawdzie powiedziano, że Laval zastosował te zasady, jakie stosuje rząd polski oddawna, t. j. od ustalenia linii deflacyjnej przez p. Prystora — ale gdy rząd paryski wydał znane swe dekrety i zaczął je wykonywać, wtedy przedsięwzięto bardzo poważne studia, jak się one odbijają w życiu.

*

No i teraz mówi się o nich wiele w stolicy. Budżet jest już w robocie. Oszczędności muszą być zastosowane bardzo skrupulatnie. Przekonano się, że na dalsze nowe podatki nie można liczyć. Trzeba ograniczyć wydatki do maximum. Ale równocześnie wypowiadają się za obniżeniem cen, zwłaszcza przemysłowych. Nożyce cen rolniczych i przemysłowych, zbyt rozwarte, trzeba znów bardziej zblżyć. Zapowiadają także obniżkę czynszów mieszkaniowych w domach państwowych i samorządowych, spodziewając się, że w konsekwencji nastąpi również zniżka cen w domach prywatnych.

Mówi się o tem teraz wiele i dyskutuje coraz częściej nad trudnościami gospodarczymi.

Diskusje nad ustaleniem planu gospodarczego są w pełnym toku. Wyniki uwydatnią się dopiero na jesieni, już po wyborach. WARSZAWANIN.

plotki stołeczne

29 sierpnia

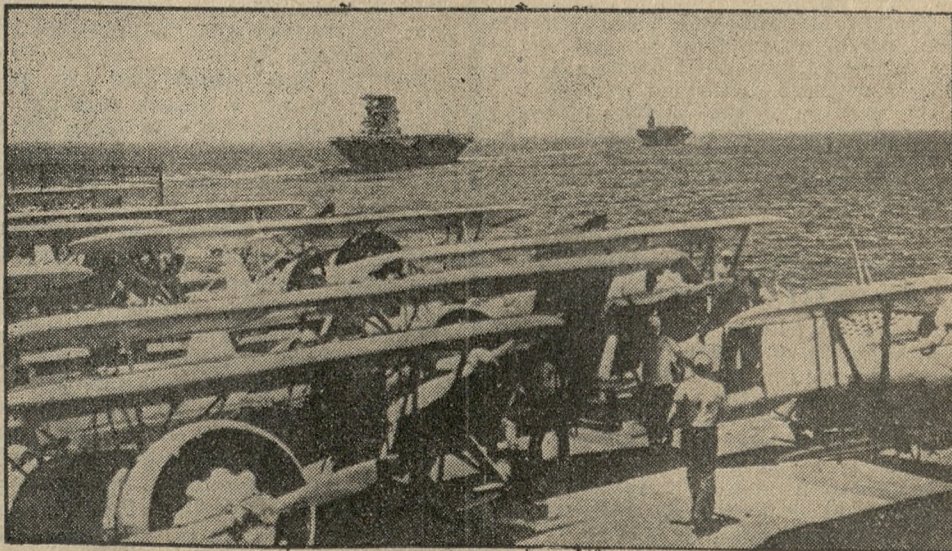
Serja nazwisk przyszłych szefów rządowych zaczyna wzrastać w miarę, jak się zbliża termin wyborów. Już dzisiaj słychać o gen. Sosnkowskim, a nawet b. premierze Bartlu. Zdaje się jednak, że oba te nazwiska nie mają realnych widoków. Gdyby doszło do utworzenia rady gospodarczej, instytucji doradczej do spraw ekonomicznych, w takim razie powołanie na jej kierownika p. Bartla miałoby duże szanse. Ale czy do tego dojdzie?...

*

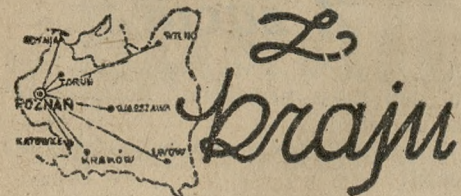
Narazie najczęściej w rozmowach na tematy aktualne pojawia się nazwisko... Laval. Szef gabinetu francuskiego stał się teraz w Polsce popularny. Niedawno na łamach prasy półoficjalnej napisano o Lavalu o wiele serdeczniej, aniżeli wtedy, kiedy jako gość przyjechał do Warszawy.

Ale o Lavalu nie mówi się jako o ministrze spraw zagranicznych, lecz jako o szefie nowego rządu. O szefie

Z MANEWRÓW AMERYKAŃSKICH

Z udziałem 56 tysięcy żołnierzy odbywają się obecnie w Ameryce największe od zakończenia wojny światowej manewry, w których reprezentowane są wszelkie rodzaje broni oraz marynarka wojenna. Na zdjęciu widzimy dwa lotniskowce t. zw. awjomatki „Lexington“ i „Ranger“ z pokładu „Saratogi“ największego lotniskowca Stanów Zjednoczonych.

Dalsze rewizje i aresztowania wśród członków Stronnictwa Narodowego

Z Chodzieży donosi nasz korespondent:

We wtorek, dnia 27 b. m. urządziły tutejsze władze śledcze równocześnie rewizje domowe i osobiste u trzech kupców, członków zarządu powiatowego i lokalnego Stronnictwa Narodowego pp. Gapińskiego, Paluszkiwiczki i Morzewskiego. Rewizje nie dały wyników, ale mimo to wymienionych trzech członków Str. Nar. aresztowano.

Dnia następnego zostali oni przesłuchani protokółarnie, przy czym dowiedzieli się, że aresztowanie ich nastąpiło na skutek ukazania się w mieście ulotki z obelżywymi zwrotami pod adresem p. starosty. Aresztowanych wypuszczono następnie na wolność.

Znamienne jest, że wymieniona ulotka, pisana na maszynie, znana była tylko kilku osobom z obozu „sanacyjnego”, natomiast nikt jej nie znał z tutejszego obywatelstwa. (chm.)

Z Czempinia donosi nasz korespondent:

Wiec Stronnictwa Narodowego w Czempiniu, zwolany do lokalu p. Szukalskiego, zgromadził około 250 osób. Zagał go p. M. Pokrzywniak, kierownik obwodowy, udzielając głosu p. Chudzińskiemu, referentowi wojewódzkiemu z Poznania, który wśród niemiłkających okłasków przemawiał na temat obecnej sytuacji, omawiając m. in. kwestię żydowską.

W pewnym momencie obecny na zebraniu burmistrz Czempinia Holewiński i komendant P. P. wiec rozwiązali. Aresztowano referenta p. Chudzińskiego, kierownika obwodowego S. N. p. M. Pokrzywniaka, kierownika wydziału Młodych p. T. Walszaka, oraz pp. Frackowiaka i Śmigła. Aresztowani zostali przesłuchani na posterunku P. P. i odprowadzeni do aresztu. (e l.)

RUCH STATKÓW W PORTACH GDYŃSKIM I GDAŃSKIM

W okresie od 1 stycznia do 1 sierpnia r. b. zawinęło do portu gdyńskiego 2.662 statki o ogólnej pojemności 2.529.800 tonn. Na pierwszym miejscu pod względem tonażu statków znajdowała się bandera szwedzka (520.700 t.), na drugim polska (319.300 t.), na trzecim angielska (265.000 t.), dalej duńska, niemiecka, norweska, Stanów Zjednoczonych A. P., grecka, finlandzka, lotewska, francuska oraz bandery innych państw.

Na statkach tych przybyło do Gdyni ogółem 5.646 pasażerów, ponadto zaś przywiozły one 630.700 tonn towarów.

W tym samym okresie czasu wyjechało z Gdyni na statkach 6.571 pasażerów, ponadto zaś wywieziono 3.491.800 tonn towarów, w tem 2.987.900 tonn węgla.

W okresie sprawozdawczym zawinęło do portu gdańskiego 2.518 statków o ogólnej pojemności 1.572.500 tonn.

Na statkach tych przybyło do Gdańska ogółem 291 pasażerów, ponadto zaś przywiozły one 361.800 tonn towarów. W tym samym okresie czasu wyjechało z Gdańska na statkach 429 pasażerów, ponadto zaś wywieziono 2.418.800 tonn towarów, w tem 1.309.900 tonn węgla.

STATEK DLA PRZEWOZU BANANÓW

Jedną z największych firm gdyńskich, importująca banany, ma zakupić w Anglii specjalny statek dla przewozu bananów. Statek ten będzie niewielkich rozmiarów (około 350 tonn netto), ale będzie urządony specjalnie dla przewozu bananów, służąc równocześnie jako dojrzewalnia. Uruchomienie statku usprawni transport owoców, a ponadto pozwoli uniezależnić się od obcych armatorów i regulować dowóz do Gdyni w miarę zapotrzebowania rynku.

NADUŻYCIA PRZY BUDOWIE WĘZŁA WARSZAWSKIEGO

„Gazeta Polska“ donosi, że w związku z wykrytymi nadużyciami przy budowie węzła warszawskiego, z polecenia prokuratora zostali osadzeni w areszcie do dyspozycji sędziego śledczego: inspektor ministerstwa komunikacji, inż. Dobrucki, inż. Sergiusz Dobrzelewski, aplikant adw. G. Nerc i dwaj dostawcy materiałów budowlanych Falenberg i Lizert. Nadużycia zostały popełnione przy dopuszczaniu prywatnych firm do przetargów budowlanych.

Inż. Dobrucki jest postawiony w stan oskarżenia o dopuszczanie się nadużyć przy powierzeniu firmom budowlanym dostaw, zaś Lizert i Falenberg o przekupstwo urzędników.

BOLSZEWICKIE WYDAWNICTWA — W JĘZYKU ŻYDOWSKIM

W wykazie 26 książek sowieckich, których konfiskata w Polsce została zatwierdzona przez prokuratora, znajduje się 5 utworów w języku niemieckim, 4 w języku rosyjskim i 17 w języku żydowskim. Wszystkie te dzieła zostały skonfiskowane za ich treść o charakterze wywrotowym. — Charakterystyczne!

OKOŁO TYSIĄC OSÓB MUSI OPRÓZNIĆ ZAGROŻONY DOM W ŁODZI

W Łodzi odbyła się lustracja zagrożonego domu przy ulicy Polnej, w wyniku której została zarządzona całkowita ewakuacja. Do soboty 31 bm. muszą opuścić ten dom wszyscy lokatorzy ze swymi rodzinami oraz ich sublokatorzy — razem około tysiąc osób. Wspomniany dom, jak się okazuje, miał być poddany już swego czasu remontowi, czego jednak jego właściciele Ryfka i Moszek Morgenszternowie oraz Mendel Malenberg nie uczynili. Skazano ich za to po trzy miesiące aresztu. Obecnie, ponieważ kary tej jeszcze nie odbyli, wszyscy trzej zostali aresztowani. W związku z fatalnym stanem domu i groźbą runięcia, został na tym odcinku wstrzymany ruch.

ZMARŁA W WAGONIE KOLEJOWYM

Z Krakowa donoszą o niesamowitym wypadku, jaki wydarzył się w pociągu kolejowym pomiędzy stacjami Bonarka a Krakowem. W pewnym momencie w przedziale I klasy zasnęła jakaś młoda kobieta i zmarła pomimo niezwłocznej pomocy. Jak się okazało, jest to 25-letnia nauczycielka szkoły powszechnej Wanda Łozówna. Przyczyną zgonu była daleko posunięta gruźlica.

NOWA LINJA KOLEJOWA KOŁOMOJA—SNIATYN—KUTY

Z dniem 2 września br. otwarta zostanie stacja kolejowa w Kutach. Komunikacja z Kut do Sniatyna odbywać się będzie tranzytem przez terytorjum rumuńskie. Pociągi będą miały połączenie z pociągami pośpiesznymi, odchodzącymi ze Lwowa o 0.45, przy którym to pociągu kursować będzie specjalny wagon do Kut. Z Kut natomiast będzie połączenie do pociągu pośpiesznego wyjeżdżającego z Kołomyj o godz. 19. W razie dostatecznej ilości jadących, także do tego pociągu dołączony zostanie specjalny wagon.

Uruchomienie tej linii stanowi duże udogodnienie dla turystyki i dla mieszkańców powiatu kosowskiego.

Ze Stronnictwa Narodowego

Książ. Zebranie Str. Narodowego odbyło się dnia 17 b. m. Zapewniona duża sala Domu Katolickiego była wymownym dowodem zainteresowania mieszkańców miasteczka i okolicy ruchem narodowym. Przemawiał p. Dowbór z Poznania. W obszernym referacie przedstawił on zebranym obecne położenie gospodarcze państwa, wskazał na uprzywilejowanie „elity” i niedzę szerokich mas społeczeństwa. W końcu referatu prelegent podkreślił stanowisko, zajęte przez S. N. wobec zbliżających się „wyborów”.

Obecni całkowicie zsolidaryzowali się z wywodami referenta. Zebranie zakończono żywiołowymi okrzykami na cześć Stronnictwa Narodowego.

Rawicz. W niedzielę, 25 b. m., odbyło się poświęcenie proporzycyka Stron. Narodowego, koła Rawicz. W czasie mszy św., odprawionej przez ks. wik. Jannego, kazanie wygłosił ks. Gumprecht, który dokonał także poświęcenia proporzycyka. Na zakończenie odśpiewano wspólnie „Boże coś Polskę”. Pochołu władze zakazały.

O godz. 1.30 odbyło się uroczyste zebranie w sali p. Dziembowskiego, na którym przemawiał p. Gotzschling, poczem nastąpiło wbijanie gwoździ i składanie życzeń. Uchwalono wysłać telegram holdowniczy do J. E. ks. biskupa Łosińskiego w Kielcach, poczem przystąpiono do dekoracji członków. Na zakończenie odśpiewano „Boże coś Polskę”.

Żnin. Ruch narodowy w pow. żnińskim rośnie z dniem każdym. W ostatnich tygodniach powołano do życia cały szereg nowych kół Stronnictwa Narodowego. Zapał do pracy jest ogromny.

Krzywin. Na zebraniu organizacyjnym wydziału Młodych Str. Narodowego plomienne przemówienie, przerywane często okłaskami, wygłosił referent z Kościana. Wszyscy obecni na zebraniu w liczbie 25 zapisali się na członków. Kierownikami placówki Młodych wybrano p. Wł. Pajkerta. Zapał wśród Młodych jest wielki i spodziewać się można, że nowa placówka stanie się wkrótce najsilniejszą organizacją na tym terenie. Zebranie zakończono okrzykiem na cześć Wielkiej Polski i Romana Dmowskiego.

Wolsztyn. Na zebraniu Str. Narodowego w Trzciny obecnych było 50 członków. Przemawiali prelegenci z Rakoniewic i Wielichowa.

Z Wrześni donosi nasz korespondent:

Na drodze z Zapowiedni do Zagórowa, aresztowano powiatowego referenta organizacyjnego Stronnictwa Narodowego p. Józefa Kowalskiego, z Wrześni i kierownika koła Str. Nar. w Zapowiedni p. Aleksandra Broniarszyka. Przed aresztowaniem odbyli oni kilka zebrań Stronnictwa Narodowego.

Z posterunku Zagórow przetransportowano aresztowanych do posterunku w Słupcy. W Słupcy po 58 godz. pobytu w areszcie zwolniono p. Broniarszyka, p. Kowalskiego natomiast odtransportowano do więzienia w Koninie. (rw.)

Z Borku donosi nasz korespondent:

W tych dniach w Borku urządzono rewizję u szeregu narodowców; u jednego z nich znaleziono listę składki na „jasne koszuły” dla narodowców. Po stwierdzeniu, że na liście znajdowali się także niektórzy nieczłonkowie Str. Narod., zabrano około 25 „jasnych koszuł” u krawcy, który właśnie je wykładał.

Wszystkich ofiarodawców wezwano na przesłuchanie do policji. (bp.)

Z Sępólna na Pomorzu donoszą:

Do więzienia karno-śledczego w Chojnicach przewieziono samochodem z Sępólna trzech narodowców, aresztowanych ostatnio w Sępólnie. Pośród aresztowanych znajduje się p. Przytarski, student prawa, który na terenie powiatu sępoleńskiego organizował koło Stronnictwa Narodowego. W Sępólnie miały miejsce pewne zajścia po zebraniu Str. Nar. Policja nie dopuściła do odbycia wielkiego zebrania, aresztując trzy osoby z kierownikiem powiatowym p. Przytarskim na czele.

Z podwórka „sanacyjnego”

Na zebraniu Zw. Rezerwistów w Gębicach usiłował przemawiać kandydat na posła dr. Zborowski z Inowrocławia, jednakże spotkał się ze stanowczą odprawą zebranych, którzy okrzykami: „Precz z „sanacją! chcemy Polski narodowej!” — zmusili niefortunnego mówcę do odjazdu.

Od kilku dni w Inowrocławiu rozpoczął się ruch przedwyborczy. Kandydaci na posłów wyruszyli na podbój powiatu wzgl. różnych towarzystw „sanacyjnych”, wojsko-strzeleckich lub urzędniczych. Nie wszędzie jednak im się to udaje. W pewnej wsi na zebraniu Zw. Rezerwistów niefortunny kandydat wraz z towarzyszącym mu prelegentem zostali wygwizdani i wyproszeni z sali. W tych dniach odbyło się też wielkie zebranie przedwyborcze N. P. R. przy współudziale miejscowej placówki Z. Z. P. Po przemówieniu referenta wśród niemiłkających okłasków jednomyślnie uchwalono rezolucję, wzywającą „świat pracy Kujaw” do niebrania udziału w wyborach. Najciekawsze jest to, że opozycyjne przemówienia najbardziej okłaskiwała grupa miejscowych działaczy z Z. Z. (odłam Moraczewskiego).

Ostrzeżenie

Otrzymujemy z prośbą o umieszczenie następujące pismo:

„Doszło do naszej wiadomości, że od pewnego czasu nieznanymi osobniczo zgłaszają się w różnych instytucjach i firmach po datki na rzecz Związku Inwalidów Wojennych R. P., okazując się rzekomo książką pamiątkową, zapotrzebowaną w poparcie pp. dr. Jeszkiego i starosty krajowego Begalego.

„Stwierdzamy, że Związek Inwalidów Wojennych nikogo do zbierania datków nie upoważnił, a zatem odnośnych oszustów należy oddać w ręce policji.

„Zarząd okręgowy Związku Inwalidów Wojennych R. P. w Poznaniu”.

Tanie kuracje ryczałtowe w Wysokich Tatrach. Pałace-Kurhaus w Nowym Szmekie i Sanatorium D-ra Guhr w Westerheimie ustaliły na końcowy okres sezonu i na czas zimowy — tanie kuracje ryczałtowe. Siedmiodniowa kuracja kosztuje w 2 osob. pokoju 692 Kc., w 1 osob. 755 Kc. W 2 osob. pokoju z łazienką 755 Kc., w 1 osob. pokoju z łazienką 818 Kc. W skład cen powyższych wchodzi: mieszkanie ze światłem i opalem, całkowite utrzymanie z 4-ma posiłkami dziennie (również dieta), zabiegi lekarskie i elektryczne, hydroterapia, kąpiel, obsługa, taksa kuracyjna, opłaty podatkowe. Gruźlica wykluczona. Blizsze informacje w dyrekcjach uzdrowisk.

ng 14 707

Wspomnienie pośmiertne

Przedwcześnie — w sile wieku bowiem — zabrała śmierć śp. Seweryna Wrzesińskiego, czyniąc wyłom niezastąpiony w szeregu zasłużonych obywateli miasta. Odszedł nazawsze człowiek, jak rzadko, wiernie oddany idei narodowej, pracowity i ofiarny, który służbę dla sprawy narodowej uważał stale za obowiązek zwykły i nie szukał w niej nigdy dla siebie rozgłosu.

Mimo, że poważne przedsięwzięcie, przez niego prowadzone, wiele wymagało sił i zajmowało mu czasu, śp. Seweryn Wrzesiński miał go zawsze jeszcze na to, by kroczyć w pierwszych szeregiach działaczy naszych społecznych i narodowych, w dodatku w czasach, gdzie trzeba było bronić wszelkimi siłami społeczeństwa naszego przed wynarodowieniem i wyzuciem go z wszelkich dóbr materialnych, ku czemu w końcu wyraźnie zmierzał system pruski.

Jak rozległe było pole pracy narodowej i społecznej śp. Zmarłego, unaczyni...am najlepiej wykazanie organizacji i instytucji, w których był czynny i których w części sam był współzałożycielem.

Korporacja Kupców Chrześcijańskich w Poznaniu zaliczała go do swych zasłużonych senatorów. Poznański Bank Ludowy, gdzie był wiceprezesem Rady Nadzorczej, nadał mu w dowód uznania 30-letniej wiernej i gorliwej współpracy, dyplom zasługi. W „Sokole”, gdzie współpracował jeszcze ze śp. Władysławem Rabuskim, dostąpił w uznaniu tej współpracy godności członka honorowego. Był współzałożycielem Towarzystwa społeczno-higienicznego, w którym jako długoletni skarbnik współpracował ze śp. dr. Karwowskim. Do swych członków zaliczały go Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych, Związek Fabrykantów i Towarzystwo Przemysłowców. Jako swego współzałożyciela i członka honorowego wymienia go wreszcie także Klub Wioślarski 04.

Wszystkie te organizacje zawodowe i społeczne oddały hołd zaśpiętemu Zmarłemu w dniu pogrzebu, wysyłając delegacje i składając wieńce.

Na arenie politycznej zaś podkreślić trzeba zawsze chętną pomoc osobistą i ofiarność Zmarłego w każdorazowej kampanii wyborczej. Znały go także G. Śląsk i Mazury, dla których nigdy nie odmawiał pomocy pieniężnej, gdy chodziło o budzenie ducha narodowego i szerzenie idei polskości.

A gdy wreszcie poczęła świtać jutrzienka wolności, ś. p. Seweryna Wrzesińskiego nie zabrakło wśród tych, którzy zaczęli potajemnie czynić przygotowania do walki orężnej o wyswobodzenie Ziemi Wielkopolskiej. I doczekał się wolnej Ojczyzny! Jakże ona w nim zbudziła uczucia, wiedzą najlepiej ci, którzy z nim bliżej przestawali i znali go dobrze.

Był i pozostał aż do chwili zgonu gorącym partjotą i zdecydowanym zawsze zwolennikiem obozu narodowego. Wobec rozmaitych zakusów postronnych był nieugięty. Stawał zawsze w obronie prawdy oraz etyki narodowej i politycznej, pozostając temu stanowisku wiernym aż do końca życia.

Niechaj pamięć ś. p. Zmarłego zostanie żywa na zawsze w pokoleniu naszym, a duszy jego niechaj Bóg dać raczy wieczne odpoczywanie!

Olimpiada szachowa

Warszawa. (Tel. wł.) Po 17 rundach na czele turnieju znalazły się St. Zjednoczone z 47,5 pkt., dalej idąc: Polska i Szwecja po 46,5, Węgry 44,5, Czechosłowacja 44 (1), Jugosławia 41, Austria 40, Argentyna 38,5, Lotwa 35,5, Francja 33,5 (1), Anglja 33,5, Estonia 32,5, Finlandja i Palestyna po 30,5, Litwa 30, Danja 27,5 (1), Rumunja 26 (1), Wlochy 21, Szwajcaria 19 oraz Irlandja 9 punktów.

FELJETON KULTURALNY

O przyszłość Muzeum Wielkopolskiego

o przeprowadzeniu w r. 1924 komasacji zbiorów muzealnych w Poznaniu, — w czym Poznań wyprzedził wszystkie inne miasta polskie, mogło się wydawać, że sprawa pomieszczenia dla zbiorów Muzeum Wielkopolskiego jest na długie lata rozwiązana. Połączone z sobą równorzędne działy Muzeum Wielkopolskiego i Towarzystwa Przyjaciół Nauk rozmieszczone zostały wówczas w trzech odrębnych budynkach, na czym zyskał przede wszystkim dział sztuki, mogący szerzej rozłożyć swe ekspozycje w gmachu przy Alejach Marcinkowskiego, w ubikacjach, opróżnionych przez działy przyrodniczy i przedhistoryczny. Ale już pomieszczenie w tym gmachu całej galerii obrazów Towarzystwa Przyjaciół Nauk natrafiło na trudności, tak, że trzeba było zadowolić się przeniesieniem tylko galerii mistrzów obcych i dzieł malarzy polskich do końca XVIII wieku, natomiast całe malarstwo polskie XIX w. i czasów najnowszych pozostało nadal w dawnym pomieszczeniu, na trzecim piętrze budynku przy ul. Seweryna Mielżyńskiego. Zostały też nadal w centralnym gmachu Muzeum Wielkopolskiego zbiory ludoznawcze, słabo tylko związane z resztą znajdujących się tu eksponatów, a potrzebujących dużo miejsca. W rezultacie gmach Muzeum Wielkopolskiego już wkrótce po dokonaniu komasacji zbiorów został zapchany zbiorami i dziś nie posiada miejsca na pomieszczenie przyrostu.

Podobnie, a nawet gorzej, ma się sprawa z dwoma innymi budynkami, mieszczącymi działy: przedhistoryczny i przyrodniczy Muzeum Wielkopolskiego. Dział przedhistoryczny, znajdujący się w prawym skrzydle gmachu Towarzystwa Przyjaciół Nauk, wykazuje tak znaczny przyrost zbiorów, że obecne ubikacje muzealne są już stanowczo za ciasne. Część wystawowa, w której wystawia się tylko najcenniejsze wykopiska, jest tak przepełniona, że niepodobna wystawić nawet najciekawszych nowych nabytków. Podobnie przeładowane są magazyny naukowe, w których gromadzi się zbiory, przeznaczone dla specjalistów, mimo, że część zbiorów umieszczono w ciemnych i wilgotnych suterenach, zupełnie nieodpowiednich na ten cel, i w czasie silniejszych deszczów regularnie zalanych, gdzie np. wykopaliska rekonstruowane narazone są na rozklejenie się, a przeprowadzanie studjów z powodu ciemności i wilgoci jest prawie niemożliwe. W tychże suterenach trzeba było — dla braku miejsca — pomieścić także pracownię rekonstruktorów, wymagającą zasadniczo dużo miejsca i światła do pracy. Brak jest wreszcie zupełnie ubikacji na wystawy specjalne; w razie potrzeby wypada opróżniać sale wystawowe na pierwszym piętrze, niszcząc w ten sposób systematyczny układ zbiorów.

Wprost rozpaczliwie przedstawia się sprawa w trzecim budynku, mieszczącym Dział Przyrodniczy Muzeum Wielkopolskiego. Jest to lekko budowany pawilon, zupełnie nie nadający się na muzeum, który z powodu szybkiego przyrostu zbiorów jest tak zapchany szafami i gablotami, że zwiedzający nieraz z trudem się między nimi przeciska, a wpuszczenie większej wycieczki połączone jest zawsze z niebezpieczeństwem wygniecenia szyb i uszkodzenia eksponatów. Podobnie jak w budynku Działu Przedhistorycznego, brak i tutaj odpowiednich pomieszczeń na pracownię preparatorską, a nawet na biuro, budynek zimny jest trudny do opalenia, a w czasie ulewnych deszczów sutereny stoją pod wodą, co tutaj jest tem groźniejsze, że w piwnicach znajdują się szafy z cennymi zabytkami.

Obecny stan pomieszczeń zbiorów Muzeum Wielkopolskiego jest więc we wszystkich trzech działach niedostateczny, co odczuwano już w roku 1928, w czasie Powszechnej Wystawy Krajowej, kiedy Starostwo Krajowe rozważało poważnie budowę nowego gmachu muzealnego. Niestety, plan ten nie doszedł do skutku z powodu zbyt wygórowanych żądań ubikacyj-

nych, jakie wysuwał ówczesny dyrektor Muzeum Wielkopolskiego. Obecnie możnaby powrócić albo do dawnego planu wybudowania nowego muzeum, co jednak w obecnych stosunkach wydaje się niemożliwe, albo też należałoby pomyśleć o pozyskaniu na cele muzealne jakiegoś budynku gotowego a niewykorzystanego w pełni. Takim budynkiem byłby t. zw. Pałac Targowy na terenie Targów Poznańskich, który normalnie przez cały rok stoi bezużyteczny i nawet w czasie Targów jest zwykle niewykorzystany, z wyjątkiem roku bieżącego, w którym Targi objęły większą przestrzeń. Dla miasta utrzymanie licznych budynków targowych, wykorzystywanych w najlepszym razie w krótkim okresie targów wiosennych, jest niewątpliwie poważnym ciężarem, tak, że odstąpienie jednego z tych budynków samorządowi wojewódzkiemu za czynszem dzierżawnym byłoby dla Poznania korzystnym. Wobec tego zaś, że miasto winne jest samorządowi wojewódzkiemu bardzo poważne kwoty, mógłby Poznań, odstępując wspomniany gmach Starostwu Krajowemu w długoletnią dzierżawę, uregulować w ten sposób swe zobowiązania wobec samorządu wojewódzkiego, a muzeum pozyskałoby odpowiednie pomieszczenie dla rosnących szybko swych zbiorów. Pałac Targowy obejmuje na parterze przestrzeń 8.000 m. kw., do czego dochodzi na I piętrze jeszcze 4.000 m. kw. Przestrzeń ta wystarczyłaby do wygodnego pomieszczenia całego Działu Przedhistorycznego, zbiorów przyrodniczych i zbiorów ludoznawczych, które w ten sposób skupiłyby się w jednym miejscu, bardzo dogodnym dla zwiedzających, przede wszystkim przyjezdnych. Same Targi zyskałyby w ten sposób

pierwszorzędną atrakcję, szczególnie, gdyby się w czasie trwania Targów urządziło w budynku, oddanym na cele muzealne, wystawy specjalne z zakresu reprezentowanych tam dziedzin nauki.

Oczywiście, wykorzystanie wspomnianego budynku na cele muzealne wymagałoby pewnych inwestycji, porobienia przepięrzeń, założeń centralnego ogrzewania i t. p., ale znawcy obliczają koszt tych przeróbek na maksymalnie 150.000 zł, co stanowi sumę bez porównania mniejszą, niż koszt budowy nowego muzeum. Pozyskanie Pałacu Targowego na cele pomieszczenia wspomnianych wyżej działów Muzeum Wielkopolskiego rozwiązałoby palącą sprawę muzealną w Poznaniu na przeciąg jakichś 50 lat, umożliwiłoby Muzeum Wielkopolskiemu wykorzystanie budynku centralnego wyłącznie na cele sztuki, dokończenie komasacji zbiorów artystycznych i godne, odpowiednie pomieszczenie innych cennych zbiorów w jednym budynku. Należy się spodziewać, że czynniki decydujące miasta Poznania okażą zrozumienie dla tej sprawy i zgodzą się na to rozwiązanie, które w obecnych warunkach wydałoby się jedynym wyjściem z katastrofального stanu, w jakim znalazły się zbiory Muzeum Wielkopolskiego. Kraków i Warszawa stawiają w okresie sąlejącego kryzysu nowe, wspaniałe gmachy muzealne, w Poznaniu o tem nie marzymy, bo wystarczy pozyskać i adaptować istniejący i odpowiedni na cele muzealne gmach, stojący przez lata całe pustką, bez którego — jak się zdaje — Targi Poznańskie mogłyby doskonale się odbyć.

JÓZEF KOSTRZEWSKI

Dlaczego kupujemy zwykle zapóźno okulary?

Ponieważ nie chcemy przyznać się do smutnego faktu, że zaczynamy źle widzieć. Skutkiem tego oko, zmuszone pomóc samo sobie, jest przeciążone i zbytnio się przemęcza. Oczy zaczynają boleć i palić, a wzrok przez zaniedbanie słabnąć. Nie zwlekaj więc. Dokładne prawidłowe i gustowne okulary oraz binokle otrzymać można w Specjalnym Zakładzie Optycznym „BOBE“, Aleje Marcinkowskiego 7.
Pg 5511

w Bukówcu o 15 „Korona“ — „Czarni“ Wolsztyn, w Wolsztynie o 15 „Sokół“ — „Dyskobolja“ II Grodzisk, w Śmiglu o 15 „Pogoń“ — „Kania“ Gostyń, w Ostrzeszowie „Viktorja“ — „Naprzód“ Ostrów, w Kępnie o 15 „Sokół“ II „Raszkwianka“ Raszów.

O puchar p. Rotnickiego: o godz. 14 przed stadionem miejskim „Legja“ — „HCP“, o 15 boisko KPW w Dębca „KPW“ — „Admira“ — o 16 arena lazarska „San“ — „Orkan“ Fabianowo, o 17 boisko Korony „Korona“ — „Unja“. „Polonia z dalszych rozgrywek się wycofała.

Spotkanie towarzyskie. Z okazji obchodu 5-lecia istnienia K. S. „Britania“ odbędą się zawody o godz. 11 na stadionie przy Cybinie „Britania“ — „HCP“ II. W Środzie o godz. 15.30 „Pogoń“ — „Viktorja“ Września.

Uczucie przepełnienia, nieprawidłowa fermentacja w jelitach, uczucie pełności i wzdęcia w wątrobie, zastoinie żółci, bóle w bokach, ucisk w piersiach i bicie serca usuwa użycie naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa, zmniejszając zbytnie przekrwienie mózgu, ucisk w oczach, sercu i płucach.
Tg 1661

Pięściarstwo

Polska — Niemcy. W meczu bokierskim Polska — Niemcy, który odbędzie się w nadchodzącą niedzielę w Warszawie, walczycy będą następujący zawodnicy:

W wadze muszej — Rotholc spotka się z obecnym mistrzem Rzeszy Ferberem z Augsburga. Ostatni ma za sobą m. in. zwycięstwa nad Węgrami: Szabo i Enekesem II-gim.

W wadze koguciej — Krzemiński walczycy będzie ze znanym technikiem niemieckim Rappsilberem.

W wadze piórkowej — Polus znajdujący się obecnie w doskonałej formie spotka się na ringu z Wroclawianinem Büttnerem.

W wadze lekkiej Sipiński spotka się ze znakomitym Niemcem Schmedesem z Dortmundu, od trzech lat mistrzem Rzeszy Niemieckiej.

W wadze półśredniej — Misiurewicz walczycy będzie z leworemkim Murachem.

W wadze średniej — najlepszy zawodnik drużyny niemieckiej Stein spotka się z Majchrzyckim. Stein trzecią część swych dotychczasowych walk rozstrzygnął przez k.o.

Najslabiej pod względem szans naszych prezentują się obie wagi ciężkie. Szymura w wadze półciężkiej spotka się z Jasbersem. Jest to jedyny zawodnik niemiecki, który nie posiada tytułu mistrza, widocznie jednak lepszym jest od posiadacza oficjalnego tytułu mistrzowskiego Pietoka, skoro wyznaczony został do reprezentacji.

Wreszcie w wadze ciężkiej Piłat walczycy będzie z Rungem, który już raz zwyciężył Piłata, a w roku ub. w Essen pokonał Krenca.

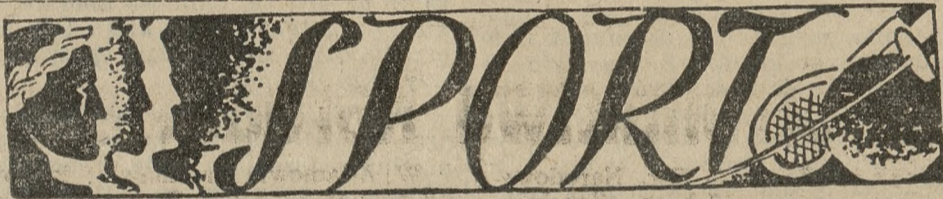
Piłka nożna

Klasa B: „Szamotulski K. S.“ — „Pentation“ 1:0 (0:0). „HCP“ II — „Admira“ 8:3 (3:0). „Unja“ Poznań — „Posnania“ 0:7 (0:4). „KPW“ II — „Stella“ Gniezno 0:6 (0:1). „San“ — „Pogoń“ 3:0 (0:0). „Warta“ II — „Blask“ 0:3 (0:1). „Cybina“ — „Legja“ II 4:2 (2:1). „Sparta“ — „Czarni“ Poznań. 0:1 (0:1). „Sokół“ I Leszno — „Polonia“ II Leszno 4:2 (0:2). „Kościński K. S.“ — „Rawicki K. S.“ 3:0 (1:0). „Śremski K. S.“ — „Unja“ II Kościan 3:0 (2:0). „Ostrowski K. S.“ II — „Ostrowia“ II 4:0 (0:0). „Polonia“ I Kepno — „Sokół“ I Kepno 2:1 (1:0).

Klasa C: „Concordia“ Murowana Goślina — „Szamotulski K. S.“ II 4:2 (1:2). „Strzelec“ Wronki — „Sparta“ Oborniki 4:5 (2:3). „Viktorja“ Września — „Sokół“ Gniezno 0:6 (0:4). „Sokół“ Wolsztyn — „Korona“ Bukowiec 2:1 (2:0). „Dyskobolja“ II Grodzisk — „Czarni“ Wolsztyn 0:6 (0:5). „Strzelec“ Środa — „Britania“ Poznań 2:1 (2:1). „Legja“ Środa — „Pogoń“ Środa 2:3 (1:3). „Naprzód“ Poznań — „Sława“ Poznań 3:4 (2:3). „Sokół“ Mosina — „Orkan“ Fabianowo 4:7 (3:2). „Kościński K. S.“ II — „Sokół“ Rawicz 2:3 (1:1). „Pogoń“ Śmigiel — „Czempiński K. S.“ 1:3 (1:1). „Naprzód“ Ostrów — „Raszkwianka“ Raszów 1:1 (0:0). „Viktorja“ Ostrzeszów — „Strzelec“ Wieruszów 4:2 (2:1). „Admira“ II — „Pogoń“ II Poznań 3:1 (3:1). „Pentation“ II — „San“ II 1:8 (1:5). „Sparta“ II Poznań — „Warta“ III 2:2 (1:1). „HCP“ III — „Cybina“ II 4:0 (0:0). „Polonia“ II Kepno — „Sokół“ II Kepno 1:5 (0:2).

O puchar juniorów p. Rotnickiego: „Orkan“ Fabianowo — „Admira“ 1:7 (1:4). „Legja“ — „Polonia“ Główna 7:3 (4:1). „Unja“ — „HCP“ 1:3 (0:2). „Warta“ — „San“ 10:3 (5:0). „Korona“ — „KPW“ 0:1 (0:0).

Zawody towarzyskie: „Korona“ II — „Sokół“ Jeżyce 6:1 (4:0).

Warszawa — Poznań

Pojedynkiem asów lekkiej atletyki nazwać można międzymiastowe spotkanie Warszawa — Poznań, mające się odbyć w sobotę 31 bm. i w niedzielę 1. 9. na stadionie miejskim w Poznaniu. W ramach tego meczu m. in. następujący zawodnicy staną do sensacyjnych pojedynków: Heliasz — świeżo kreowany rekordzista świata w rzucie kulą oburącz zechce udowodnić swoją wyższość nad Tilgnerem; do pojedynku tego nie bez szans dołączy się Siedlecki z Warszawy. Lokajski i Turczyk przy asyście młodego utalentowanego Gburczyka z Sokola Wapno atakować będą w oszczędnej granicy 70 m. Tesiorowski, Jasiewicz i Trojanowski oraz Twardowski walczycy będą o prymat wśród sprinterów polskich. Biniakowski chce poprawić tegoroczne wyniki na 200 i 400 m. w walce z Koźlickim, a Hofman koniecznie chce się zrewanżować Pławczykowski za ostatnie porażki w skoku wdal. Już tych kilka pojedynków wrzuci moc emocji, a przecież w innych walkach ujrzemy Nojłę, Maszewskiego, Kostrowskiego, Sikorskiego, Lesickiego i innych czołowych lekkoatletów. Ponadto pewny jest start najszybszych kobiet świata Walasiewiczówny — triumfatorce z Bu-

dapesztu i Drezna i Niemek Krauss i Dollinger.

W sobotę rozpoczynają się zawody o godzinie 17.30, w niedzielę o 11.30.

Reprezentacja Warszawy przybywa już dziś wieczór o godz. 22.17 pod kierownictwem wiceprezesa W. O. Z. L. A. p. Zubera. Zawodnicy zamieszkają w hotelu Britania. Tym samym pociągiem przybywa Walasiewiczówna, natomiast przybycia Niemek Krauss i Dollinger spodziewa się POZLA już w godzinach południowych.

Przedświadczeń bileto- postępuje rażno w firmie „Camera“ i „Dom Sportowy“. Wycieczki prowincjonalne w składzie co najmniej 10 osób mogą uzyskać bilety na trybunę po zniesionej cenie po poprzednim zamówieniu przybycia pod adres Br. Szwarz, Poznań, ul. Rzepieckiego 18.

W pierwszym dniu odbędą się dla pań biegi na 50 i 100 m, dla panów 110, plotki, skok o tyczce, 1500 m, rzut kulą, 100 m, 400 m i sztafeta 4x100.

W niedzielę dla pań 60 i 80 m, a dla panów 400 m plotki, skok wwyż, rzut oszczepem, 200 m, rzut dyskiem, 800 m, skok wdal i sztafeta olimpijska.

Niedziela na boiskach piłkarskich

O wejście do ligi walczy „Legja“ o godzinie 16 na stadionie miejskim z „Polonią“ z Bydgoszczy. Spotkanie to budzi po zwycięstwie mistrza Poznania w Łodzi rozmaite zainteresowanie: „Polonia“ przedstawia się nieźle technicznie i fizycznie, ma w swoich szeregach kilku dobrych graczy.

W klasie A nie odbędą się żadne spotkania o mistrzostwo.

O mistrzostwo kl. B walczą: w Poznaniu: o godz. 11 na boisku Sokola przy Drodze Dembińskiej „Posnania“ — „HCP“, na arenie lazarskiej „Pogoń“ — „KPW“ II, na boisku przed stadionem „Legja“ II — „Polonia“ Główna; o godz. 15 na arenie lazarskiej „Sparta“ — „Cybina“; o godz. 14 na boisku „Warty“ przy ul. Rolnej „Warta“ II — „San“; o godz. 15 na boisku „Korony“ przy ul. Chociszewskiego „Korona“ II — „Szamotulski K. S.“ i na boisku ośrodka przy ul. Bukowskiej „Pentation“ — „Admira“.

Na prowincji: w Kościanie o godz. 11.15 „Unja“ II Kościan — „Sokół“ I Leszno; w Ostrowie o godz. 11.30 „Ostrowia“ II — „Sokół“ Kepno; w Gnieźnie o 16.30 „Stella“ — „Blask“ Staroleka; w Rawiczu o 15 „Rawicki K. S.“

— „Śremski K. S.“; w Kępnie o 15 „Polonia“ I — „Ostrowski K. S.“ II; w Lesznie o 15.30 „Polonia“ II — „Kościński K. S.“ I.

O mistrzostwo kl. C w Poznaniu walczą: o godz. 9 stadion nowy przy ulicy Bukowskiej „Sparta“ II — „Cybina“ II; o 11 na boisku na Przepadku „Naprzód“ Poznań — „Sokół“ Jeżyce, w Żabikowie boisko P. W. „Stella“ Żabikowo — „Sokół“ Mosina, na boisku Korony przy ul. Chociszewskiego „Korona“ III — „Pentation“ II, w Górczynie przy dworcu lazarskim „Admira“ II — „San“ III o 14 na boisku HCP przy Górnej Wildzie „HCP“ III — „Posnania“ II; o 15 na boisku na Przepadku „Sława“ — „Legja“ Środa.

Na prowincji: w Rawiczu o godzinie 11 „Sokół“ I — „Czempiński K. S.“ w Mogilnie o 14 „Sokół“ — „Sokół“ Gniezno, w Wieruszowie o 14 „Strzelec“ — „Polonia“ II Kepno, w Lesznie spotkanie „Sokół“ II — „Kościński K. S.“ II nie odbędzie się z powodu wycofania się „Sokola“ II z dalszych rozgrywek. W Wągrowcu o godz. 15 „Nielba“ — „Strzelec“ Wronki, w Opalenicy o 15 „Promień“ — „Obra“ Zbąszyń, w Nowym Tomysku o 15 „Polonia“ — „Sokół“ Opalenica.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Sierpień
31
SOBOTA

Kalendarz rzym.-kat.
Sobota: Rajmunda w.
Niedziela: Idziego Op.,
Lupusa m.

Kalendarz słowiański
Sobota: Świętosława.
Niedziela: Dzierżysława.

Słońca: wschód 5.00,
zachód 18.45.
Długość dnia 13 g. 45 min.

Księżyca: wschód 7.42; zachód 18.55.
Faza: 2 dzień po nowiu.

Przepowiednia pogody na Sobotę: Pogodnie lub dość pogodnie, po chłodnej nocy, w dzień ciepło.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Święto lotników poznańskich.** We wczorajszym artykule, poświęconym 3 pułkowi lotn., zakradły się dwa błędy. 3 pułkiem lotniczym dowodzili w swoim czasie: plk. Camilo Pereri i plk. Abzółkowski.

— **Zakup remontów.** Wielkopolska Izba Rolnicza podaje do wiadomości op. hodowcom, że zakupy koni remontowych na terenie Komisji Remontowej Nr. 2 w podokresie II, t. j. od 1 października do 30 listopada 1935 r., odbędą się w następujących terminach i miejscowościach:
W październiku: 2, godz. 10, m. i st. kol. Sieradz; 3, godz. 9, Kalisz; 4, godz. 9, Koźmin; 8, godz. 9, Łęczysk; 10, godz. 9, Wieluń; 15, godz. 13.30, Puck; 16, godz. 10, Kościeryzyna; 17, godz. 10, Sępólno; 22, godz. 10, Pelplin; 23, godz. 10, Laskowice; 24, godz. 10, Tuchola; 29, godz. 10, Poznań; 30, godz. 10, Pniewy.

W listopadzie: 5, godz. 9, m. i st. kol. Kolo; 6, godz. 10, Konin; 7, godz. 10, Kostrzyn; 8, godz. 11, Jarocin; 12, godz. 10, Lidzbark; 13, godz. 10, Nowemiasz; 14, godz. 10, Jabłonowo Pom.; 15, godz. 10, Kowalewo; 20, godz. 9, Buk; 21, godz. 9, Szamotuły; 22, godz. 9.30, Leszno; 26, godz. 11, Śrem; 27, godz. 10, m. Smigiel, st. kol. Bojanowo Stare; 28, godz. 10, m. i st. kol. Nowy Tomysł.

— **Państwowe Gimnazjum Żeńskie im. Gen. Zamoyskiej w Poznaniu.** W dniu rozpoczęcia nauki szkolnej, dnia 3 września r., odbędzie się o godzinie 8 rano msza św. w kaplicy P. P. Karmelitanek, ul. Niegolewskich. Po nabożeństwie zajęcia w szkole.

— **Zmiany kursu pociągów.** Z dniem 2 września r. na linii Drawski Młyn — Czarnków — Ujęcie wprowadza się następujące zmiany: Kasuje się poc. nr. 1847/1848, natomiast poc. 3151, 1842/1843, 1840/1841 i 3132 będą kursowały w dni robocze.

Rozkład jazdy poc. 1846/1847 zmieniono następująco: Drawski Młyn odj. 17.10, Bzowo Goraj przyj. 18.04, odj. 18.09, Czarnków przyj. 18.22 ze zmianą numeracji na 1866/1867 oraz pociąg nr. 1864/1865 będzie odjeżdżał z Czarnkowa o godz. 15.15 Bzowo Goraj przyj. 15.30, odj. 15.40, Drawski Młyn przyj. 16.49.

— **Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. Królowej Jadwigi w Poznaniu i 6-klasowa Szkoła Powszechna przy Gimnazjum —** Wały Zygmunta Starożyńskiego (Dom Rzemieślniczy od strony Parku Marcinkowskiego, obok dworca autobusowego) rozpoczynają rok szkolny we wtorek 3 września msza św. w kościele św. Marcjana o godzinie 9.30. Po mszy św. podyktowanie uczniom planu lekcji.

— **Samochodowa wycieczka Polskiego Touring-Klubu do Wrocławia.** Delegatura okręgowa „Polskiego Touring-Klubu” w Poznaniu organizuje, pod kierownictwem prezesa komisji sportowej F. Światalskiego, samochodową wycieczkę do Wrocławia dla członków P. T. Klubu i ich rodzin w czasie od 19 do 22 września r. na mecz piłki nożnej Polska — Niemcy. Zapisy uczestników przyjmuje sekretariat Klubu (ul. Fredry 12), do dnia 10 września r. b. włącznie, oraz udziela wyczerpujących informacji, również telefonicznie (tel. nr. 24-10).

— **Pociąg popularny na Targi Wschodnie.** Delegatura Ligi Popierania Turystyki urządza w dniach 12 do 15 września r. b. wycieczkę pociągiem popularnym z Poznania do Lwowa na Targi Wschodnie. Odjazd pociągu nastąpi dnia 12. 9. o godz. 15.30, przyjazd do Lwowa 13. 9. około godz. 5.30; powrotny odjazd pociągu ze Lwowa 14. 9. wieczorem i przyjazd do Poznania 15. 9. w godzinach przedpołudniowych. Cena karty uczestnictwa z Poznania do Lwowa i z powrotem wynosi w III kl. 25,20 zł. Karta uczestnictwa upoważnia zarazem do jednorazowego bezpłatnego wstępu na Targi Wschodnie oraz do nabycia 30-proc. zniżki od cen normalnych na jedno przedstawienie w Teatrze i Welkim lub w Teatrze Rozmaitości we Lwowie. Uczestnikom z prowincji przy odległościach od 20 do 150 km. od stacji wyjazdu pociągu, przysługuje ulga dojazdowa. **Sprzedaj kart uczestnictwa**

Ujęcie komunisty Danielaka

Groźny wywrotowiec i przestępca tylko niecałe trzy doby przebywał na wolności

Jak już donosiliśmy, zbiegł we wtorek z gmachu sądu grodzkiego w Poznaniu więzień śledczy, Józef Danielak z Poznania. Jest on komunistą, znany z działalności na terenie miasta Poznania. Od dłuższego czasu trzymano go w areszcie śledczym jako podejrzanego o kradzież mieszkaniową i oszustwo.

We wtorek Danielaka doprowadzono na rozprawę, na której odpowiadać miał jako oskarżony o kradzież mieszkaniową. Eskortujący go dozorca więzienny zamknął Danielaka w celi aresztowej, ażeby go przed rozpoczę-

ciem rozprawy wprowadzić do sali rozpraw. Danielak znikł jednak z celi w sposób dotychczas niewyjaśniony.

Zagadkowa ucieczka jest przedmiotem dochodzeń, które z ramienia prokuratury przy sądzie okręgowym prowadzi wiceprokurator Góralewicz.

Natychmiast wszczęto pościg za Danielakiem. Dziś przed południem zdołano go przytrzymać na terenie naszego miasta.

Charakterystycznym jest szczegół, że o ucieczce Danielaka nie podano żadnej wiadomości w codziennym komunikacie prasowym policji. (kl)

Dotkliwa klęska posuchy w Wielkopolsce

może być przyczyną większej wyżki cen na produkty rolnicze

Ze wszystkich niemal miejscowości Wielkopolski nadchodzą do Poznania alarmujące wieści o wielkich spustoszeniach, jakie poczyniła tegoroczna klęska posuchy. Rozmiary jej znacznie większe, niż w ub. roku, susza dotknęła bowiem także okręgi, które w ub. roku szczęśliwie uniknęły klęski.

Stan okopizny jest prawie beznadziejny. Ziemiaki nie są większe od orzecha. Łodygi są od żaru słonecznego całkowicie spalone od tego stopnia, że chociażby i teraz nastąpiły większe opady deszczowe, nie zdołają malarolnych rolników uchronić od bardzo dotkliwych strat.

Niewiele lepszy stan jest z burakami cukrowymi.

Pastwiska przemieniły się w ugory. Bydło, po powrocie do zagrod, trzeba dodatkowo karmić. Zmniejszyło to wybitnie wydajność krów. Powstał brak mleka, a produkty mleczne — na wypadek trwania na dalszą metę dotychczasowego okresu — mogą ulec niepożądanemu dla szerokich mas zwyczajnie.

uskuteczniająca P. B. P. „Orbis” i „Wagons-Lits-Cook” w Poznaniu, a na prowincji wszystkie kole'owe kasy biletowe, do dnia 11. 9. r. b. godz. 14.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Walka z udoskonalonymi metodami żebractwa.** W ostatnim czasie plagą ulic naszego miasta stali się handlarze uliczni najrozmaitszego typu, jak handlujący kwiatami, owocami, grzebieńkami, okularami plażowymi, cukierkami i t. p. Wśród handlarzy kwiatami i cukierkami (dropsami) jest dużo dzieci, polecających natrętnie swój towar. Na demoralizujący ten objaw zwracano już wielokrotnie uwagę. Okazuje się, że dzieci wysyłane są bardzo często przez niesumiennej opiekunów, a nawet rodziców, obserwowanych ten proceder zdala, i zabierających używane w ten sposób przez dzieci grosze. Dziki handel uliczny, przetrada się w system udoskonalonego żebractwa.

Aby tym objawom przeciwdziałać odbyła się wczoraj w sali rady miejskiej konferencja z udziałem przedstawicieli władz, kupiectwa, rzemiosła i innych sfer. Referat wygłosił naczelnik miejskiego wydziału przemysłowego p. Motyliński. Wskazał, że inicjatywę w tym kierunku daje komitet do walki z żebractwem. W czasie kilkunastu dni działalności swej komitet do zwalczania żebractwa przyczynił się w walnie do usunięcia żebraków z ulic miasta Poznania, stwarzając dzięki ofiarności kupiectwa dom dla starców fundacji kupiectwa poznańskiego. Przejawiają się żebracy zamiejscowi. Okazało się, że na 700 żebraków przytrzymanych w Poznaniu, było 400 zamiejscowych. Przy rozszerzeniu działalności komitetu w kierunku zwalczania nielegalnego handlu i przemysłu ulicznego, ramy komitetu zostaną rozszerzone przez przyłączenie do tej działalności przedstawicieli cechów rzemieślniczych, kupiectwa, izb handlowo-przemysłowej i rzemieślniczej, władz bezpieczeństwa, skarbowych itp.

W dyskusji nad rzuconym projektem poszczególne mówcy przyjęli go z pełnym uznaniem. Przemawiali m. in. pp. dyr. Waschko, Syller, Ulatowski, budowniczy Bartkowiak i inni. (kl)

— **Pociąg — wystawa.** W najbliższych dniach ma przybyć do Poznania objeżdżający całą Polskę pociąg — wystawa, a składający się z 30 wagonów. Wystawa będzie ciekawym zobrazowaniem wytworczności krajowej. Bliższe szczegóły o tej interesującej imprezie podamy nieza długo. (sk)

— **Oszukańczy komiwojażer.** Jedną z naszych czytelniczek donosi nam, że do jej mieszkania zgłosił się przed trzema tygodniami jakiś młody człowiek, około

28 lat, brunet, średniego wzrostu, który wziął zamówienie na wykonanie tabliczki z nazwiskiem na drzwi. Jako „zadatek” przyjął 40 groszy i grubszą blaszkę mosiężną. Zapewniał, że po dwóch dniach przyniesie tabliczkę. Dla pewności podał adres rzekomej firmy: Wielkie Garbary 26. — Gdy po pewnym czasie „komiwojażer” nie przybył, czytelniczka stwierdziła, że podany adres jest fikcyjny, pod nr. 26 bowiem znajduje się szkoła powszechna. Czytelniczka nasza przeprowadziła na własną rękę wywiad, który wykazał, że ów „komiwojażer” jest zwykłym oszustem. Poszkodował on w ten sposób kilkanaście osób, pobierając większe zaliczki. (wel)

— **Również dotkliwe straty stwierdzono w leśnictwie.** Drzewa iglaste, na wielkich obszarach, pozbawione są igliwia i przedstawiają obraz podobny do tego, jaki niegdyś oglądaliśmy po pladze sówki-chojnówki.

— **Wobec braku wody w niektórych studniach, nad mieszkańcami wsi wisi widmo zwiększenia się chorób zakaźnych.** Tu i ówdzie notowano sporadycznie lekkie — na szczęście — objawy niebezpiecznych chorób. Zduszone je w zarodku tylko dzięki wysokiej kulturze, jaka bezsprzecznie jest na wsi wielkopolskiej.

— **W ogrodnictwie jedynie pomidory obrodziły obficie.** Nabyć je można już za 15 groszy kg. Ludność uboższa, dla której pomidory przed kilku laty były przedmiotem zbytku, dziś spożywa je trzy razy dziennie.

— **Posucha przyczyniła się także do prawie całkowitego braku grzybów na targu.** Jeżeli się jakie w sprzedaży pokażą, to ceny ich są bardzo wysokie. (wel)

— **Rozpoczęte prace przy budowie toru tramwajowego na Winjary,** zostały nagle przerwane. Mieszkańcy Winjar są tem zaniepokojeni, przypuszczają bowiem, że obiecywana komunikacja tramwajowa z Śródmieściem nie dojdzie do skutku.

— **Do czasu się udawało.** Zofia Rembalska z Żegrza, mając chorego konia, nie zwracała na to zbyt dużej uwagi, lecz używała go do pracy. Przez pewien czas jej się to udawało, aż wreszcie zauważono chore zwierzę na ulicy Poznania i przytrzymało je. Badanie lek. wet. wykazało, że koń jest niezdolny do jakiegokolwiek pracy, dlatego musi pójść na ubój, co też zostało wykonane. Rembalska pociągnięta będzie do odpowiedzialności za używanie chorego konia do pracy. (sk)

— **Samochody „wypryskujące” z bramy.** Na marginesie rozpisanej przez nas ankiety „przystankowej” warto dodać jeszcze jeden szczegół, na który zwracają nam uwagę czytelnicy. Choć mianowicie o samochody, które z bram kamienicznych wyjeżdżają na jezdnie. Często się zdarza, że kierowca takiego samochodu bez ostrzegawczych sygnałów wjeżdża na chodnik i bezceremonialnie potrąca przechodniów. Jeżeli piechur jest na jezdni intruzem — oświadczają nasi informatorzy — to samochody na chodnikach są jeszcze bardziej niepożądanymi intruzami. (wel)

— **Nauka geografii Wielkopolski.** Przed Domem Rzemieślniczym przystaje co chwile świeża grupa przechodniów i przygląda się z zainteresowaniem świeżo wywieszonym olbrzymim plakatowi Teatru Narodowego. Szczególną ciekawość wzbudzają dwa takie plakaty. Wyobrażają one mapy Wielkopolski oraz województw łódzkiego i warszawskiego. Do każdej, punkcikiem oznaczonej miejscowości dociera Teatr Narodowy i żywym słowem zaspokaja głód intelektualny mieszkańców prowincji. Ciekawy wydaje się być wyjazd Teatru do Szamotuł, albo Obornik, względnie Wronek. **Przybocznemu „kartograficie” Teatru pokre-**

Wielką Uciechę dla Dzieci

urządza w niedzielę 1 września r. b. w ogrodzie na boisku Sokoła przy Drodze Dębińskiej **Stowarzyszenie Pań Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo parafii Farniej.** Początek o godzinie 14 koncertem i różnymi zabawami oraz niespodziankami. Dla starszych różne gry o premje, dla dzieci specjalne nagrody, a przedewszystkiem atrakcyjne fruujące baloniki. Dla wszystkich natomiast własny, smaczny a tani bufet, który już ma swoją ustaloną reputację. Stąd też niewątpliwie zarozi się w niedzielę ogród Sokoła przy Drodze Dębińskiej tembardziej, że dochód z imprezy przeznaczony dla biednych parafii Farniej. zg 330

W dniu 1 września br. o godz. 2 odbędzie się **zabawa** na własnym boisku przy ulicy Solackiej, na wielką skalę, bo będzie tam wielka loteria fantowa, strzelanie do tarczy, kregle dla pań, własne doborowe bufety i t. d. a dla dzieci wycieczki, karuzela „huśtawki” i o godzinie 8 wieczorem polonez z „amponiami. Uprzejmie zaprasza Tow. Ogródek Działkowych im. X. Arcyb. Leona Przyłuskiego Poznań-Solacz. zg 337/38

Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca bezpłatnie salę nowo odrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing. dg 3 124

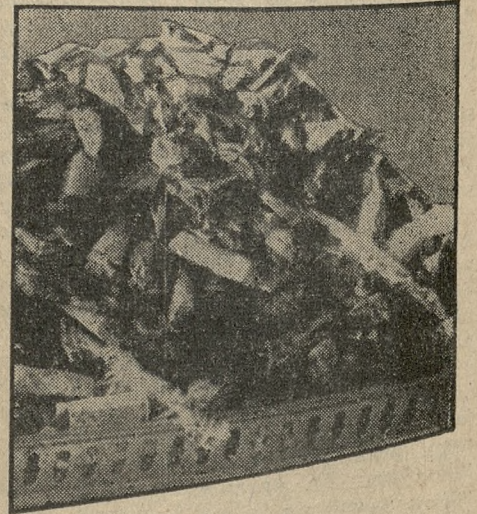
cilo się z temi miejscowościami. Według niego Szamotuły leżą o „zabi krok” od Wągrowca, a Oborniki — to poprostu Buk, albo Opalenica. — Dzieci szkolne, które przez dyrekcję Teatru specjalnie obwieściłami zapraszane są na przedstawienie bajki, dziwią się tej swoistej geografii. (wel)

— **Gra w karty w Parku Wilsona.** Od pewnego czasu w Parku Wilsona zbierają się w godzinach rannych i popołudniowych jacyś młodzi osobnicy, którzy uprawiają tam grę w karty. Przeważnie odbywa się to w bocznych alejach, tam bowiem łatwiej uniknąć oka władzy. Skąd mają pieniądze na grę, nie wiemy, wiemy natomiast, że taka publiczna gra, w czasie której grający pozwalają sobie na zgola nieparlamentarne zwroty, nie może dobrze oddziaływać na dzieci, przebywające w parku w tych godzinach. Jeśli już młodzi nie mają co do roboty, niechaj chociaż poszukają sobie innego miejsca na tego rodzaju zajęcia. (sk)

— **Historja z kamieniami i żwiru.** Minikowo, leżące tuż przy Starolece, które powoli staje się nowym przedmieściem Poznania, objawia bardzo żywy ruch budowlany. Tworzą się regularne ulice i place, dzięki czemu Minikowo przytyka bezpośrednio do Staroleki. — W ub. roku, na podstawie uchwały zarządu gminy, zwieziono do budowy drogi większą ilość kamieni i żwiru. Ponieważ przeprowadzenie robót drogowych odkładano z miesiąca na miesiąc, więc też kamienie, ułożone w ładne piramidy, z czasem „topniały”. Doszło do tego, że droga jest dzisiaj tak samo wyboista, jak przed kilku laty, a kamienie i żwir „zniknęły”.

Mieszanka abisyńska

Znana poznańska fabryka czekolady „Goplana” wypuściła ostatnio na rynek nowy rodzaj cukierków, nazywając go

„mieszanką abisyńską”. Dłaczego nie inna mieszanka? Dłaczego nie „mieszanka argentyńska” albo „włoska”?

Nazwę stworzyła aktualność. Dziś wszystko dyszy Abisynją. Wojna włosko-abisyńska wisi poprostu w powietrzu. Wszystko co abisyńskie jest modne i pożądaną. Dłaczegożby więc i cukierki nie miałyby przypominać naszym miłośnikom słodczy Abisynji, tego tak teraz łakomego kaska? Czy sama Abisynja da się tak łatwo rozgryźć i czy jest tak słodka, jak cukierki, składające się na „mieszankę abisyńską”, to rzecz inna. (wel)

Wtajemniczeni powiadają, że ponieważ materiał do budowy drogi leżał bezużytecznie, użyto go do budowy prywatnych domów. (wel)

— **Tęczę i tęczę karkowy.** Miasto nasze obiegają uporcezywie wieści, że każdego dnia zapada po kilka osób na niebezpieczną chorobę, na t. zw. popularnie „tęczę karkowego“ (zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych). Po zasięgnięciu informacji w miejskim urzędzie zdrowia, stwierdziliśmy, że choroba ta w ciągu ostatnich lat w Poznaniu nie była notowana. Natomiast bardzo wiele wypadków zanotowano choroby zwykłego tęcza (tetanus), który nie podlega obowiązkowi zgłoszenia do władz, gdyż nie występuje epidemicznie i nie jest chorobą zbyt niebezpieczną. Tęczę polega na zakażeniu otwartych ran ziemią. Zachorowało na tęczę kilkanaście osób, przeważnie ogrodników. (wel)

— **Z targu.** Dnia 30 b. m. na placu Sapieżyńskim płacono:

Za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 3,00—3,20 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 3,20—3,60 zł; 1 kg. twarogu 50—60 groszy; za litr śmietany 1,40—1,60 zł; litr mleka pełnego 22—25 gr; 1 mdl. jaj 1,00—1,10 zł.

Za mięso: 1 kg. stoniny świeżej 2,20—2,40 zł; stoniny wędzonej 2,40—2,80 zł; wieprzowiny 1,40—2,00 zł; wołowiny 1,40 do 2,00 zł; cielęciny 1,20—1,80 zł; koziny 1,00—1,20 zł; skopowiny 1,60—2,00 zł; smalcu 2,60—2,80 zł.

Za drób: kura 1,60—3,00 zł; kaczka 2,00—3,50 zł; gęś 3,50—6,00 zł; para gołębi 0,90—1,00 zł; indyk 4,00—7,50 zł; para kurcząt 1,40—2,20 zł.

Za jarzyny: 1 kg. ziemniaków 8—10 gr.; pietruszki 10 groszy; pekęk cebuli 5—10 gr.; pekęk rzodkiewek 10—15 gr.; 1 kg. szpinaku 40—50 gr.; seleru 10—20 groszy; 1 pekęk buraków 15 groszy; 1 kilogram rabarberu 10—15 groszy; główka sałaty 5—10 gr.; mdl. ogórków 25 do 40 gr.; pekęk kalarepy 10 gr.; marchwi 8—10 gr.; kalfajor 10—60 gr.; 1 kg. pomidorów 20—30 gr.; fasoli 40—50 gr.; główka kapusty białej 10—20 gr.; włoskiej 15—30 gr.; modrej 20—40 gr.

Za owoce: 1 kg. owoców suszonych 1,20—2,00 zł; 1 kg. jabłek 40—60 groszy; 1 kg. gruszek 30—60 groszy; śliwek 40—80 gr.; borówek 50—60 gr. (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

— **Dotkliwie poparzenie.** Cierpiący na reumatyzm 50-letni robotnik Franciszek Wieczorek (Sielska 12) nacierał sobie wieczorem nogę okowita. W pewnej chwili okowita zapaliła się od lampy, a Wieczorek poparzył się dotkliwie na brzuchu. Przywołane pogotowie ratunkowe (66-66) po udzieleniu doraźnej pomocy przewiozło p. Wieczorka do szpitala miejskiego. (Kl)

— **Zgon na udar serca.** Dziś rano zmarł na udar serca w swym mieszkaniu przy ul. Żorawiej 15, Wawrzyn Nowak, lat 67. Lekarz przywołanego pogotowia (66-66) stwierdził zgon. (Kl)

KRONIKA POLICYJNA

— **Kapusta w komisariacie.** W komisariacie VII przy ul. Staszica znajdują się dwa worki kapusty, pochodzącej z kradzieży. Kapustę porzucili w dniu 29 b. m. dwaj osobnicy na widok zbliżającego się patrolu policyjnego. (kl)

KRONIKA SĄDOWA

— **Kradzież wózka.** Antoni Kaczmarek z Fabjanowa w nocy z 2 na 3 czerwca 1935 r. zabrał wózek ręczny Andrzejowi Paciorkowskiemu i zaprowadził go do Plewisk, gdzie go ukrył. Stał przed sądem grodzkim w Poznaniu pod zarzutem kradzieży. Na rozprawie tłumaczył się, że wózek zabrał celem zabezpieczenia swoich pretensyj, które miał do Paciorkowskiego. Sąd wymierzył mu karę jednego miesiąca aresztu z zawieszeniem wykonania kary na przeciąg lat 3. (k)

— **Błuznierca.** Przed sądem okręgowym stanął 35-letni ślusarz Władysław Nowacki z Poznania, oskarżony o dopuszczenie się błuznierstwa. Błuznierstwo to Nowacki popełnił w dniu 19 czerwca r. na szosie, prowadzącej z Grodziska do Ujścia, kiedy to do wracających z lasu kobiet wyrzcił się błuznierczo o Bogu. Sąd wymierzył mu karę 6 miesięcy więzienia. (k)

— **Kazirodztwo.** Sąd okręgowy w Poznaniu skazał Michała Malickiego z Buku na 8 miesięcy więzienia za utrzymywanie stosunków ze swą nieletnią córką. (k)

Składki i pokwitowania

Na chleb św. Antoniego, Dnia 29 sierpnia r. wypłaciliśmy na ręce Siostry Henryki 26 zł.

Z WIELKOPOLSKI

— **Bydgoszcz.** Trzecia ofiara zbiorowego samobójstwa gazem światłym w mieszkaniu przy ul. Sienkiewicza 30, Marja Pierzchała zmarła w szpitalu mimo energicznych starań ze strony lekarzy.

— **W nadchodzący wtorek, 3 września,** rozpocznie się przed bydgoskim sądem okręgowym rozprawa przeciwko pięciu urzędnikom Gazowni Miejskiej o sprzeniewierzenie. Głównym oskarżonym jest b. buchalter, Kazimierz Czarniecki, który ogółem zdefraudował około 100 000 zł. Jako współwinni zasiada na ławie oskarżonych Gertruda Suligowska, Mieczysław Grun, Teofil Piotrowski i Czesław Wypijewski. Sprzeniewierzeń dokonali oni w ten sposób, że przez dłuższy okres czasu prowadzili fałszywe księgowanie wypisywali podwójne kwity, powiększali sumy na czekach itd. Wobec skomplikowanej kontroli finansowej która prowadzona była nie w Gazowni Miejskiej, lecz w biurach głównych magi-

Dzięki OLEJKOWI OLIVKOWEMU

w mydle Palmolive,

cera jest czysta, gładka, piękna

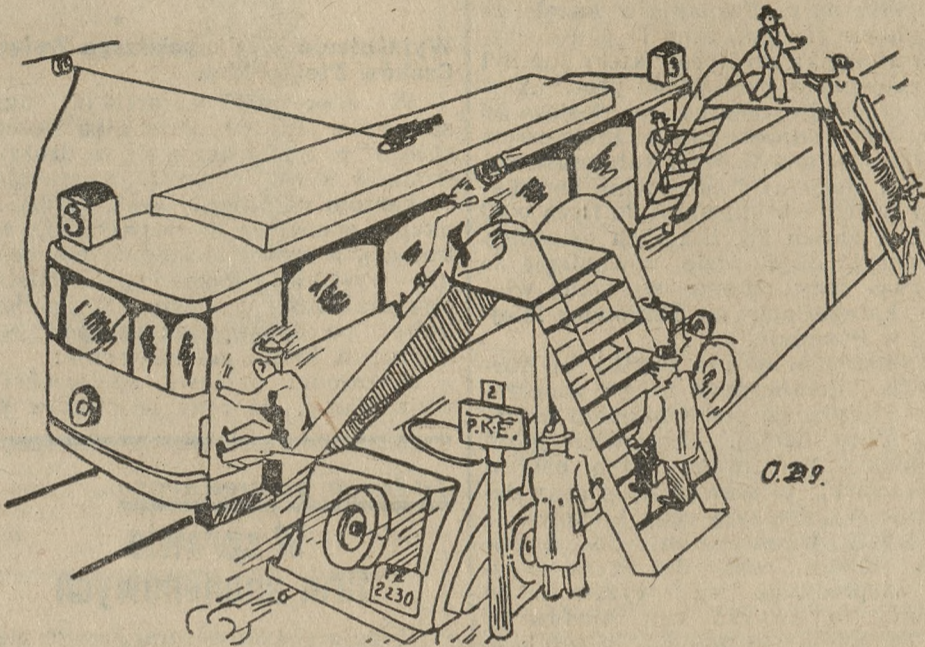

Naturalnym sposobem zachowania świeżej i gładkiej cery jest stale myć się mydłem i wodą. Tak twierdzi 20.000 specjalistów kosmetyki, dodając, że jedynie ważny jest wybór mydła, gdyż powinno to być mydło wyrabiane na olejkach oliwnych, jak mydło Palmolive!

Palmolive wyrabiane jest tylko na naturalnych olejkach owoców oliwnych i palm. Stąd też pochodzi jego charakterystyczny jasno-zielony kolor. Olejem tym zawdzięcza mydło Palmolive swą obfitą, aksamiętą pianę, która tak łagodnie zmywa, a jednocześnie nadaje cerze cudowną gładkość, świeżość i piękno.

Pokłosie naszej ankiety „przystankowej“

w Związku urządzono przez nas ankietę „przystankową“, jedna z naszych Czytelniczek z Kobylnicy, kryjąca się za literami „Ry. O. E.“, przesała nam powyższy rysunek, rozwiązujący w wesóły sposób problem zapewnienia bezpieczeństwa osobom, korzystającym z tramwajów w Poznaniu

stratę w specjalnym dziale kontroli, i dzięki wielkiemu zaufaniu, jakim cieszył się Czarniecki, nadużył wykroty dopiero wtedy, kiedy Czarniecki przeniesiony został do innego działu administracji miejskiej i nie mógł już czuwać stale nad tem, aby nie doszło do wykrycia sprzeniewierzeń. Oskarżonych i przedewszystkiem Czarnieckiego czeka poważna kara.

— Zapowiedziana już przez nas wycieczka autobusowa Tow. Krajoznawczego do Biskupina dla zwiedzenia tamtejszych wykopalisk przedhistorycznych wyrusza w jutrzejszą niedzielę rano o godz. 8 z placu Teatralnego. Koszt przejazdu w obie strony wraz ze zwiedzeniem wykopaliska wynosi 5 zł od członków i 5,50 zł od gości.

— W niedzielę z okazji wyścigów kajacych o mistrzostwa miasta organizuje Sokół III w sali Pod Lwem przy ul. Marsz. Focha wieczorek towarzyski. Początek o 7 wieczorem. Podczas zabawy odbędzie się uroczyste rozdanie nagród i dyplomów mistrzowskich.

— Bydgoski oddział Zw. Pracowników Kupuśkich przenosi z dniem dzisiejszym swoją siedzibę do Domu Czeladzi przy ul. Zygmunta Augusta. Z tej okazji o godz. 8 wieczorem odbędzie się w nowym lokalu zabawa towarzyska, na którą proszeni są nie tylko członkowie, ale również goście.

— Wczoraj znowu skradziono kilka rowerów, pozostawionych bez opieki: Juliuszowi Haimbergowi z sieni w gmachu Ubezpieczalni Społecznej i Edmundowi Wesółowskiemu z korytarza domu przy Placu Poznańskim 2. Po tylu odzień zdarzających się wypadkach kradzieży rowerów powinni się już byli ich właściciele nauczyć, jak niezbędne jest odpowiednio zabezpieczenie tak kosztownej własności, jak rower.

— Od dłuższego czasu grasują po Bydgoszczy dobrze zorganizowani i wzajemnie wspomagający złodzieje biżuterii. Policja nie może wpasć na ich trop. W dniu wczorajszym dokonano kradzieży złotej broszki i kolczy z kryształami w mieszkaniu Wiktora Koczary przy ul. Pierackiego 15. Obrączkę ślubną skradziono z mieszkania Stefana Iciaika, zawodowego podoficera, zamieszkałego przy ul. Garbary 14. Wreszcie Marji Wojtkowiakowej z mieszkania przy ul. Świeckiej 25 skradziono dwie obrączki złote z monogramami R. G. i M. W.

— **Grodzisk.** Serdeczna przyjaźń łączy rodzinę właściciela składu obuwia p. Urbaniaka z Żydami, holewkarzami Winterami. Codzienne odbywają wspólne przechadzki. Czyżby p. Urbaniacy starali się o względy Żydów, przy ich rychłej przeprowadzce do Palestyny? Również serdeczna przyjaźń okazuje kierownik parowozu p. Soltysiak białatnikowi Żydowi Działoszyńskiemu. Wstyd, że Polacy zanoszą swój gresz do Żyda, podczas gdy kupiectwo polskie uginie się pod obuchem kryzysu.

— Silna burza z deszczem przeszła w dniu 28. b. m. nad powiatem grodziskim. Na skutek uderzenia gromu sponęła stodoła i chlewy gospodarza Kuleczki. Sponęły również maszyny rolnicze i inwentarz żywy oraz całe tego roczne żniwa. Poszkodowany był nisko ubezpieczony.

— **Jarocin.** Napadnięto i obrabowano w Witaszycach woźnicę Feliksa Liszke, zatrudnionego u p. Hildebrandta w Jarocinie. Napastnicy uderzyli Liszke pałką w głowę, usiłując mu odebrać tekę skórzaną. Gdy jednakże napadnięty teki nie wydał, nieznani osobnicy rzucili się na leżącego, bijąc go palcami do nieprzytomności.

Napastnicy zabrali tekę z zawartością 2 tysięcy złotych i uciekli. Nieprzytomnego Liszke znaleźli przechodnie i zawiadomili p. Hildebrandta, który zabrał nieszczęśliwego samochodem do szpitala. Policja wszczęła dochodzenia.

— **Kępno.** Srebrny jubileusz kapłaństwa obchodził ks. Władysław Janowski z Parzynowa. Na uroczystość przybyli wszyscy księża z dekanatu. Po nabożeństwie odbyło się przyjęcie gości przez jubilata na probostwie. Piękne przemówienie wygłosił ks. Przyniszynski z Mikołczyna.

— Podczas bójkki, jaka wynikła pomiędzy 13-letnim Feliksem Kruberem z Trzciny a 10-letnim Janem Maryniakiem, Kruber uderzył Maryniaka tak silnie nożem w ramię i głowę, że nóż utkwił w czaszce. Nieszczęśliwego chłopca oddano pod opiekę lekarską. Stan chłopca jest groźny.

— Odczyt z dziedziny obrony przeciwpaństwowej został zorganizowany z inicjatywy nazelnika rejonu pożarniczego XI (obwód Podzamcze). Referat wygłosił por. Łań.

— Z dniem 22. bm. wchodzi w życie rozporządzenie burmistrza m. Kępna w sprawie postoju autobusów oraz dorozek samochodowych. Jako miejsce zjazdu i postoju wyznaczono miejsce w rynku — wzdłuż północnego szczytu budynku sądowego p. n. „Dworzec Autobusowy“, przyczem prawo wstępu oraz przebywanie na terenie i w poczekalni dworca przysługuje, poza obsługą, jedynie osobom wyjeżdżającym i przyjeżdżającym. Przekroczenia karane będą do 30 złotych grzywna względnie aresztem.

— Przetarg nieruchomości p. Stefana Kaliksta Radziejewskiego, położonej w Teklinowie, pow. Kępno, odbędzie się 21 września. Cena szacunkowa wynosi 77 980 zł, wywoławcza 58 485 zł.

— Na łakach, należących do Mirkowa i Wieruszowa, powstały kopalnie torfu. Przy eksploatacji znajduje się wielu bezrobotnych. Eksploatacja wpłynie nieznacznie na polepszenie zarobkowych i nieprodukcyjnych łak.

— Zarząd miejski w Kępnie zarządza rejestrację poborowych, zobowiązanych do zgłoszenia się w r. bieżącym (rocznik 1917).

— Po uroczystej wotywie wyruszyła z parafji Bolesławiej pielgrzymka do Częstochowy, w której wzięło udział ponad 100 osób. Pielgrzymka wraca w niedzielę.

— **Kościan.** Rejestracja 18-letnich, zamieszkałych w Kościanie, urodzonych w roku 1917, odbywać się będzie w ciągu miesiąca września br. w Magistracie. Zainteresowani winni zabrać ze sobą dokument urodzenia i wszystkie posiadane dokumenty osobiste i wojskowe. Niezgłoszenia się w czasie wyznaczonym podlega karze po myśli art. 99 ustawy wojskowej.

— Wielka susza panuje od dłuższego czasu w tutejszej okolicy. Warzywa i ziemniaki zwieądnięte, wobec czego zapowiadają wielką drożyznę.

— W obecnym czasie dojrzewania owoców zauważyć można rzucanie przez dzieci, a nawet osoby dorosłe resztek owoców na chodnik. Lekomyślność ta powoduje często nieszczęśliwe wypadki, jak złamanie rąk i nóg.

— **Dożnyki** urządził Kat. Stow. Młod. żeńskiej oddział w Luboszu Nowym i na program złożył się przemarsz przez wioskę z korałami, zniewnym śpiewy, składanie wieńców i zabawa ludowa z nader urozmaiconym programem.

— Nieszczęśliwemu wypadkowi uległa przy zbiegaw ulic Kościelnej i Rynku Irena Stuebrowna, jadąc na rowerze i wpadła pod koła wozu naładowanego cegłą. Jedno kolo przeszło

dziewczynę przez miednicę. Świadek wypadku p. Naskręt z Kościana wyciągnął nieszczęśliwą z pod wozu. Nieszczęśliwa cudem prawie wyszła z wypadku, gdyż oprócz ogólnych kontuzji nie doznała złamania żadnej kości.

— **Mogilno.** Podczas zabawy we wsi Szczepanowo dotkliwie pobito Florianą Jabłońską lat 36, z Wójcina, pow. Znin. Pobity po przebyciu 2 dni w szpitalu zmarł. Jabłoński był znany jako zawodowy złodziej i awanturnik. Kto był sprawcą pobicia, nie ustalono.

— **Ostrów.** Wiceprezes tutejszego sądu okręgowego p. Grafka z dniem 1 września przeniesiony został do sądu apelacyjnego w Poznaniu.

— Asystent szpitala powiatowego p. dr. Samulski otwiera praktykę lekarską w Witkowie.

— Poświęcenie strzelnicy przysposobienia wojskowego leśników odbędzie się w niedzielę, 1 września w nadleśnictwie Wanda.

— Turniej tenisowy o mistrzostwo m. Ostrowa organizuje tu w dniach 6, 7 i 8 września wojskowy klub sportowy. Spodziewany jest udział zamiejscowych tenisistów z Kępna, Krotoszyna, Ostrzeszowa i Poznania.

— **Kat. Koło Abstynentów** na wczorajszym posiedzeniu omawiało nowe sposoby walki z alkoholem. Interesująca pogadanka na ten temat zainicjował ks. asystent Andrzejewski.

— Liczba mieszkańców miasta Ostrowa wzrosła ostatnio do 28 700 osób.

— Z uwagi na groźny stan przyszczyz wśród zwierząt ludowych w Niemczech i z tem połączone niebezpieczeństwo przewleczenia tej choroby na nasz obszar, winny zwierzęta racicowe, pochodzące z powiatu ostrowskiego, przy przewozie koleją być badane przez lekarza weterynaryjnego.

— **Ks. neopresbyter Stanisław Foleczyński** z Ostrowa powołany został na nauczyciela religii w miejskim gimnazjum w Miedzychodzie.

— **„Dzień Wsi“** urządza w dniu 1 września młodzież ludowa wsi Topola Wielka pod Ostrowem. „Dzień“ poświęcony z wystawą zabytków sztuki i kultury ludowej oraz zabytków archeologicznych powiatu ostrowskiego. Na zakończenie dożynek.

— **Pleszew.** Przed sądem grodzkim w Pleszewie stanął prezes Hallerczyków placówki Pleszew, 46-letni Kazimierz Pohl z Pleszewa, oskarżony o to, że w dniu 13 maja br. wyrzcił się w sposób obelżywy o s. p. Marszałku Piłsudskim. Sąd skazał Pohla na 6 miesięcy aresztu bez zawieszania. Od powyższego wyroku założył K. Pohl apelację. Rozprawie przewodniczył sędzia M. Poprawski.

— Z powodu przebudowy drogi powiatowej Stawisz — Pleszew na odcinku od Brzezia do Pleszewa zamknięto od zaraz aż do odwołania powyższy odcinek dla wszelkiego ruchu komunikacyjnego dalekobieżnego w kierunku Kalisza i Stawiszyna. Droga objazdowa z Pleszewa przez Góluchoń do Kalisza prowadzi z Rynku w Pleszewie przez Krzywosadów — Kaszy — Kucharki — Czerminek — Góluchoń, a objazd do Stawiszyna z Rynku w Pleszewie przez Leńhartowice — Zawidowiec i Brzezia.

— Rejestracja mężczyzn ur. w 1917 r. odbędzie się w miesiącu wrześniu. Wszyscy mężczyźni urodzeni w tym roku i zamieszkałi w Pleszewie winni się zgłosić w ratuszu w godzinach urzędowych.

— Z urlopu wypoczynkowego wrócił proboszcz parafii pleszewskiej, ks. prałat Niesiołowski.

Szanownych naszych czytelników i abonentów

w Witkowie

(powiat Gniezno)

zawiadamiamy, iż odebraliśmy agenturę naszych wydawnictw na Witkowo p. Wasielewskiemu.

Z dniem 1 września agenturę obejmujemy i wyłączne prawo do kasowania abonamentu ma p.

Jan Łuszczewski
ul. Poznańska 33.

Agentura p. Łuszczewskiego przyjmujemy abonament na wrześniu po cenach oryginalnych.

— **Trzemeszno.** Przetarg przymusowy nieruchomości p. Jadwigi Sedzińskiej odbędzie się 19 września w sądzie grodzkim w Trzemesznie.

— W sprawie kradzieży w tut. „Raiffeisenie“ syn Cyranowiczów Józef przyznał się do winy i wydał również swoich współników, których osadzono w więzieniu w Gnieźnie. — Również mistrzowi kowalskiemu Lubiańskiemu przy ulicy Gen. Dąbrowskiego ginęły różne narzędzia. Złodziei, którym okazał się 10-letni syn Cyranowiczów Jan, przyznał się w areszcie do kradzieży dotąd jeszcze niewykrytych. Po przeprowadzeniu śledztwa Cyranowiczowie zwolniono. — Obywatelstwo tutejsze oczekuje rozprawy sądowej przeciwko Cyranowiczom, którzy swego czasu dokonali kradzieży pieniędzy z ambulansu pocztowego. Rozprawa odbędzie się we wrześniu.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Wzrost drożyzny w Poznaniu

Co mówią cyfry?

Gdy jeszcze kilka tygodni temu poziom cen na artykuły pierwszej potrzeby kształtował się na zasadzie stałej tendencji niżkowej, obserwowanej od szeregu miesięcy — w lipcu nastąpił nagły zwrot w kierunku zwykłym, wykazując do obecnej chwili silną tendencję ku górze. Ponieważ zwyżka ta objęła głównie artykuły codziennej potrzeby, a więc przede wszystkim różne kategorie mięs w wieprzowina na czele, oraz wyroby mleczarskie (masło), wywołała ona musiała poważne zaniepokojenie u szerokich warstw konsumentów, dla których tak poważny wzrost kosztów żywienia jest w dzisiejszych warunkach niskich płac zagadnieniem pierwszorzędnej wagi.

Aby ułatwić orientację w istocie zjawiska, postaramy się poniżej rozpatrzyć rozmiary i skutki obecnej zwyżki cen. Odpowiednich danych dostarcza nam Urząd Statystyczny m. Poznania, który w swym miesięczniku „Wiadomości statystyczne m. Poznania” prowadzi skrupulatne obliczenia wskaźników drożyznianych. Mianowicie wykazywane są tam koszty żywienia i utrzymania trzema sposobami, opracowanymi przez Calwera, dawną Komisję Placy i Główny Urząd Statystyczny. Dwa pierwsze sposoby dotyczą kosztów tygodniowych, przypadających na rodzinę, złożoną z 4-ech osób. Natomiast schemat Gł. Urz. Stat. uwzględnia koszty dzienne. Obliczenia te uwzględniają kilkanaście najczęściej spożywanych przez człowieka artykułów wraz z oznaczeniem normy, jaka zdrowemu osobnikowi do życia jest konieczna. Calwer wziął za podstawę wyżywienie marynarza niemieckiego z czasów przedwojennych, który otrzymywał szczególnie obfite racje żywnościowe. Stąd też jego wskaźnik drożyzniany kształtuje się zwykle najwyżej i najdrożej.

Po tych ogólnych wyjaśnieniach zasad, na jakich zbudowane są wskaźniki drożyzniane, możemy teraz podać ich wahań w zależności od poziomu cen w danym miesiącu. Otóż na styczeń 1935 r. Urząd Statystyczny m. Poznania obliczał, iż tygodniowe wyżywienie kosztowało w Poznaniu rodzinę złożoną z 4-ech osób:

na podstawie schematu Calwera	29,76 zł
na podstawie schematu b. Komisji Placy	25,13 „
na podstawie schematu Głównego Urz. Stat.	15,40 „

Różnice między trzema wskaźnikami spowodowane są różnicami w układzie każdego z tych schematów, uwzględniających różne sposoby żywienia się. Tak zresztą jest również i w życiu. Są bowiem rodziny, których wyżywienie tygodniowo będzie kosztowało więcej niż 30,— zł. a większość jest takich, które wydadzą najwyżej połowę tego. Pragnę podkreślić, że chodzi tu tylko o żywność, a nie o całkowite utrzymanie.

Od stycznia do lipca wskaźniki wspomniane wykazywały stałą niżkę. I tak wskaźnik Calwera malał z miesiąca na miesiąc: o 2,17 proc. — 0,47 proc. — 0,24 proc. — 0,00 proc. — 1,8 proc. — 1,24 proc. (w czerwcu = 28,64 zł).

Wskaźnik b. Komisji Placy zniżył o 0,68 proc. — 0,84 proc. — 0,08 proc. — 1,1 proc. — 0,58 proc. (w czerwcu = 24,36 zł).

Wskaźnik Głównego Urzędu Statystycznego zniżył o 1,81 proc. — 2,31 proc. — 0,47 proc. — 1,8 proc. — 0,96 proc. (w czerwcu = 14,44 zł).

Wreszcie lipiec rozbija dotychczasową równowagę przez poważny zwrot w kierunku zwyżkowym. Przeciętnie za cały miesiąc koszty żywienia w stosunku do czerwca wzrosły:

przy wskaźniku Calwera	o 3,07%
przy wskaźniku b. Kom. Placy	o 2,75%
przy wskaźniku Gł. Urz. Stat.	o 7,28%

Widać więc, że wskaźniki powyższe od razu zareagowały na zwyżkę cen mięsa, słoniny i masła. Jeszcze silniej uwidoczniło się to w sierpniu, kiedy w ciągu pierwszych dwóch tygodni koszty żywienia podniosły się w stosunku do lipca:

przy wskaźniku Calwera	o 3 ½%
przy wskaźniku b. Kom. Placy	o 2,68%
przy wskaźniku Gł. Urz. Stat.	o 5,0%

Ostatni wreszcie tydzień wykazał dalszą zwyżkę, którą obliczamy również w stosunku do lipca. I tak koszty zwyżkowały:

przy wskaźniku Calwera	o 9,04%
przy wskaźniku b. Kom. Placy	o 6,95%
przy wskaźniku Gł. Urz. Stat.	o 7,52%

Jeżeli zwyżkę tę odniesiemy teraz

do czerwca, to wynosi ona przeciętnie dla wszystkich trzech wskaźników — **12,59 procent**. Jest to wzrost kosztów żywienia bardzo poważny, jeżeli się zważy, że okres jest krótki a wzrost ten uzależniony został wyłącznie od zwyżki cen detalicznych mięsa i masła. Obecnie więc na tygodniowe wyżywienie rodziny trzeba dodawać od 2½ do 3 złotych więcej czyli 10—12 zł. miesięcznie.

Zwyżka cen detalicznych mięsa dotyczy głównie cen mięsa wieprzowego. Tej więc sprawie należy się tutaj szczególna uwaga. Zbadanie tygodniowych cen mięsa wieprzowego, notowanych w handlu detalicznym przez Urząd Statystyczny m. Poznania wykazało, że w połowie sierpnia ceny te podskoczyły w stosunku do lipca, który już był zwyżkowym o przeszło 40 proc. A w bieżącym tygodniu zwyżka ta dosięga 50 proc. Jeżeli odnieść zwyżkę tę do czerwca wyniesie ona 65 proc. Natomiast wołowina, cielęcina i skopowina zwyżkowały w cenie w stosunku do lipca o 20 proc. A zatem zwyżka tych ostatnich kategorii mięs idzie równolegle ze zwyżką ceny żywca w tych właśnie kategoriach na Targowicy Miejskiej w Poznaniu.

Tymczasem sprawa zwyżki cen hurtowych i detalicznych mięsa wieprzowego ułożyła się pod względem czasowym nieco inaczej. Mianowicie jeżeli weźmiemy pod uwagę tylko ostatni okres czasu, to niewątpliwie ceny detaliczne wyprzedzają ceny hurtowe. I tak, gdy w stosunku do końca lipca obecne ceny detaliczne mięsa wieprzowego są wyższe o 50 procent, to zwyżka cen hurtowych nie osiągnęła 40 procent. Jeżeli jednak będziemy śledzić wzrost cen hurtowych żywca świńskiego na podstawie dłuższego okresu czasu, to wypadnie nam stwierdzić, że wzrost tych cen w stosunku np. do czerwca wynosi 120 proc. Zatem ceny detaliczne dopiero w ostatnim czasie ujawniły silną zwyżkę, starając się dostosować do procentowego wzrostu cen hurtowych, których zwyżka nastąpiła już wcześniej.

Warto również stwierdzić, w jakim stosunku pozostaje poziom cen detalicznych do poziomu cen hurtowych mięsa wieprzowego. Otóż gdy w maju i czerwcu płacono na Targowicy Miejskiej w Poznaniu za kg żywej wagi pełnomięsistego tuczniaka — od 50 do 60 groszy, to w handlu detalicznym ceny wieprzowiny kształtowały się następująco:

za kg karbonady	1.40 zł
za kg od szynki	1.20 „
za kg boczku świeżego	0.90 „
za kg boczku wędzonego	1.40 „
za kg od brzucha	0.90 „
za kg karkówki	1.20 „
za kg pieczeni	1.60 „
za kg żeber	1.10 „
za kg siekanego	1.40 „
za kg smalcu	1.40 „
za kg słoniny	1.00 „

Biorąc przeciętną tych cen, stwierdzamy, iż poziom cen detalicznych mięsa wieprzowego kształtował się w maju i czerwcu o przeszło 100 proc. powyżej poziomu cen hurtowych.

Obecnie stosunek ten uległ pewnej zmianie. Gdy na Targowicy Miejskiej płacono w ostatnich dwóch tygodniach za 1 kg żywej wagi tuczniaka od 1 do 1,30 zł. to w sprzedaży detalicznej ceny wieprzowiny ukształtowały się znów następująco:

za kg karbonady	2.30 zł
za kg od szynki	2.00 „
za kg boczku świeżego	1.80 „
za kg boczku wędzonego	2.30 „
za kg od brzucha	1.80 „
za kg karkówki	2.00 „
za kg pieczeni	2.20 „
za kg żeber	1.80 „
za kg siekanego	1.80 „
za kg słoniny	2.20 „
za kg smalcu	2.80 „

Ustalając znowu przeciętną powyższych cen, możemy według niej stwierdzić, że poziom cen detalicznych mięsa wieprzowego kształtuje się w ciągu sierpnia tylko o 85 proc. powyżej poziomu cen hurtowych.

Z tego więc jasno widać, że dochód brutto, osiągany obecnie przez rzeźników ze sprzedaży detalicznej mięsa wieprzowego, jest o przeszło 30 proc. mniejszy, niż był w ciągu maja i czerwca.

To też bezstronnie trzeba przyznać, że wszelka dyskusja czy krytyka, mająca na względzie samo tylko zjawisko zwyżki cen detalicznych i hurtowych wieprzowiny i ich wzajemnego do siebie stosunku, jest bezprzedmiotowa. Raczej należałoby podjąć usiłowania w kierunku przeprowadzenia jak najskrupulatniejszej kalkulacji, czy ogólne podstawy t. zw. kosztów własnych przedsiębiorcy, na jakich rzeźnicy opierali dotychczasowe ceny detaliczne, były słuszne i w pełni uzasadnione. Czy przypadkiem nie kalkulowały się za wysoko akurat w kwietniu, maju i czerwcu? I do tego właśnie punktu należałoby ześrodkować całe to zagadnienie — z natury swej zresztą b. życiowe — o słuszności czy niesłuszności obecnych cen detalicznych na różnego rodzaju mięsa i wyroby mięsne. (St. W.)

Wyjaśnienie Wielkopolskiego Związku Cechów Piekarskich

W odpowiedzi na artykuł, umieszczony w Nr. 189 „Dziennika Poznańskiego” p. t. „Co kryje się za drożyzną środków żywnościowych”, zarzucający piekarzom nadmierny zysk, rozmyślną akcję, zdążającą do zwyżki cen, spekulację, a nawet świadome marnowanie wysiłku całego społeczeństwa, otrzymaliśmy poniższe wyjaśnienie które, po opuszczeniu ustępów polemicznych, brzmi jak następuje:

Szerszemu ogółowi społeczeństwa wyjaśniamy, iż ceny produktów pie-

karskich osiągnęły niebawem dotąd minimum i są ostateczną granicą, poza którą każdemu bez wyjątku warsztatowi piekarskiemu grozi ruina.

Prawdą bezsporną jest, iż cena surowca, to jest mąki pszennej i żytniej, obniżyła się ca 40—50 proc; natomiast nie uległy najmniejszej zmianie artykuły konieczne do produkcji pieczywa, a mianowicie: drożdże, sól, cukier, węgiel dalekroboczny, świadectwa socjalne, podatki.

Jeżeli zważywszy, że pieczywo w ślad za surowcem potaniało w granicach od 40—50 proc. (a tak jest w istocie, gdyż n. p. cena bułki zniżkowała z 55 na 3 a nawet 2 grosze), a jednocześnie weźmiemy pod uwagę, iż cały szereg pobocznych artykułów zachował swą dawną cenę, spostrzeżemy całą absurdalność powyższych zarzutów.

Nadmieniamy również, że podatki niezależnie od spadku cen pieczywa, są wymierzane przez władzę skarbowe z roku na rok wyższe, a zwyżki ustalanych obrotów i dochodów przekraczają niejednokrotnie 50 proc. dawnych wymiarów. A przecież produkcja poszczególnych warsztatów piekarskich nie zwiększyła się, a raczej wprost przeciwnie, zmalała, wskutek wypieku chleba dla bezrobotnych z mąki dostarczanej przez Fundusz Pracy, przez co piekarz stracił cały szereg konsumentów.

Powyższe nasze wywody mają służyć szerokim warstwom społeczeństwa jako wyjaśnienie na wyżej wspomniany artykuł.

Judaica gospodarcze

W sprawie firm anonimowych

W ogłoszonym wczoraj na tem miejscu artykule „Przeciw anonimowości w handlu” wymieniliśmy szereg przedsiębiorstw handlowych o firmach anonimowych np. „Manufaktura”, „Konfektoria Warszawska” itd. Jak z zestawienia nazwisk właścicieli tych firm wynika, należą one przeważnie do Żydów.

Niemniej istnieje szereg placówek polskich, które również pracują pod firmą anonimową, ogólnie określającą charakter przedsiębiorstwa. Naogół jednak stanowią one wyjątek w tej grupie przedsiębiorstw.

Ażeby jednak nie było wątpliwości co do charakteru polskiego poszczególnych firm, wymienionych w naszym spisie, zaznaczamy w zwołaniu zainteresowanych, że „Tani Bazar” przy ul. Kramarskiej nr. 8 należy do p. Wl.

Kwintkiewicz, członka Związku Towarzystw Kupieckich, b. powstańca i zasłużonego działacza na obczyźnie. Również „Poznański Dom Komisowy” przy ul. Dominikańskiej 3 jest przedsiębiorstwem polskiem jako własność p. Jana Sobierajskiego, oficera rezerwy i członka Z. T. K.

Jesteśmy oczywiście gotowi zaświadczyć polski charakter i innych przedsiębiorstw o firmach anonimowych, o ile otrzymamy odpowiednie na to dowody.

Intencją wczorajszego artykułu było wskazanie publiczności polskiej na fakt, iż za firmami anonimowymi kryją się przeważnie właściciele Żydzi. Kupcy Polacy zaś, którzy również pracują pod firmą anonimową, winni czy to przez wywieśnienie godła Związku Towarzystw Kupieckich czy też w inny sposób wyraźnie zaznaczyć charakter polsko-chrześcijański swych przedsiębiorstw, aby nie istniała w tym względzie żadna wątpliwość wśród przestrzegającej patriotyzm gospodarczy publiczności polskiej.

KRONIKA GOSPODARCZA

Płatności podatków we wrześniu r. b.

Z KRAJU

We wrześniu płatne są następujące podatki:

1) do 15 września — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za r. 1935, w wysokości podatku przypadającego od obrotu osiągniętego w sierpniu br. przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii oraz przemysłowe I — V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze;

2) do 15 września — zaliczka miesięczna na poczet nadwyżkowego podatku od dochodu, osiągniętego przez notariuszy (rejentów) i pisarzy hipotecznych w m. sierpniu br.;

3) do dnia 15 września — trzecia rata podatku dochodowego od uposażenia z tytułu różnic, wynikających z kumulacji uposażenia otrzymanych w ciągu roku 1934 od różnych służbodawców;

4) do 15 września — państwowy podatek na r. 1935, przez płatników, którym nakazy płatnicze na ten podatek doręczono do dnia 1 września br. Termin płatności dla płatników, którzy nakazy płatnicze otrzymają po dniu 1 września br. upływa z 14 dniem po doręczeniu nakazu;

5) do 5 września — podatek od energii elektrycznej, pobrany w czasie od 16 do 31 sierpnia br.; do 20 września — tenże podatek pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni września br.;

6) do dnia 7 września — podatek dochodowy od uposażenia służbowych, emerytur, rent i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w sierpniu b. r.;

Ponadto płatne są we wrześniu zaległości odroczone, lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymają nakazy płatnicze z terminem płatności również w tym miesiącu.

(k) **Ustawodawstwo gospodarcze.** Ukazał się numer 65 Dziennika Ustaw R. P. z dnia 29 sierpnia rb., w którym m. in. opublikowane zostały następujące rozporządzenia o charakterze gospodarczym: rozporządzenia rad ministerstw z dnia 21 sierpnia rb. w sprawie zmiany opłat od pojazdów mechanicznych i od niektórych pojazdów konnych na rzecz państwowego funduszu drogowego (poz. 405); rozp. rady ministrów z dnia 21 sierpnia rb. w sprawie zwolnienia tłuszcza kakaowego z pod opodatkowania (poz. 406); rozp. rady ministrów z dnia 21 sierpnia rb. o dodatku lokalnym dla funkcjonariuszów państwowych oraz oficerów i szeregowych straży granicznej, pełniących służbę na obszarze w. m. Gdańska (poz. 407); rozp. rady ministrów z dnia 21 sierpnia rb. o dodatku lokalnym dla pracowników państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon, pełniących służbę na terenie w. m. Gdańska (poz. 408).

(k) **Podwyżka podatków od napojów alkoholowych w Gdańsku.** Z dniem 28 bm. senat podwyższył podatek od wódki o 5 proc. i od piwa o 25 proc. Zarządzenia senatu o podwyżce podatku wywołały wielkie niezadowolenie w gdańskich kręgach gospodarczych. Jak słychać, senat przygotowuje rozporządzenie o znacznym podwyższeniu podatku przemysłowego.

(k) **Wielkopolska drobnica eksportowa ciąży ku Hamburgowi!** Drobnica zajmuje ciągle jeszcze bardzo nieznaczący odsetek w obrotach portowych w Gdyni. Przyczyną tego stanu rzeczy są głównie trudności eksportowe oraz wysoka taryfa dla drobnicy, która uniemożliwia dokonywanie transakcyj, szczególnie o charakterze pionierskim. Jak wynika z kalkulacji kosztów przewozu, wielkopolskim eksporterom drobnicy opłaca się wywóz na Hamburg a nie na Gdynię. Ostatnio zwrócono uwagę min. komunikacji na tę anomalję. (AZ)

Toła Mankiewiczówna

urocza pieśniarka i ulubienica teatrów warszawskich, która wiosną r. b. święciła triumfy w Berlinie i przygotowuje się do nowych engagements zagranicą, spędza narazie wycieczki nad polskim morzem, którego jest i stałą i wierną wielbicelką. Z Jastrzębiej Góry, gdzie pozostaje do końca lata, śle czytelnikom i czytelnikom „Kurjera” pozdrowienia i przyrzeka, że jeszcze zanim wyjedzie zagranicę, wystąpi dla publiczności w kraju, jak również przygotowuje się do występów w nowym filmie polskim. (Foto Dührkopp.)

Wielkie pozdrowienia dla czytelników i czytelników Kurjera Poznańskiego Toła Mankiewiczówna Gdynia lato 1935.

Dwie twarze człowieka

ZŁUDNA ODBITKA W ZWIERCIADLE

Wszyscy nasi znajomi utrzymują, że na ostatnim zdjęciu fotograficznym jesteśmy znakomicie ujęci. Tylko my sami dopatrujemy się obcych rysów na fotografii. Tak przecież zupełnie nie wyglądamy. Kto tu ma rację; my czy nasi znajomi. Stajemy przed lustrem i porównujemy odbitkę w lustrze ze swoją fotografią. Doprawdy, to dwie odmiennie odbitki. Fotografija jest do niczego, konkludujemy. Tymczasem pozwólcmy sobie powiedzieć, że w tej sprawie sąd nasz nie jest miarodajny. Nie wiemy bowiem wcale, jak wyglądamy w rzeczywistości. Twarz swą znamy jedynie z odbitki w lustrze, a — w odbitce tej zamienione są prawa i lewa strona twarzy. Własnego pisma nie możemy w lustrze odczytać, do tego stopnia zostaje ono zmienione w odbitce lustrzowej. Podobnie odwraca lustro obraz twarzy. Stąd też nigdy jeszcze nie widzieliśmy prawdziwego swego oblicza, chyba na doskonale skopjowanej fotografii.

Tem się tłumaczy, że sami fotografując swoją uważać będziemy za niepodobną do siebie, gdy inni są odmiennego zdania. Fotografija przedstawia nas, tak jak w rzeczywistości wyglądamy i jak nas inni widzą. Lustro zaś daje zupełnie fałszywą odbitkę twarzy. Do jakiego stopnia nieściśła jest odbitka twarzy ludzkiej w lustrze, o tem przekonać się możemy na osobie drugiej, porównując jej odbitkę w lustrze z oryginałem. Zobaczmy dwie zupełnie odmiennie twarze. Jeszcze wyraźniej demonstrują to lustra, pokazujące odbitkę — odbitki lustrzowej, a więc nie zamieniające prawej i lewej strony twarzy. W lustrze takim rzekomo tak samo będziemy do siebie niepodobni, jak według naszego mniemania na fotografii.

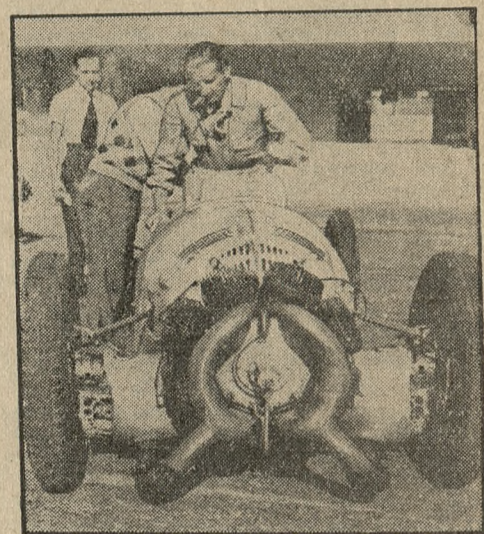
LEWA I PRAWA STRONA TWARZY.

Różnica między prawą a lewą stroną twarzy jest u każdego człowieka znaczna i wprost zasadnicza. W nich wyraża się dwoistość naszej natury: pierwiastki męskie i kobiece, twardość i miękkość, napięcie i odprężenie. Prawa strona twarzy jest więcej nastawiona na mimikę, mięśni jej są więcej wytrenowane. Jeżeli uśmiechamy się ironicznie, ściągamy prawy kącik ust ku dołowi, gdy chcemy dać wyraz zdziwieniu, prawa brew podciąga-

się ku górze. Lewa część twarzy pozostaje przy wyrażaniu afektów spokojniejsza, gładza. Prawa strona twarzy jest zatem niejako kartą przeżytych wrażeń. Reprezentuje ona to, cośmy w życiu przeżyli i nabyli, gdy lewa strona jest odbitką tego, cośmy przynieśli ze sobą na świat.

OGLĄDAĆ LUDZI Z PRAWYJ STRONY.

Tem się tłumaczy, że lewa strona twarzy przeważnie jest mniej charakterystyczna, nietknięta przez ryłec przeżyć. O ile wogóle z zewnętrznych cech wysnuwać można pewne wnioski, odnośnie do usposobienia i charakteru człowieka, trzeba patrzeć na twarz z prawej strony. Różnicę tę ustanowić można zapomocą fotografii, zestawiając twarz w drodze fotomontażu z 2 zdjęć prawej i z 2 lewej strony twarzy. Uzyska się w ten sposób dwie zupełnie odmiennie twarze, z których składa się twarz oryginalna. Im głębiej zapuścił się człowiek w zgiekliwą walkę życiową, tem bardziej asymetryczną staje się twarz jego. Tylko ci, którzy siedzą za piecem są symetryczni. W i P

Samochód z motorem samolotowym, na którym hr. Trossi weźmie udział w wyścigach tegorocznych w Monzie. — Monstrum!

Ze wspomnień detektywa króla Jegomości

Osobliwa audjencja — Królewskie manekiny — Kłopot z ofertami

„Najlepszą ochroną naszego monarchy jest jego popularność” — powiada w swych pamiętnikach były nadworny detektyw angielskiej rodziny królewskiej, Mr. F. Palmer. W tych warunkach praca jego, aczkolwiek niezmiernie odpowiedzialna, nie była nigdy zbyt uciążliwa. Natomiast trafiało się sporo zabawnych incydentów. Oto jeden z nich:

Z okazji zwiedzenia przez króla Jerzego pewnej wystawy, przed wejściem do gmachu zebrał się wielotysięczny tłum publiczności. Gdy monarcha, z właściwą sobie swobodą, kroczył ku wejściu, jakiś osobnik, wyrwawszy się z tłumy, zastąpił mu drogę i wyciągając rękę, zawołał charakterystycznym nosowym głosem Yankee-

— Hallo, królu! uściśnij mi dłoń!
Król Jerzy, zaskoczony tą nieoczekiwaną „owacją”, zatrzymał się. Po chwili wahań, pochwycił wyciągniętą doń rękę Amerykanina i, uściśnawszy ją, rzekł z uśmiechem:

— Witam pana! Pan z pewnością spędza u nas wakacje?

— Zgadłeś, królu, tak jest! — Poczem, zwracając się w stronę zebranej publiczności, krzyknął:

— Hej, Jonny! Chodź no tu!
Na to wezwanie zjawił się kilkunastoletni młodzieniec, którego krzykliwy Amerykanin nie omieszkiał zarekomendować:
— Oto mój syn, jedynak! Niech król uściśnie mu dłoń!

Cały ten incydent był dla Anglików zgola niesamowity, natomiast w pojęciu owego pocziwego obywatela U. S. A. zapewne zupełnie naturalny. Yankee czas jakiś jeszcze mówił do monarchy, tytułując go wciąż poprostu „królem”. Wreszcie król Jerzy pożegnał go słowami: „No, spodziewam się, że pan będzie zadowolony z pobytu w Anglii. Bądź pan zdrow!”

Po powrocie do domu ów Amerykanin w gronie swych krewnych i przyjaciół z pewnością opowiadał trochę chępliwie: „Trudności w uzyskaniu audjencji u króla angielskiego nie miałem żadnych! Przyjął mnie z punktu; mnie i syna. Bardzo miły człowiek!” I, co najdziwniejsze, że jeśli tak mówił, to powiedział rzetelną prawdę, bez bliżej amerykańskiej.

„Podczas mego urzędowania w pałacu Buckinghamskim — opowiada dalej Mr Palmer — dowiedziałem się o ciekawym fakcie, mianowicie, że istnieją tam dwa manekiny, odpowiadające wzrostowi i tuszy króla i królowej. Służą one dla tak często potrzebnego portretowania pary królewskiej, które w zwykłych warunkach wymagałoby zbyt uciążliwych i męczących seansów. Więc dla uproszczenia tej „operacji” ubiera się manekiny w wymagane w danych okolicznościach szaty, które następnie malarz nadworny odtwa-

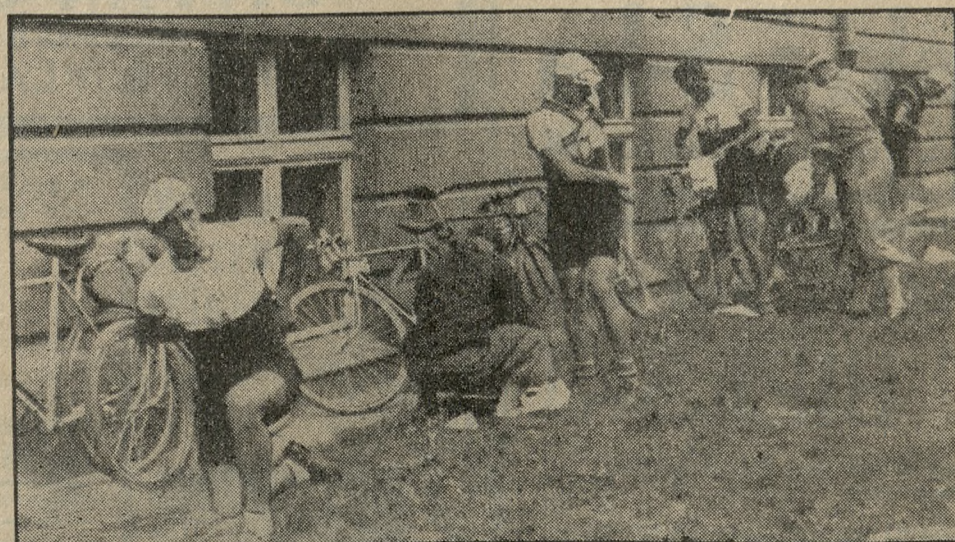
rza na płótnie, dodając potem z natury już tylko głowy osób królewskich oraz Buzuterję.”

Niezwykłym resortem administracyjnym pałacu królewskiego jest t. zw. „wzorownia”. Napływają tam bez przerwy najróżniejsze wyroby sztuki jubilerskiej, jak: pułhary, dzbany, serwisy stołowe — złote i srebrne — i inne przedmioty, nadsyłane przez krajowych i zagranicznych mistrzów rękodzielników, a przeznaczone jako dar królewski dla różnych zawodów sportowych itp. — Ale i inne „branże” zabiegają o względy królewskie. Wiedząc, że król Jerzy jest amatorem dobrych cygar i papierosów, fabrykanci tytoniowi całego świata nie przestają nadsyłać swoich „prób” do wzorowni królewskiej. Takich „próbnych” cygar przybyło w jednym tygodniu około pięciu tysięcy sztuk i dyrekcja wzorowni ma nielada kłopot z tym nadmiarem „opróbkowanych ofert”, z których każda przecież musi być w taktowny sposób zalatwiona. Kr.

Nowe cudowne uzdrowienie w Lourdes

Biuro badań lekarskich w Lourdes, t. zw. „Bureau Medical” stwierdziło obecnie nowe cudowne uzdrowienie. Tym razem uleczoneym jest proboszcz parafii St. Germain i wikariusz generalny Wersalu, Mgr. Flavigny.

Cudowne uzdrowienie wywołało wielkie wrażenie wśród licznych wiarynych, przybyłych z Narodową Pielgrzymką do Lourdes. (KAP)

Ostatnie przygotowania polskich kolarzy przed hotelem „Polonia” w Poznaniu, przed startem do czwartego etapu

Jabłko środkiem przeciw pijaństwu i paleniu

Angielski profesor Stinson twierdzi, że spożywanie codziennie kilku jabłek wywiera zbawienne skutki nietylko pod fizycznym czyli cielesnym, ale i psychicznym czyli duchowym względem. Temu, kto je regularnie wiele jabłek, poprawi się w ten sposób humor i pozbędzie się wnet wielu niemilych uczuć. Taki jest wynik wielu doświadczeń, jakie sławny ten lekarz poczynił w czasie praktyki.

Przekonał on się również, że spożywanie wielu jabłek jest doskonałym środkiem przeciw pijaństwu i nadmiernemu paleniu tytoniu. Jeśli uda się nakłonić ludzi, posiadających powyższe złe nawyki — (ludzie tacy nie lubią owoców) — do tego, by na drugie śniadanie, przed i po obiedzie, po kolacji itd. zjedli po jednym jabłku, to sprawa jest wygrana. Jabłka mają podobno działać w tym wypadku cuda.

Ludzie odczuwają po dłuższym spożyciu jabłek dziwną świeżość, coraz bardziej zaniechają picia i palenia, ażeby sobie nie psuć smaku i fizycznego działania jabłek. Byłoby naprawdę błogostawieństwem, gdyby bezmyślna i beczelowa, a przytem szkodliwa i kosztowna namienność picia i palenia mogła zostać ograniczona lub zgola usunięta całkowicie.

Jesienne zbiory a moda

Jeszcze na polach zielono, jeszcze plażujemy i pływamy, ale unosi się już w powietrzu przedsmak babiego lata. Na drzewach dojrzewają owoce, jarzębina z burzliwej stała się szkarłatna. Wieczorem nie do pomyślenia jest paradować w lekkiem okryciu. Płaszcz musi być ciepły, pu-

szysty, najlepiej z angory. Kobieta, mająca poczucie smaku, zawsze dobierze sobie na dni babiego lata stroj w kolorze, jaki podsuwa jej natura. Będzie to płaszcz w kolorze buraków lub świeżo wykopanych ziemniaków, kostium odcienia dojrzewających orzechów lub śliwek, kapelusz barwy wrzosu. Grzyby to cały rozdział w garderobie pani. Paryż pasjonuje się muchomorem: kłosek bordo nakrapiany białą, także szalik i sztylpy rękawiczek — to widok wdzięczny i młodociany. Szczególnie nadaje się to do granatowego kompletu.

Pierwszym mostem, łączącym jedną porę roku z drugą, jest aksamit. Jest on mniej ciężki od filcu i dlatego stosujemy go przedewszystkiem na kapelusze. Nosimy aksamit jeszcze do letnich wzorzystych kompletów, ozdabiamy nim jasne kostjimy jesiennie, mankiety rękawiczek, kołnierze i rewersy taftowych capes. Ostatnią nowością i namiętnością Paryża jest biały kostium tailleur, uzupełniony czarną aksamitną bluzką, czarnym kwiatem w butonierce, kapeluszem, torbą i rękawiczkami. Nowy aksamit jest cienki, lekki, niemal przezroczysty. Na Riwierze nosi się teraz peleryny w czarnobiałą drobną kratkę, podbite czarnym aksamitem i uzupełnione krzyżującą się kamizelką. Do tego czarna bluzka i spódniczka, oraz czarny kapelusz.

Jeszcze jeden oryginalny pomysł daje nam Paryż. Do wełnianej spódniczki granatowej, pelerynka lub żakiet z cienkiego zamazu. Prawdopodobnie przyszłość da nam inne bardziej pomysłowe skóry. Demi saison grozi nam zalewem strusich piór; czekają nas czasy romantycznych rajców, crossów itp. dziwolągów. Strusie pióra traktowane są jako motyw dekoracyjny. Filcowy beret tegoroczny przybrany jest paletką z piórek, umieszczoną z boku i przechodzącą ku przodowi. Kolor tulipe-noire lansowany jest przez najelegantsze paryskie domy kapeluszy. Podobno oprócz strusich piór modne będą ogniste ptaszki z łechkami i ogonkami. Céline.

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Narodowego

Przygotowania do otwarcia sezonu w dniu 1 września dobiegają końca. W niedzielę podziwiać będą dzieci o godz. 16 pełną piękną melodię i tańców bajkę p. t. „Cudowny rubin”, a o godz. 20 ujrzy światło kinkietów romantyczna sztuka Kraszewskiego z muzyką Noskowskiego p. t. „Chata za wsią”. W głównych rolach zobaczymy pp. Sroczyńską, Zarską, Orszańską, Zuromską, Szczerbowskię, Palańską, Koczyrkiewiczą, Malinowskiego, Sujeckiego, Nowakowskiego i innych. Sztuki reżyseruje Adam Bystrzyński, dekoracje Feliksa Worstynowicza, orkiestrę prowadzi kapelmistrz Stanisław Witczyk. Bilety wcześniej nabyć można w składzie cygar A. Szejbrowski, ul. Bronisława Pierackiego 20. Telefon 56-38.

Miljon ludzi w kinie

(Pogawędka w dyrekcji „Słońca“)

Przypomniały mi się wojenne czasy i „ogonki“, gdy wszedł do odnowionego, jakby w świąteczne przybranego szaty predaionka „Słońca“. Tylko że w ogonkach po chleb nastroj był przygnębający, ponury, a tutaj panuje atmosfera wesołości, w powietrzu krąży dowcipy, wesołe przekomarzenia, dolatują dźwięki orkiestry. Ale tem niemniej kolejka po bilety ciągnie się, jak wąż, przedziwnymi wykrętami od wejścia do kasy.

— Protekcja — myślę sobie — dobra rzecz! Spóźnić się na film, gdy tu będą czekał. Spróbuję wyzyskać znajomość z dyrekcją.

Boye mają należyty szacunek dla prasy, bez większych więc przygód dotarłem do dyrekcyjnego gabinetu. Dyr. Nowomiejski z całą uprzejmością załatwił moją biletową prośbę, a przy tej okazji wdaliśmy się w pogawędkę.

— Sezon, widzę, u panów w pełni — zagadnąłem.

— Zamiast narzekać na kryzys i ogórkowe czasy, postanowiliśmy przyspieszyć otwarcie sezonu, żeby zrobić trochę ruchu. Filmów w tym roku mamy pierwszorzędnych dużo, możemy więc śmiało zaryzykować kilka „szlagierów“ pomimo, że na dworze panują jeszcze upały. I jak pan widzi, dobrym filmom nie szkodzi ładna pogoda. Publiczność rezygnuje ze spaceru, byle zobaczyć naprawdę godny widzenia obraz. „Małego pułkownika“, którym rozpoczęliśmy sezon, zdjęliśmy z afisza w pełni powodzenia. Teraz „Mała mateczka“ z Franciszką Gaal znów ściąga do kina tłumy publiczności.

— Ale — pytam z obawą — czy starczy panom takich filmów na cały sezon?

Dyrektor uśmiecha się lekko.

— Nie chcę się chwalić, ale mam za kontraktowane w dziesięciu największych wyciwniach wszystkie najlepsze filmy tegoroczne. Pan wie, panie redaktorze, że w swoich zapowiedziach nigdy nie bluujemy i nie przesadzamy. Dowodem tego był choćby zeszłoroczny sezon. Bywa pan u nas stale, więc może pan sam powiedzieć najlepiej, czy były filmy złe? A z pamięci mogę panu wliczyć kilkanaście takich filmów, z których może być dumne każde kino w Polsce.

I dyrektor jednym tchem rozpoczyna wliczanie zeszłorocznych sukcesów:

— „Kleopatra“, „Markiza Yorikasa“, „I co dalej, szary człowieku?“, „Parada wiosenna“, „Czar wiedeńskiego walca“, „Ich noce“, „Alinka w kralnie czarów“, „Melodie cygańskie“, „Świat się śmieje“, „Miłosne marzenia“, „Wesoła wdówka“, „Ludzie w białej“, „Roześmiane oczy“, „Jestem zbiegiem“, „Wonderbar“, pierwszy polski dubbing — „Siostra Marta jest szpiegiem“, dwa polskie filmy „Młody las“ i „Przeor Kordecki“. To są wszystko sukcesy, z których jesteśmy dumni.

— Ale niech mi pan mówi o roku bieżącym!

— Naszą zasadą jest dotrzymywać, tego cośmy obiecali. Nie lubię więc zapowiadać repertuaru na daleką przyszłość. Ale wystarczy wymienić narazie najbliższe dziesięć programów, z których każdy — ręczę za to — będzie prawdziwym przebojem. A więc: po „Małej mateczce“ damy największy film tegoroczny „Bengali“ odznaczony najwyższą kwalifikacją artystyczną; film który można oglądać kilka razy. Nie mam słów, aby go dostatecznie zachwalić.

Drugim takim triumfem ekranu będzie „Sequoia“, niebawem film z życia zwierząt. Dalej pokażemy Marlenę Dietrich w „Kaprysie hiszpańskim“, potem najwbitniejszych komików wiedeńskich w przewesołej komedji „4½ muszkietarów“. Dla kontrastu — Borys Karloff w „Powrocie Frankenstein’a“, potem znów wesoła komedia muzyczna „Raj na ziemi“, dalej nowe monumentalne dzieło C. de Milla „Wyprawy krzyżowe“. Sam reżyser uważa go za największe swe dzieło. A Korda zaprezentuje nam swój wielki film „Napad na Kongo“. To już będzie osiem Dziełami przebojem jest „Szkarłatny kwiat“, dramat historyczny z okresu rewolucji francuskiej, wreszcie uznany za granicę za arcydzieło filmowe „Syn marnotrawny“ z L. Trenkerem w roli tytułowej.

Tyle zapowiadamy na najbliższy okres. Dodam tylko, że mamy również piękne dodatki kolorowe Fleischera, wykonane nowym systemem trójwymiarowego filmowania. Słowem, przy naszych niezmiernie niskich cenach dajemy publiczności starannie dobrane programy. Staramy się, aby filmy nie tylko stały na wysokim poziomie artystycznym, ale też by nie obrażały moralności.

— Najlepszą dla nas nagrodą — dodaje jeszcze dyrektor — jest sympatia, jaką oddarza Poznań nasze kino. Dowody jej mamy we frekwencji. W roku ubiegłym zbliżyliśmy się do miliona widzów, w roku bieżącym chcemy miljon przekroczyć i przekroczyć! Dążymy do tego zarówno doбором programów, jak i wprowadzeniem wszystkich najnowszych ulepszeń, jakie się w dziedzinie kinematografii pojawiają. W czasie najbliższym wprowadzamy właśnie nowe ulepszenie techniczne, które napewno publiczność przyjmie z wielkim zadowoleniem.

— Jakież to ulepszenie? — pytam z ciekawości.

— Narazie — tajemnica! W tej chwili przeprowadzamy dopiero próby. Powiem panu redaktorowi dopiero wtedy, gdy się próby udadzą. Nie mogę łamać zasady: obiecujemy i dotrzymujemy!

Szanuję zasady, więc już nie należam i żegniam się szybko, bo dzwonki dają sygnał, że seans się zaczyna. (ver)

korespondencja

z czytelnikami

— „Staly prenumerator z ul. Wyspiańskiego“. Zakładowi przysługuje prawo na podstawie przepisu art. 67 do potrącenia ubezpieczonej kwoty z kwoty przynajmniej jej tytułem zwrotu składek (art. 68), dokonanych wyplat (zasilku z powodu braku pracy, jeżeli stwierdzi, że prawo do tych świadczeń nie istniało, a to wskutek utraty zajęcia — choćby nawet w związku przyczynowym z zamążpójściem). (K)

— „Ciekawy — Leszno“. Dokładnych informacji w tym kierunku udzieli Panu Sekretarjat Główny Stronnictwa Narodowego w Poznaniu, ul. św. Marcin 65, dokąd się zwrócić należy. (K)

— M. P. G. Wymienione kupony, jako wypłacane z funduszu Państwa, podatnikowi dochodowemu nie podlegają. (K)

— Z. Gr. — Poznań. Jeżeli przy wymiarze renty inwalidzkiej nie uwzględniono owych 14 miesięcy, przypuszczam należy, że wspomniane 14 miesięcy przypadają na okres po zaistnieniu inwalidztwa. W tym wypadku ma Pani prawo żądać zwrotu przypadającej na pracownika części składek za te miesiące. Radzimy zwrócić się w tej sprawie do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Oddział w Poznaniu. Od wyroku Wyższego Urzędu Ubezpieczeń przysługuje w tym wypadku prawo odwołania się do Trybunału dla spraw Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu w ciągu miesiąca, licząc od dnia doręczenia wyroku Wyższego Urzędu Ubezpieczeń. (K)

— „Mieczysławski“. Właściciel domu może w tym wypadku wypowiedzieć stosunek najmu bez zezwolenia sądu i domagać się eksmisji. (K)

— „Długolecie“. Czy metodę tę już i u nas się stosuje, o tem może Pana poinformować chyba tylko jaki lekarz. Tak samo co do drugiego pytania. (K)

— Panu N. N. Pan się niestety grubo myli w swym sady. Słowa „rejs“, „sztorm“ i jeszcze niektóre inne, już się zadomowily w słowniku ześlarskim i są przyjęte. Nie my je dopiero wprowadzamy. (K)

— „Urzednik W. Soki“. Bez przedłożenia kwitu abonamentowego porady nie udzielamy. (K)

— Z. M. Wspomniane rozporządzenie nie zostało jeszcze w Dz. Ust. opublikowane, nastąpi to prawdopodobnie w następnym numerze Dz. Ust. Komunikat ten ogłosiliśmy na skutek telefonicznego zawiadomienia naszego korespondenta z Warszawy. O sprawie tej będziemy jeszcze pisali. (K)

— „Renata — Poznań“. Wszystkie te pogłoski są narazie bezpodstawne, lecz nie wiadomo, co przyszłość przyniesie mo-

ŚWIAT DUCHÓW W PRZYRODZIE

KONCERT RADJOWY W SOBOTE 31. VIII O GODZ. 21.30

że i dlatego radzimy gotówkę lokować w nieruchomościach. (K)

— F. Gawrych — Jarocin. Urząd Skarbowy ma rację. Należy wytoczyć skargę o usunięcie psa po uprzednim bezskutecznym upomnieniu. Umowa zawarta między stronami jest ważna i jeżeli lokator umowy tej nie dotrzymuje, można wytoczyć skargę o eksmisję. (K)

— Mur. 15. Sublokatorów trzymać wolno tylko za zezwoleniem gospodarza, a jeżeli gospodarz zezwolił, osobnej dopłaty za sublokatora żądać nie może. Obniżenie czynszu z naprowadzonych powodów, niedopuszczalne. Jeżeli zachodzi konieczna potrzeba odnowienia mieszkania, musi gospodarz renowację na własny koszt uskutecznić, lecz trzeba go do tego zezwalać. (K)

— „Stala Czytelniczka z Jeżyc“. Jako uczennica, zarabiająca mniej niż 5 zł tygodniowo, podlegała Pani tylko ubezpieczeniu dobrowolnemu, o ile odbywała Pani naukę na podstawie umowy spisanej i rejestrowanej w myśl wymagań prawa przemysłowego. Jako marszantka podlega Pani ubezpieczeniu emerytalnemu pracowników fizycznych, chorobowemu i wypadkowemu niezależnie od wieku. Dokładnych informacji o początku ubezpieczenia i wysokości składek udzieli Ubezpieczalnia Społeczna w Poznaniu. Przysługuje urlop dwutygodniowy. Wynagrodzenie za pracę zależne jest od umowy, gdyż nie są one taryfą uornomowane. (K)

— Stanisław B. — Poznań. O ile Pan jest w posiadaniu większej ilości banknotów przedwojennych Rzeszy, to zaleca się przesłać deklarację wypełnić i odesłać.

— H. N. Odnośnie kopie wykonuje się w firmie A. Cybulski, księgarnia, Poznań, ul. św. Marcin 9 10.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Wojna Włosko - Abisyńska nieunikniona!

Chcesz mieć dalsze wiadomości kup Aparat radiowy w firmie „EMKA“

Aparaty radiowe światowych firm najnowszej konstrukcji po cenach najniższych. — Baterje anodowe „Emka“ i „Centra“ stale świeże na składzie (wysyłamy baterje na całą Polskę za doliczeniem kosztów przesyłki). Wielki wybór gramofonów, bogaty repertuar płyt oraz wszelkie części.

Aparaty fotograficzne i przybory.

Przyjmują asygnaty.

„EMKA“

właśc. MARJAN WŁODARCZAK

Zakłady radiotechniczne i fotograficzne

Poznań

ul. Wrocławska 30, tel. 36-83

Przy zakupie przyjmują również jako część wpłaty, obligacje pożyczki inwestycyjnej.

nr 14 052

Obuwie szkolne

gwarantowanej jakości

Pg 5506-35,33

polecamy po przystępnych cenach

Fr. Rogoziński i S-ka

telefon 20-07

Poznań, Stary Rynek nr. 64.

Otwarcie MAGAZYNU OBUWIA HIPOLIT BIELSKI

Poznań, St. Rynek 62 nar. Wrocławskiej

dg 2813

Staraniem moim będzie niskimi cenami, dobrym towarem, i sumienną obsługą zadowolić Szanownych Klientów.

SOBOTA

31

sierpnia

LOSY

do IV klasy, które otrzymałem dodatkowo, są do nabycia w mojej kolekturze, cieszącej się dzięki licznym wygranym, szczerą sympatją sporego grona Szanownych Klientów.

ciąglenie IV klasy rozpoczyna się już 6 września

STEFAN CENTOWSKI

nr 14 058-0

Kolektura Loterii Państwowej

POZNAŃ, PLAC WOLNOŚCI 10.

Mundurki i płaszcze szkolne

najlepszy krój, największy wybór, najniższe ceny — tylko —

W. KONKIEWICZ POZNAŃ, RYNEK 3

nr 13 954/18 587

Szanownym Paniom i Panom, uprzejmie donoszę, że w poniedziałek, 2 września r. b. OTWIERAM

Zakład Fryzjerski

dla Pań i Panów

Plac Wolności 13

obok Starostwa Grodzkiego

O łaskawe poparcie mojego przedsiębiorstwa proszę tel. 25-80 w. Roman Michalak mistrz damsko-fryzjerski długoletni współwłaściciel F-y Zjednoczeni Fryzjerzy

Specjalność: Trwała wodna ondulacja, Farbowanie włosów najnowszym sposobem

zg 11 698

Na skórze - dzieci!

... my zaś starsi pamiętajmy o tem, że młoda skóra naszych milusińskich jest delikatna i szczególnie wrażliwa na działanie promieni słonecznych. Dlatego trzeba ją przedtem starannie natrzeć Kremem lub Olejkiem

NIVEA

Niema czegoś lepszego, bo tylko NIVEA zawiera Euceryt. Dlatego ta nadzwyczajna skuteczność.

Krem NIVEA zł 0,40 do 2,60
Olejek NIVEA zł 1,- do 3,50

PEBECO Spółka Akcyjna w Poznaniu.

Pg 3603-N 970

Po całkowitem odrestaurowaniu i przebudowie otwieramy w sobotę, dnia 31-go sierpnia b. r., o godzinie 17-tej

MOULIN ROUGE

RESTAURACJA

WINIARNIA

DANCING

Poznań, ul. Kantaka 8/9 — Telefon 33-69

W każdą sobotę, niedzielę i święta „FIVE O'CLOCK TEA“ z całkowitym programem

Zwraca się specjalną uwagę na codzienne ulubione „FIVE O'CLOCK TEA“ — Kawa lub Herbata 75 groszy

Dwa mistrzowskie zespoły muzyczne.

Występy artystów światowej sławy.

CODZIENNIE POCZĄTEK O GODZ. 17-tej — NASTĘPNIE BEZ PRZERWY DO RANA PRODUKCJE ARTYSTYCZNE I MUZYCZNE!

Pg 5513-35-30

W sobotę, dnia 31 sierpnia r. b. o godz. 9-tej wieczorem nastąpi po gruntownej renowacji i przebudowie

Otwarcie Restauracji — Winiarni „Tabarin“

Poznań, Plac Wolności nr. 17 — Telefon 19-05

Nowy przebojowy program artystyczny!

Nastrojowa orkiestra! — Znakomita kuchnia!

— DANCING TOWARZYSKI —

W niedziele i święta „Five o'clock Tea“ z całkowitym programem artystycznym! dg 3815

Polecamy

DO BUDOWLI!

I-1 Dźwigary, Żelazo
Żelazo do betonu
Gwoździe i śruby
Okucia do pieców i kuchni
Kuchnie westfalskie
Kotły do pralni
Piece żelazne
Zamki i zawiasy do drzwi i okien
Okna lano-żelazne
Siatkę ocynkowaną na płoty

Ceny najtańsze.

Cenniki na żądanie.

T. Krzyżanowski

Spółka z ogr. odp.
w Poznaniu, ulica Szewska 16
Telefon nr. 30-38 i 36-90

nr 13 476

Kinoteatr „GWIAZDA“, Al. Marcinkowskiego 28

W sobotę, dnia 31 sierpnia r. b. rozpoczyna sezon zimowy najdociępszą i najweselszą polską komedią filmową

ANTEK POLICMAJSTER

DYMSZA, ĆWIKLIŃSKA, BOGDA, TOM

Następny program: Największy film w dziejach kinematografii „ESKIMO“ zg 11 697

Na sezon Szkolny

Skolne fartuszki, berety, przepi-
sowe czapki chłopięce, pończoszki
i swetry, bielizna

Stanisław SCHULZ

Magazyn artykułów krótkich i galanterji

Pg 5509-55,45 Poznań, Stary Rynek 80/82.

Kupuję

każdą ilość kuropatw jak i wszelką inną zwierzynę na eksport — placę najwyższe ceny dzienne.
ST. MATYASZCZYK, Leszno Rynek 29 — tel. 50-1
nr 14 061

KUROPATWY

na eksport po najwyższych cenach dziennych kupuje

AKRA, Leszno Wlkp., telefon 71.

nr 14040

Szkło

okienne, ogrodowe, ornamentowe
dachowe, kit szklarski i t. p.

szyby wystawowe i lustra
obrazy i listwy na ramy

Polskie Biuro Sprzedaży Szkła S. A.
Poznań, Woźna 15, tel. 28-63

Obwieszczenie o licytacji zastawu

Komornik Sądu Grodzkiego w Zninie rewiru II Adam Olejnik mający kancelarię w Zninie, ul. Szpitalna 19 na podstawie § 1237 k. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 16 września 1935 r. godz. 10 odbędzie się w majątności Świątkowo pow. Znin publicznie sprzedaż zastawu.

Sprzedazy ulegnie inwentarz martwy, między innymi: 2 lokomobile, młocarnia z pasami, sieczkarka do zapędu parowego, wał żelazny gładki, 4 żniwiarki (wiązałki), 20 wozów, 44 półszorki robocze, 3 pary szorów, 2 półszorki pojedyncze, sanie, brony, samochód marki „Benz“ (zniszczony), siewnik oraz inne ruchomości. nr 14 181

Znin, 28 sierpnia 1935 r. Komornik: Olejnik.

Za życzenia przesłane mi z powodu jubileuszu mego doktoratu składam Wszystkim serdeczne

podziękowanie.

DR. JÓZEF KRZYMIŃSKI.

Inowrocław, 30. 8. 1935. dg 3 819

SKŁAD

artykułów damskich w centrum, przy najruchliwszej ulicy, dobrze zaprowadzony bardzo korzystnie do nabycia. Zgłoszenia do Biura Ogłoszeń „Par“, Poznań, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr 35.52. Pg 5 512-35,52

RESTAURACJA „NOWOMIEJSKA“

Poznań, Sew. Mielżyńskiego 25

W dniu 31 sierpnia 35 r. o godz. 17,00 nastąpi

— OTWARCIE —

całkowicie odrestaurowanego lokalu mego przy ul. Sew. Mielżyńskiego 25.
zg 11 700

ST. BORYSIĄK, gospodarz.

Niniejszem pozwalam sobie podać do łaskawej wiadomości Szanownej Klienteli, że z dniem dzisiejszym, t. j. 30 sierpnia 1935 r. likwiduję swoją filię przy Al. Marcinkowskiego 8. Odtąd prowadzę zakład centralny tylko przy

ul. Fr. Ratajczaka 37.

Dziękując Szanownej Publiczności za dotychczasowe poparcie, polecam swe usługi nadal łaskawym względem i pozostaję

z poważaniem

Aleksander Fangrat

Cukiernia Fr. Ratajczaka 37

zg 11 699

10 tanich dni 15% — 25%

bielizna damska — pończochy — rękawiczki — swetry poleca

A. Pietrzykowski, 27 Grudnia 15

Pg 5513-35,51

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo. Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmują się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY-PARCELE

Dom
w Poznaniu kupię, wpłaty 16 000. reszta na spłaty. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 423

Dom
nowy 27 000, wpłaty 20 000. Bloch. Poznań, Aleje Marcinkowskiego 15. zdg 36 667

Wille
amortyzacyjna kupię. Wpłaty 6 000 z. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 921

Wille
lub parcele kupię w Poznaniu od właściciela. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 888

Wilkę
4 pokojowa, ogród półmorgowy. Jeżyce, 5 minut tramwaju, 15 000, wpłaty 9000. Zgłoszenia Św. Wawrzyńca 85 od godz. 5. zdg 36 904

Parcele
Solacz przy ulicy założonej sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 699

Kamienice
domki, parcele, gospodarstwa polca Karalus, Poznań, Marszałka Pocha 25. zdg 36 791

2. PIENIĄDZ

Pożyczki
zł 40 000 do 50 000 poszukuje na I hipotekę. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 35 901

Złote
funty, marki sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 515

Kupię
marki, dotary w złocie. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 431

Złote
monety sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 690

Złote
marki kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 777

6. OZENKI

Brunetka
młoda przystojna, majetna ma zamiar poznać w celu matrymonialnym inteligentnego pana na odpowiednim samodzielnym stanowisku, wieku 40-45. Tylko poważne nieanonimowe oferty z fotografią, która zwraca I. T. Poście-Restante, Sopoty. ng 14 017

Młodej
militki, sympatycznej, tylko muzykalnej, niebidnej towarzyszy życia szuka kompozytor, stałej posiadzi. Oferty tylko z fotografią, która zwracam, Kurjer Poznański ng 14 060

7. SPRZEDAŻE

Śliwińskiego
Meble. Żydowska. dg 3664

Torby
płócienna 1,50; —
Torby skórzane 6,75
Teki płóć. od — 8,50
Teki skórzane 3,90
polecia

Wiktor Czysz
Szkolna 11, naprzeciw Szpitala
Pg 4961-34.14

Skład
kolonialno-delikateryjny, najruchliwsza ulica Poznania sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 374

Losy
4 klasy już sprzedają
Kilka szczęśliwych
ćwiartek jest jeszcze wolnych. Kędziora, kolektor Sieroca 5/6. zdg 34 271

Osiem
mórg ziemi przy Poznaniu sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 330

Dwanastkę
bezkurkowa i karabinek 6 m/m. automatyczny sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 528

Meble
najtańszej polecia
Baranowski
Poznań Podgórna 13 Pg 3227/8

Na cały świat
wymyślony sposób pianina fortepianu
Największa, najlepsza fabryka w Polsce B. Sommerfeld, Poznań, ul. 27 Grudnia 15. ng 13 048

Siewniki Saxonii
3 m. 21. System

Dehne
3 m. 21 i inne systemy od 1½ do 2½ m. Markowski. Poznań, Jasna 16. Pg 5 235-34.36

Okazja
duże kryształowe lustro i kilka elektrycznych lamp do gabinetu i stołowego pokoju sprzedam tania ul. Pierackiego 14 m. 5. zdg 35 750

Kolekcję rogów

50 rogacze szustaków sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 529

Podwozia
samochodowe na mleczarki okazjynie. Dąbrowskiego 87. zdg 36 731

Drukarską
maszynę pośpieznią 85x115 sprzedam lub zamienię na tygiel. — Oferty Kurjer Poznański zdg 36 544

Żelazka
gazowe, używane, tania, Rakowska, Pocztowa 1. zdg 36 593

Drzwi żelazne
do safe'u (skarbcu) ca: 25 x 90 x 180 cm kompletne z ramą w dobrym stanie korzystnie na sprzedaż. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 36 648

2 akumulatory
czterowoltowe do radia po 12 zł sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 664

Skład
bielizny, towarów krótkich, centrum tania. Adres w Kurjerze Poznańskim zdg 36 568/9

Magiel
prawie nowy, marki niemieckiej. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 36 937

Dom piętrowy
nowy trzymieszkańcowy, składem, wszelkim komfortem sprzedam. Wskaże Kurjer Poznański zdg 36 935

Rzeźnictwo

tania na sprzedaż. Grunwaldzka 25. zdg 36 931

Chart syberyjski

czysta rasa rzadki okaz niżej cennika za 1 000.— sprzedam. Tylko dla znawców. Adres Kurjer Poznański zdg 36 926

Domek

sprzedam. Informacje Szymański, Poznań, Ławca. zdg 36 347

Szafa

żelazna, berlińska fabrykat, bardzo korzystnie. Müller, Szewska 11. podwórce. zdg 36 815

Powóz

półkryty, piewszorzony, głęboki, na gumach, fabrykat Henry Binder, Paryż, korzystnie. Müller, Szewska 11. podw. zdg 36 805

Wyszynk

piwa, wódek, oraz sprzedaż butelkowa, lokal obywaelski sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 36 803

Motor

gazowy, benzynowy, leżący, Deutza, 3 k. m.

Dynamówkę

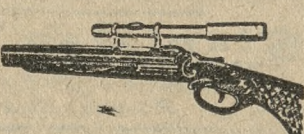
Siemens, 110 v., z kompletem sprzedam, zamienię na samochód osobowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 762

Zakład fryzjerski

kompletne urządzenie, duża wieś kościelna, bez konkurencji, dobra egzystencja, z powodu choroby sprzedam. Oferty Agencja Kurjera Poznański. Gniezno 123. ng 14 708

Sprzedam

skład kolonialny, Informacji w dzieli Janke, Małańska 7, m. 20. zdg 36 880

Urządzenie

składu towarów krótkich. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 530

Kraty

żelazne składowe Oferty Kurjer Poznański zdg 36 533

Foksterjerka

młodego psa malej czystej rasy kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 537

2 szafy

gdzańskie kupię. Wolnicki Wielichowo. zdg 36 538

Kupię

sztuciec srebrny, kompletny 12 do 24 osób. Kręta 12. m. 4. zdg 36 542

Lorki

wywrotki, dobrym stanie, kupię natychmiast. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 581

Czcionki

drukarskie kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 479/80

Maszynę szewską

dobrą kupię. Ratajczaka 28 — 22. zdg 36 710

Kupię młocarnię

60 calowa w dobrym stanie. Oferty z podaniem ceny — Majętność Dąbce, poczta Rvdzyna. zdg 36 764

12. DO WYNAJĘCIA

7 pokojowe

komfort, słończne, parkiety, cztery balkony, łazienka majolikowa, piec kominkowy, odnowione, pierwsze piętro, Park Wilsona tania zaraz gospodarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 195

Pięciopokojowe

I piętro, zaraz. Długa 3 (Zielone Ogródki). Gospodarz. zdg 36 259

2 pokoje

kuchnia zaraz. Gen. Umińskiego 10. zdg 36 404

Siedmiopokojowe

komfortowe, słończne, II piętro, ogrzewanie wodne, Matejki 48, portier. zdg 36 578

4 pokojowe

I p. willa, centralne ogrzewanie od 1. X., ul. Fr. Skarbcu 21. — Wiadomość od 3 p. p., tel. 71-04. zdg 36 455

Dwupokojowe

kuchnia łazienka. Kolska 20 — Osiedle Warszawskie. zdg 36 491

Czteropokojowe

zaraz. Wyspiańskiego 11. zdg 36 671

Czteropokojowe

3 piętro od 1. X. 1935 przy parku Wilsona do wynajęcia. Dwupokojkie 5, gospodarz. zdg 36 851

Jednopokojowe

trypokojowe zaraz. Zagórze 3, gospodarz. zdg 36 712

5 pokojowe

centralne. Deitelina Szkolna 3. zdg 36 782

2 pokoje

kuchnia od 1. 10. Św. Wawrzyńca 31. zdg 36 895

Mieszkanie

4 pokoje, komfort, I piętro, Stary Rynek, zwrot kosztów, Informacje: św. Marcina 32, m. 15. zdg 36 747

Urządnic

państwowy, samciny poszukuje dwupokojowego od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 454

Wdowa

wyższego urzędnika państwowego szuka 3 pokojowego, wygodami, wprost gospodarza. Najchętniej Jeżyce. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 469

Poszukuje

od dnia 15 września 1935 r. 3 do 4 pokoi w centrum wprost od gospodarza, dzierżawa 3 miesiące zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 715

Wyższy

urzędnik, bezdzietne małżeństwo szuka 4 pokoi od października. — Oferty Kurjer Poznański zdg 36 778

1-2

kuchnia, śródmieście, od gospodarza rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 894

Wyższy urzędnik

szuka 3-4 pokojowego mieszkania centrum. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 839

15. POKOJE UMEBL.

Czysty

panu. Narożnik Jasnej, Dąbrowskiego 2, I. prawo. zdg 36 335

Korzystnie

obiadami (utrzymaniem). Matejki 1, mieszkanie 4. zdg 34 854

Frontowy

z klatki od zaraz. Aleje Marcinkowskiego 1, m. 8. zdg 30 299

Pokój

meski, elektryczność solidnemu panu. Fr. Ratajczaka 11 a 3 wejście, m. 69. zdg 32 169

Mickiewicza

1 — 4 zdg 36 250

Frontowy

słoneczny. Kanalewa 5/6, m. 15. zdg 36 819

Wszystkich

Świętych 6 — 6 zdg 36 818

Światłem

pościelą 16.— Strumykowa 21 — m. 2. zdg 36 696

Frontowy

tani czysty. Łazarz, Spokojna 27, m. 9. zdg 36 708

Utrzymaniem

bez, ulica Asnyka 1 — 3. zdg 36 707

Wspólny

Kręta 22 — 12. zdg 36 705

Dwuosobowy

Skarbowska 7, m. 10. zdg 36 711

1-2

panom, czysty, front, elektryczność. Strzelecka 31, m. 10. zdg 36 716

Dąbrowskiego

24 — 11, jedno-, dwuosobowy, niekrepujący, wygodny. zdg 36 848

Wspólny

pań. Dąbrowskiego 27 — 16. zdg 36 844

Matejki

68 — 1. zdg 36 842

Dwuosobowy

Piekary 18, m. 6. zdg 36 910

Niekrepujący

Marcin 27 — 12. zdg 36 907

Grunwaldzka

5 — 6. zdg 36 906

Duży

słoneczny. Skryta 1 — 5. zdg 36 718

Panią

dwie. Wodna 7 — 21, wejście Słarska. zdg 36 767

Próżny

inteligentnej. Patrona Jackowskiego 29 m. 7. zdg 36 766

Działyńskich

1 — 14, wysoki parter. zdg 36 765

Pokoje

umeblowane wynajme. Wodna 2, mieszkanie 11. zdg 36 771

Frontowy

czysty. Strzelecka 26 — 5. zdg 36 770

Utrzymaniem

bez, jedno — dwuosobowy. Szewska 11, m. 4. zdg 36 769

Pokój

panom. Rynek Jeżycki 3 — 7. zdg 36 846

Dwuosobowy

frontowy, nawskroś czysty. Żupańskiego 19 — 12. zdg 36 806

Inteligentowi

Kwiatowa 3 — 3 (utrzymaniem). zdg 36 807

Pokój

Dąbrowskiego 36 — 21. zdg 36 816

Pokoik

utrzymaniem. Ratajczaka 11 a, m. 102. zdg 36 830

Jedno-

dwuosobowy. Dąbrowskiego 36 — 3 zdg 36 830

Niekrepujący

Waly Jana III 11 — 9. zdg 36 828

Szkolna

7/8 — 8, panu. zdg 36 829

Słowackiego

29 — 10. zdg 36 826

Pokój

Grobla 17, m. 21. zdg 36 824

Pocztowa

27, m. 10, podwórzu. zdg 36 821

Pokój

Śniadeckich 11 — 11. zdg 36 775

Słoneczny

Focha 64 — 5. zdg 36 750

Słoneczny

elektryczność, łazienka. Stroma 7, m. 3. zdg 36 749

Śródmieście

Kramarska 19/20. — 8, narożnik Pocztowej, centralnem. zdg 36 833

Nowomiejski

5, III ogrodowe, mieszkanie 30, — pokój korzystnie. zdg 36 834

Wielka

18 — 12 a, łazienka. zdg 36 832

2

pokoje do wynajęcia. Półwiejska 28, m. 10. zdg 36 840

Półwiejska

33 — 8. zdg 36 738

Krański 4, m. 4.

słoneczny, łazienka kaloryfery. zdg 36 737

Pokój

Sew. Mielżyńskiego 22 m. 21, III wchód. zdg 36 744

Jednoosobowy

dwuosobowy utrzymaniem — bez. Marcina 74 — 19. zdg 36 743

Pokój

Marcina 64, III, front. zdg 36 746

Dwuosobowy

jednoosobowy. Skryta 10 — 1. zdg 36 841

Pokój

mily, Marij Magdaleny 1 — 5. ng 3822

Pokój ładny

Marcina 74, I, 18, front. zdg 36 344

Łakowa

14 — 22. zdg 36 900

Jasna

9 — 8. zdg 36 898

Plac Wolności

14 a, m. 8, niekrepujący, łazienka, telefon, utrzymaniem, bez. zdg 36 776

Pokój

mily zaraz. Aleje Marcinkowskiego 26 m. 15. ng 12 512

Staszica

12 — 6. zdg 36 731

Pokój

Wielkie Garbary 23, m. 9. zdg 36 736

Centrum

Waly Kościuski 9 — 5. zdg 36 784

Pokój

frontowy, elektryczność, Poplińskich 10, m. 4. zdg 36 783

Długa

4 — 6. zdg 36 798

Niekrepujący

Chwaliszewo 49 — 8. p. 2 427

Pokój

od gospodarza, wejście klatki — wydzierzawie. Górna Wilda 28, stróż. p. 2 426

Pokój

dwom panom elektr., łazienka. Reya 5 — 2. zdg 36 852

Kościelna

17 — 21. zdg 36 853

Komfortowej

1 lub 2 osobowe, pierwszorzędne utrzymanie, lub bez. Młyńska 2, m. 12, III p. zdg 36 892

Inteligentnym

Łakowa 10 — 6. zdg 36 893

Jackowskiego

17 — 8. zdg 36 850

Panu

frontowy, mily, elektryczność. — Piekary 25 — 10. zdg 36 639

2-3

umeblowane, telefon, na biuro. — Ratajczaka 17 — 5. zdg 36 638

Spokój i swoboda!

Mily umeblowany pokój lub dwa przyległe w samotn. dla wyplac. intelig. i 9. lub później do wynajęcia. I a pianino i kuchnia do dyspozycji. Początek Wierzbiec Później odstąpię mieszkanie. — Oferty Kurjer Poznański zdg 36 270

Stroma

26 — 5. zdg 35 938

Grunwaldzka

23 — 4 stałym inteligentnym. zdg 35 341

Śniadeckich

30, mieszkanie 4. zdg 34 906 3 — 8.

Mickiewicza

21/25, m. 1. Jednoosobowy, niekrepujący, kulturalnym pracującym. zdg 35 948

Dwuosobowy

Śniadeckich 32 a — 7. zdg 35 560

Panu

Wielka 18 — 14. zdg 35 724

Dwuosobowy

Szkolna 13 — 5. zdg 35 074

Panu

z klatki frontowy. Długa 7, m. 8. zdg 36 524

Skromny

pokój. Śniadeckich 6, m. 13. zdg 36 524

Pokój

dla lepszego pana. Masztalarska 5 a, m. 9. zdg 36 508

Pokój

tanio (willa) przy boisku Sokola. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 513

Niekrepujący

Jeżycka 41 — 4. zdg 36 516

Matejki

68 — 3. zdg 36 517

Jedno-

utrzymaniem. — Kozia 23 — 2. zdg 36 518

Kantaka

8/9, m. 3 panu. zdg 36 405

Paniom

i panom. Strzelecka 8, m. 9. zdg 36 406

Spokojna

24 — 2. zdg 36 400

Dwuosobowy

Kanalewa 3 — 2. zdg 36 411

Centrum

pokój d-rown Szubertowa, Kręta 5. zdg 36 415

Zamek

Skońska 16 — 7. zdg 36 420

Niekrepujący

elektryczność, łazienka, telefon. tania. Górna Wilda 40 — 13. zdg 36 433

Frontowy

ładny. Strusia 10 — 6. zdg 36 437

Dwuosobowy

Piekary 5 — 6. zdg 36 438

Słoneczny

balkonowy zaraz urzędnikowi. Reya 1 — 12, godz. 16-18. zdg 36 442

Pokój

panu. Strzelecka 2, m. 5. zdg 35 995

Dwuosobowy

słoneczny komfortowy. Cieszkowskiego 7, m. 11. zdg 36 058

Balkonowy

panienice. Ratajczaka 19, m. 11. zdg 36 072

Pokój

umeblowany, elektryczność. Wielkie Garbary 1 — 8. zdg 36 290

Dwom

panom. Rybaki 20 a, m. 7. zdg 36 597

Dwuosobowy

Poznańska 59 — 3, narożnik Jasnej. zdg 36 570

Łakowa

15, m. 5, niekrepujący. zdg 36 567

Pokój

frontowy. Aleje Marcinkowskiego 17 a — 8. zdg 36 560

Pokój

Żydowska 27 — 5. zdg 36 557

Dworcu

Focha 27, front. II Sypniańska. zdg 36 555

Solidnym

utrzymaniem, bez. Kwiatowa 9, m. 11. zdg 36 554

Solidnym

utrzymaniem, bez. Waly Jasnej 2 a — 25. zdg 36 553

Słoneczny

jedno-, dwuosobowy. Waly Król. Jadwigi 2 — 3. zdg 36 551

Maleckiego

15, m. 3. zdg 36 548

Frontowy

klatki, słoneczny, elektryczność. Golebia 6 — 3. zdg 36 546

Pokój

balkonowy utrzymaniem, wszelkie wygody odдам inteligentnemu panu Ogródowa 18, m. 4. zdg 36 734

Dwuosobowy

Wrocławska 3, m. 7. zdg 36 732

Podgórna

10 a, mieszkanie II front, inteligentnemu panu. zdg 36 729

Pokój

panienice. Pieńców 8 — 12. zdg 36 723

Mały

słoneczny, tania. Kanalewa 6 — m. 15. zdg 36 726

Józefa

zdg 36 725

Dąbrowskiego
46, m. 9, jednoosobowy dwuosobowy, kulturalny zdg 36 723

Elegancki
jedno, dwuosobowy, frontowy, słoneczny, odpowiedni obiadem, Wierzbicice 5, mieszkanie 5-4-8 zdg 36 724

Wrocławska
36-7 zdg 36 581

Jedno-
dwuosobowy utrzymaniem, bez, także uczniom, tanio, Słowackiego 5-5 zdg 36 584

Lepszy
Wrocławska 5/6-5 zdg 36 539

Śniadeckich
6-5 zdg 36 541

Niekrepujący
pokój, pokój, elektryczność, łożenka, Karwowskiego 22, m. 4 zdg 36 548

Utrzymaniem
fortepianem, Plac Bernardyński 1, m. 5 zdg 36 580

Dwuosobowy
Górna Wilda 17-5 zdg 36 579

Grudnia
5, m. 8 zdg 36 577

Panienkę
Romana Szymańskiego 3-5 zdg 36 576

Niekrepujący
Zielona 3-5 zdg 36 574

Dwom
paniom, Trzeciego Maja 6, m. 12 zdg 36 611

Pokój
umeblowany jeden - dwa, używaniem kuchni, - Jackowskiego 26-7 zdg 36 608

Pokój
umeblowany, Zwierzyniecka 22, m. 12 zdg 36 609

Pokój
1-2 osób, elektryczność, łożenka, centralne ogrzewanie, Wrocławska 30, m. 21 zdg 36 606

Pokój
elektryczność, Łazarz, Kossaka 21, mieszkanie 4, narożnik Wyspiańskiego zdg 36 604

Marcina
49-10 zdg 36 603

Jedno-
dwuosobowy, frontowy, wysoko-
parterowy utrzymaniem, bez, -
Zygmunta Augusta 2-11 zdg 36 600

Niekrepujący
Zielona 3 m. 30 zdg 36 637

Klatki
utrzymaniem, bez, dla pana, -
Woźna 18 m. 7 zdg 36 634

Niekrepujący
Stroma 7-2 zdg 36 633

Pokój
Górna Wilda 78, m. 6 zdg 36 631

Panienkę
wspólny pokój, Marcina 14, m. 9 zdg 36 628

Pokój
Działyńskich 9-3 zdg 36 627

Niekrepujący
wzgodami, intelig. Grobla 6-9 zdg 36 626

Pocztowa
10-4, utrzymaniem zdg 36 625

Pokój
Trzeciego Maja 7, m. 11 zdg 36 624

Umeblowany
elektryczność, Szyperska 3, m. 11 zdg 36 623

Pokój
panience, Marcina 66/67 - 41 zdg 36 621

Dwuosobowy
pokój wygodami, Zupańskiego 20, m. 10 zdg 36 619

Cieszkowskiego
6-7, inteligent. zdg 36 618

Elegancki
utrzymaniem, Mielżyńskiego 28, m. 3 zdg 36 617

Kantaka 7
m. 10, pokój zdg 36 613

Pokój
Długa 3, m. 18 zdg 36 887

Frontowy
używaniem kuchni zaraz, Słowackiego 48, m. 6 zdg 36 864

Balkonowy
panom, Dąbrowskiego 98 - 15 zdg 36 855

Elegancki
Tel. 60-75 zdg 36 880

Skarbowa
18-3, panu, frontowy zdg 36 862

Cieszkowskiego
2-6, utrzymaniem, bez, Jedno-
dwuosobowy zdg 36 882

Elegancki
utrzymaniem Działyńskich 2-8 zdg 36 883

3 Maja
6, m. 9 zdg 36 875

Matejki
2, m. 7, umeblowane zdg 36 874

Frontowy
nieuczny elektryczność, Kwiatowa 5, m. 9 zdg 36 867

Nobliwy
Matejki 3-3 zdg 36 878

Długa
5-11 zdg 36 865

Centrum
elegancki, niekrepujący, jedno-
osobowy, dwuosobowy, utrzymaniem,
obiadami, Sw. Marcin 56 - m. 6 zdg 36 804

Dwuosobowy
czysty, utrzymaniem, bez, Kra-
szewskiego 5-5 zdg 36 878

Frontowy
duży z wygodami śródmieście, so-
lidnemu, Towarowa 20 m. 3 zdg 36 812

Jedno-
dwuosobowy, front, z wygodami,
Kwiatowa 6, m. 3 zdg 36 811

Przy dworcu
Focha 15 a - 1 zdg 36 599

Centrum
frontowy, Sieroca 5/6-5 zdg 36 596

Dwuosobowy
Pocztowa 13-6 zdg 36 591

Frontowy
Długa 11-8 zdg 36 590

2 łącznie
klatki, niekrepujące, komfortowe,
zaraz, Waly Jagiello 3-5 zdg 36 588

Pokoik
utrzymaniem, bez, Waly Jagiello
3-5 zdg 36 587

Pokój
Śniadeckich 23, m. 7 zdg 36 586

Pokój
św. Marcin 31 m. 10 zdg 36 585

Umeblowany
częściowo używanie kuchni, Wy-
bickiego 2-14 zdg 36 584

Przecznica
2, m. 1 zdg 36 582

Dwuosobowy
Strzelecka 31-28 zdg 36 572

Wygody
u samotnej, Chełmońskiego 4-
m. 9 zdg 36 452

Pokój
jednoosobowy, słoneczny, Kra-
szewskiego 9 a. I zdg 36 466

Pokój
czysty, elektryczność dla studen-
ta zaraz, Poznańska 58, m. 2 zdg 36 468

Parterowy
dwuosobowy utrzymaniem, To-
warowa 21-17 zdg 36 470

Inteligentnym
panienkom wspólny, utrzyma-
niem - bez, fortepian, Wielkie
Garbary 44-10 zdg 36 472

Pokoik
elektryczność 17, - Bukowska 41,
m. 3 zdg 36 476

Pokój
umeblowany lepszy, panu, Strze-
lecka 3, m. 5 zdg 36 482

Frontowy
słoneczny inteligentnym, Słowac-
kiego 42, m. 7 zdg 36 494

Panienki
na stacji, plac Nowomiejski 5,
m. 6 zdg 36 502

Szkolna
10, m. 12, fortepian - bez zdg 36 505

Pokój
Skrzyta 10, m. 3 zdg 36 506

Jedno
dwuosobowy (utrzymaniem), Gro-
bla 1 b - 8 (narożnik Garbar),
zdg 36 507

Centrum
frontowy, wysoki parter, utrzyma-
niem, Murna 3-7, przy No-
wej zdg 36 052

Rybaki
20a m. 7 dwóch panów zdg 36 641

Skromny
pokój do wynajęcia zaraz ulica
Składowa 12 m. 26 dom tylny zdg 36 642

Pani (om)
słoneczny, fortepianem, elektrycz-
nością, Górna Wilda 10 - 8 przy
Półwiejskiej zdg 36 644

Pokój
1-2 utrzymaniem bez, Pocztowa 22 m. 9 zdg 36 649

Ładny
frontowy, Strzelecka 31 m. 3 zdg 36 650

Kręta
22m. 8 umeblowany utrzymaniem
bez zdg 36 651

Niekrepujący
Wierzbicice 18 m. 34 zdg 36 657

Przy Zamku
niekrepujący frontowy elektrycz-
ność, Waly Jana III 11 - 4 zdg 36 660

Pokój
Ogrodowa 13 m. 8 zdg 36 661

2
łącznie, sypialka i lepszy elek-
tryczność, łożenka, kuchnia, mał-
żeństwu, urzędnikowi, Łakowa 9
m. 4 zdg 36 670

Pokój
Pierackiego 12 - 10 zdg 36 672

2 ubikacje
parterowe, śródmieściu, 50 m²,
drukarnie potrzebne, Oferty Kur-
jer Poznański zdg 36 736

Reja 2 m. 17
zdg 3 730

Półwiejska
2-6 (utrzymaniem), także dni zdg 36 949

Pokój
niekrepujący utrzymaniem, łoż-
zienka, telefon od 1-go Składo-
wa 4, m. 3 zdg 36 943

Umeblowany
czysty z balkonem, Niegolew-
skich 10-8 zdg 36 940

Pani
słoneczny, Reja 2-19 zdg 36 938

Dwuosobowy
Kantaka 2, m. 5 zdg 36 933

Pokój
ciepły solidnym, Kanałowa 5,
m. 6 zdg 36 932

Umeblowany
pokój komfort wygodami od zar-
raz, Wielkie Garbary 29, m. 8 zdg 36 929

Czysty
jedno-dwuosobowy, frontowy, -
Małeckiego 22, m. 11 zdg 36 928

Pokój
Pierackiego 19, m. 6, front, II pt.
zdg 36 925

Utrzymaniem
bez, jedno-dwuosobowy, łożenka
elektr. piano, Waly Jagiello 20,
m. 10 zdg 36 924

Komfortowy
słoneczny 1-2 panów, Focha
60-7 zdg 36 923

Pokoik
światło elektryczne, łożenka, -
centralne ogrzewanie, Fredry 12,
m. 10, II. wejście zdg 36 922

Śródmieściu
Masztalarska 7-8 zdg 36 917

Mickiewicza
13-5 zdg 36 915

Frontowe
telefon, Grudnia 4-4 zdg 36 694

Pokój
Działyńskich 6-10 zdg 36 692

Dwuosobowy
jednoosobowy, łożenka, słonecz-
ny, Plac Działowy 10, m. 7 a zdg 36 691

Pokój
jasny, wygodny, Skarbowa 6, m. 8 zdg 36 687

Frontowy
czysty, elegancko umeblowany,
panu, Strzałowa 7-18 zdg 36 685

Ratajszaka
27-5, jedno-dwuosobowy zdg 36 684

Komfortowy
utrzymaniem, Aleje Marcinkow-
skiego 1-9 zdg 36 683

2
frontowe, biurowe, jeden miesz-
kalny, dwuosobowy, Skarbowa
17, parter zdg 36 640

Panienkę
na wspólny pokój przyjmuje, Po-
znań, Małe Garbary 5, m. 21 zdg 36 700

Skrzyta
7, mieszkanie 7, jedno-dwuosobowy zdg 36 669

1000 mundurków i płaszczy szkolnych

wykonałimy w naszych zakładach fabrycznych na
NOWY ROK SZKOLNY.

Naszą zasadą „zadowolili klienta“ dając towar
mocow i trwały w kolorze po bardzo przystępnej cenie.
Kilka cen rewelacyjnych:

Mundurki boston. . . 18,- 26,- 31,-
Mundurki kamg. . . 22,- 33,- 39,-
Płaszcze całe na watełinie 24,- 32,- 43,-

Wykwintny Dział Miarowy i Materiałów

K. BOGAJEWSKI

Największa fabryka wykwintnej odzieży męskiej i chłopczej
POZNAN Asygnaty „Kredyt“ ST. RYNEK 77

18. DZIERŻAWY
200 mórg
gospodarstwo, mieszkanie skrom-
ne wydzierżawie, ewentl. admini-
stracja poręczająca. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 36 445

23. ROZMAITE
Krwiodawców
poszukuje na male dawki. Adres
wskaże Kurjer Pozn. zdg 36 412

22. ZGUBY
Klucze
znalazłam, Odebrać, Staszica 17,
m. 17 zdg 36 831

Pończochy - skarpetki
dobre tanio tylko w firmie
„Haftoplis“
Stary Rynek 6. (Wiankowa).
Pr 4587-29.9

Poszukuje
od zaraz koncesji na wyszynk
wódek monopolowych. Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdg 36 424

Poszukuje amatora na
odróżał kurapatw
obszar 2 000 mórg pow. Gniezno.
wolne utrzymanie 2 tygodnie.
Oferty Kurjer Poznański dg 3725

programy radjowe

WARSZAWA
Sobota, dnia 31 sierpnia.
6.30 audycja poranna. 12.03
wiadomości meteorologiczne i dziennik
poludniowy. 12.15 koncert. 13
chwila dla kobiet. 13.05 fantazja
operowa. 14.30 nowosci z płyt.
15.25 pogod. p. t. „Nasz handel
morski“. 15.30 sluchowisko dla
dzieci. 16 skrzynka techniczna.
16.15 pieśni. 16.35 polskie tańce
ludowe. 16.50 codzienny odcinek
prozy. 17 koncert dla naszych let-
nik i uzdrowisk. 18 poradnik
sportowy. 18.10 wiersz Konstan-
tego Galczyńskiego. 18.15 „Cała
Polska śpiewa“. 18.30 przegląd
wydawnictw. 18.40 życie kultural-
ne i artystyczne stolicy. 18.45
muzyka lekka. 19.15 koncert re-
klamowy. 19.30 pieśni polskie.
19.50 pogadanka aktualna. 20
wiadomości rolnicze. 20.10 kon-
cert. 20.45 dziennik wieczorny. 21
audycja dla Polaków z zagranicy.
21.30 koncert. 22 wiadom. sport.
22.10 lekka audycja literacko-mu-
zyczna p. t. „Frontem do wsi“.
22.30 koncert.

Niedziela, dnia 1 września.
9 audycja poranna. 9.03 gazетка
rolnicza. 9.15 muzyka. 9.40 dzien-
nik poranny. 10 tr. nabozenstwa.
11.57 sygnal czasu i hejnał. 12.03
przeglad teatralny. 12.15 poranek
muzyczny. W przerwie fragment
sluchowiskowy. 14 fragment po-
wieści p. t. „Dziwczeta z Nowo-
lipek“. 14.20 muzyka. 15 godzina
rolnika. 16 opowiadanie dla dzie-
ci. starszych. 16.15 recital skrzyp-
cowy (z Krakowa). 16.45 „Cała
Polska śpiewa“. 17 muzyka ta-
neczna. 17.40 audycja słowno-mu-
zyczna 13 miniatyur kwartetowe.
18.30 sluchowisko. 19 zapowiedz
programu. 19.25 sport. 19.30 jazz
dwufortepianowy. 19.45 „Co czy-
tać?“. 20 transmisja ze statku
„Pilsudski“. 20.30 muzyka (pły-
ty). 20.50 dziennik wiecz. 21 „Na
wesołej lwowskiej fali“. 21.30
„Podrózujmy“. 21.45 sport. 22
muzyka taneczna.

POZNAN
Sobota, dnia 31 sierpnia.
Poznań 6.30 audycja poranna z
Warszawy. 8.20 program. 8.25
wskazówki praktyczne. 11.57 tr.
z Warszawy i Krakowa. 12.15 slyn-
ne balety operowe i operetkowe
(płyty). 13 z Warszawy. 13.30 mu-
zyka salonowa (płyty). 14.30 z
Warszawy. 15.15 przegląd gieldo-
wy. 15.25 z Warszawy i Torunia.
18.30 felieton p. t. „Polska w lite-
raturze bulgarskiej“ (wygl. W.
Gurzyńska). 18.40 życie kultur.
artyst. i społeczne Poznania. 18.45
słynne walce (płyty). 19.05 pro-
gram. 19.15 koncert reklamowy.
19.30 tr. z Krakowa i Warszawy.
20 pogadanka dla dzieci p. t. „By-
łam na polach grunwaldzkich“.
20.10 tr. z Warszawy. 22 wiadom.
sport. 22.10 rezerwa. 22.30 transm.
z Warszawy.

Niedziela, dnia 1 września.
20.00 - Heilsberg (291): Fran-
cуска muzyka organowa -
Guilmant, Widor, Franck -
19.15 Wiedeń: „Fidelio“, ope-
ra Beethovena, dyryguje To-
scanini. 20 Budapeszt: „Bar-
non cygański“, operetka J.
Straussa. - 22.40 Budapeszt:
Schubert: Trio B-dur; Cornot
fortepian; Thibaud skrzypce;
Casals czełło (płyty). - 24
Sztutgart: Bach; Ricercave.
Blethovart; koncert fortepia-
nowy Es-dur. - Bruckner:
Symfonia D-moll.

na niedziela:
20.00 - Heilsberg (291):
Brahms: Wariacje na tema-
ty Haydna. Beethoven: Sym-
fonia nr. 7 A-dur. 20.30 Kyw-
hausen: Z oper Wagnera i
Verdiego: 24.00 Sztutgart:
I cz. dawna muzyka kame-
ralna: Bach i Pergolesi.

Warszawy. 12.03 pogadanka dla
dzieci p. t. „Teoroczne wakacje
harcerskie“ (rozмова z harce-
rzem „Czarnej trzynastki“ Witol-
dem Sikorskim). 12.15 tr. z War-
szawy. 14.20 koncert życzeń z
płyt. 15 „Sprzet potraw“ wygl.
Zygmunt Strykowski. 15.15 piosenki
wojskowe w wyk. chóru Juranda.
15.30 „Reorganizujemy nasze go-
spodarstwa“ wygl. prof. dr.
Tadeusz Konopiński. 15.45 „Bu-
dujemy zdrowa wieś od podstaw“
wygl. Czesław Wróblewski. Go-
spodarz z Sączkowa. pow. Ko-
ścian. Transm. z Poznania na W.
R. P. 16 „Wśród Indian Koroo-
dów“. Opowiad. dla dzieci star-
szych wygl. A. Fiedler. Transm-
sja z Poznania na W. R. P.
16.15 tr. z Krakowa i Warszawy.
17.40 tr. z Katowic i Warszawy.
19 program na dzień następn.
19.10 wiadom. sport. Poznania.
19.15 koncert reklamowy. 19.30
muzurki Chopina (płyty). 19.45 tr.
z Warszawy. 20 transm. z Algeru
(przez Warszawę) i Warszawy.
21 tr. ze Lwowa i Wina. 21.45
wiadom. sport. ze wszystkich roz-
głośni polskich. 22 tr. z Gdyni
przez Toruń. 22.40 tr. z War-
szawy.

ZAGRANICZNE
Sobota, dnia 31 sierpnia.
Radio Paris 19.15 tr. opery z
Wiednia. Koenigswusterhausen
12 koncert. 14 muzyczne rozmait-
ności. 16 wesole popołudnie z Ko-
lonji. 18.30 repoztal sportowy z
zaw. lekkoat. 19 muzyka popu-
larna. 20.10 wesoly wieczór. 22.30
muzyka nocna. 0 do 0.55 muzyka
taneczna. Londyn 22 koncert.
Motata i Sztokholm 20.30 muzyka
taneczna. Kopenhaga 19.15 tr.
opery z Wiednia. 20.25 do 23 mu-
zyka lekka. Budapeszt 20.10 „Bar-
non Cygański“. opt. Straussa.
Sztutgart 19 muzyka orkiestry
deter. 20.10 wesole melodie z
Wrocławia. 22.30 muzyka taneczna
z Lipska. 0 do 2 koncert.
Wiedeń 19.15 tr. z festiwalu z
Salzburga „Fidelio“, op. Beetho-
wena. 22.05 muzyka wojsk. 23.45
do 1 przeboje dawniejsze i wspo-
łczesne. Praga 20.30 koncert. 16.30
wesole popołudnie. 19.30 koncert.
20.15 pieśni i muzyka. 21.15 audy-
cja holenderska z muzyka. Rzym
20.40 „Madonna Imperia“ i
„Piaszcz“, dwie opery 1 akt. Al-
fano i Pucciniego. Mediolan 20.40
wesoly wieczór. Bukareszt 20.15
muzyka taneczna. 21.50 koncert.
Wrocław 20.10 wesola audycja z
muzyka i śpiewem. 22.30 muzyka
taneczna.

Niedziela, dnia 1 września.
Radio Paris 20.45 komedia.
22.50 muzyka taneczna. Koenigs-
wusterhausen 12 koncert. 14 mu-
zyka lekka. 16 koncert ogrodowy.
18.30 muzyka. 20 koncert symfon.
z Sztutgartu. 21.30 piosenki ludo-
we. 22.30 tr. mecu pieściarskiego
Polska i Niemcy z Warszawy. 23
muzyka taneczna. Londyn 23
koncert popularny. Budapeszt
21.05 muzyka cygańska. 22.30
koncert. Sztutgart 20 koncert
wyjątkowy z oper Wagnera i
Verdiego. 21.30 sluchowisko. 22.30
tr. mecu pieściarskiego z War-
szawy. 23 muzyka taneczna. 0 do 2
muzyka kameralna i wagne-
rowska. Wiedeń 22.25 piosenki i
arje. 23.05 płyty. 0 do 1 muzyka
cygańska z Budapesztu. Praga
16 koncert. 17.45 płyty. 18 kon-
cert. 19.15 regionalne sluchowisko
muzyczne. 21 sluchowisko. 22.45
muzyka lekka. Sztokholm 21 kon-
cert rosyjski. Rzym 20.40 koncert
wokalny. 22.30 muzyka taneczna.
Mediolan 20.40 „Manon Lescaut“.
op. Pucciniego. Wrocław 19.30 tr.
miedzypanstw. mecu lekkoatlet.
20 tr. koncertu ze Sztutgartu.
21.30 tr. z Kywhausen. 22.45 mu-
zyka taneczna. Frankfurt 20 kon-
cert symfon. dzieł Beethovena.
23 muzyka taneczna 0 do 2 tr. ze
Sztutgartu.

Dziecko
oddam na wychowanie, tylko lepszego rodzinnego. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 473

24. NAUKA

Pokoje
dla ucznia - uczniowie, tanio, pierwszorzędne utrzymanie, opieka, pomoc, fortepian, telefon 14-72, Poczta 33 - 6. zdg 3711

Stacja
dla gimnazjastów, Matejki 49, m. 4. zdg 35 958

Prof.
rutynowany pedagog przygotuje do matury innych egzaminów ze wszystkich przedmiotów gimnazjalnych gwarantuje wyniki. Mielżyńskiego 5 m. 6. zdg 32 508

Kursy
kroju - sżycia. Nowak, kjerownik. Wrocławka 33. zdg 3652

Wdowa
po wyższym urzędniku przyjmie na stancje ucni (ca). Spokojna 34 - 3. zdg 36 408

Pokój
wspólny dla 2 uczniow, duży, słoneczny z balkonem, niedrogo, dobrym utrzymaniem. Fortepian, konwersacja francuska. Matejki 3, m. 4. zdg 36 727

Kroju
wytuczam panienki pod dobrymi warunkami. Półwiejska 6 m. 24. zdg 36 169

Gimnazjastkom
słoneczny, duży, dobrym utrzymaniem, pomoc naukach. Suszczyńska, Aleje Marcinkowskiego 19 m. 7. zdg 36 647

Kursy
kroju, sżycia, modelowania, przystępnie. Marii Magdaleny 1 - 7, Poznań. d 3820-1

Kursy handlowe
Sawickiego, pl. Wolności 2, początek 3 września. zdg 23 145/6

Gimnazjastów
przyjme, opieka, pomoc. Patr. Jackowskiego 36, m. 10. zdg 36 843

Korepetytor
stały, siła pierwszorzędna, do 2 chłopców, 1 dziewczynki, potrzebny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 36 774

25. MUZYKA

Egzaminy wstępne
na nowy rok szkolny odbywają się w Szkole Muzycznej Chopina od 2-10 września. Zgłoszenia kancelarja 27 Grudnia 19. zdg 36 654/5

Lekcyj
gry na fortepianie udziela dyplomowana nauczycielka. Skarbowska 18 - 3. zdg 36 861

TEATRY

Poznań, piątek, 30. 8.
TEATR POLSKI - Dziś „Rozkoszna dziewczyna”.
Sobota, 31. 8. „Rozkoszna dziewczyna”.
Niedziela, 1. 9. „Rozkoszna dziewczyna”.

TEATR NARODOWY
Niedziela, 1. 9. o godz. 16 „Cudowny rubin”.
Niedziela o godzinie 20-ej „Chata za wsią”.

TEATR LETNI w Zoologu:
Dziś, 30. 8. - nieczynny.
Sobota, 31. 8. „Zegnajcie nam” - premiera.

KINA

Poznań, piątek, 30. 8.
SŁONCE: „Mała mameczka”.
APOLLO: Franciszka Gaal jako „Ilonka”.
METROPOLIS: - „Legion nieustraszonych”.
CORSO: „Legion Śmierci”.
GONG: „Morderca”.
GWIAZDA: „10% dla mnie”.
OSWIATOWE T. C. L. „Syn King Konga” - oraz film naukowy.

RENAISSANCE: „Ostatnia kochanka generała Yeng”.
SFINKS: „Obrońca Częstochowy” - Przeor Kordecki”.
SWIT: „Dama z nocnego klubu”.
TECZA-Lazarz: „Platynowa Blondynka”.
TECZA Wilda: „Siostra Marta jest szpiegiem”.
WILSONA: „Melodie cygańskie”.

26. SZUFA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy do jednej trzeciej cenie drobnych

Pomocnik
fryzjerski, dzielny w swym zawodzie, poszukuje posady. Oferty Skrzypczak Andrzej, Zbaszyń, Poła 3. nr 14 044

Niemka
inteligentna, katolicka szuka posady ekspedjentki lub kasjerki, kaucja Oferty Kurjer Poznański zdg 35 375

Ogrodnik
szuka posady stróża z mieszkaniem najchętniej w Poznaniu. - Oferty Kurjer Poznań. zdg 35 849

Dziewczyna
do wszystkiego, świadectwa długoletnie, szuka posady. - Oferty Kurjer Poznań. zdg 35 935

Nauczycielka
rutynowana wychowawczyni, z bardzo dobrymi świadectwami, poszukuje posady. Łaskawe oferty do Kurjera Pozn. zdg 3679

Za
sumienne nauczanie kilku dzieci wzgl. ucni, pragnę znaleźć utrzymanie w Poznaniu by mieć możność kształcić się na uniwersytecie (sierota). Łaskawe oferty do Kurjera Pozn. pod zdg 34 513

Uczeń
z ukończoną szkołą handlową i półroczną praktyką handlową szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 897

Ekspedjentka
branży piekarsko-cukierniczej poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 740

Bufetowa garderobianka
poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 748

Piekarz
młodszy poszukuje posady, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 510

Ślusarz - mechanik
żonaty z długoletnią praktyką szuka posady jakiegokolwiek, woźnego, inkasenta, magazyniera, robotnika, może złożyć gwarancję. Oferty Kurjer Pozn. zdg 36 407

Posługaczka
poszukuje całodziennych posług, praniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 413

Praktykantka
z ukończoną Szkołą Handlową szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 426

Posługaczka
dobrze polecona szuka posługi od 1. 9. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 429

Nauczyciel
dyplomowany z prawem nauczania przyjme jakakolwiek posade prywatną, miejscowość obojętna. Wymagania b. skromne. Oferty J. Wawrzynowicz, Siedlec, koło Wolsztyna. zdg 36 447

Szukam
posługi z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 562

Krawcowa
samodzielna poszukuje posady. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 36 559

Szukam
posady stróża, zawiadowcy w lepszym domu, lub w wyższej szkole, kaucja bankowa 500 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 36 414

Dziewczyna
poszukuje posady od zaraz za pokojówką lub do dzieci. Władam trzema językami. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 535

Posługi
poszukuje za pokojik z utrzymaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 538

Kuchmistrzynie
wykwalifikowana, smacznie gotuje, szuka posady w hotelu lub restauracji. Oferty Kurjer Pozn. zdg 36 585

Ekspedjentka
z branży kolonialno-deliakatesowej, z pięcioletnią praktyką, dzielna, włada językiem polskim i niemieckim, szuka posady od zaraz. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 36 451

Książkowa - kasjerka
lat 24, przyjmie posade najchętniej na wsi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 36 458

Służąca
ucziwa, pracowita ze wsi szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 36 465

Starsza
kobieta poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 474

Panienka
szuka posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 478

Cukiernik
młodszy z kartą rzemieślniczą znający dobrze obsługę gości, na żądanie kaucja, poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 36 492

Skromna
dziewczyna z gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 36 498

Posługi
poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 36 504

Wiejska
dziewczyna średnim wieku szuka posady do wszystkiego zaraz. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 36 653

Dziewczyna
poszukuje poslugi cały dzień najchętniej na Wildzie. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 659

Inteligentna
pani potrzebująca szuka posady. Języki, maszyna. Warunki skromne. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 662

Służąca
poszukuje posady do wszystkiego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 36 669

Poszukuje
poslugi cały dzień do wszystkiego - świadectwa dobre. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 679

Służąca
z gotowaniem poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 944

Trzyletniej
nauki krawieckiej poszukuje inteligentna panienka. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 941

Ogrodnik
dozorca bezdzietny, 12 lat praktyki, dobre kwalifikacje, pracowity, sumienny, dobre polecenia, poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 36 936

Służąca
z dobrem gotowaniem, pracowita, uczciwa, czysta, długoletnie świadectwa, poszukuje posady od 1. Oferty Kurjer Pozn. zdg 36 693

Pokojowa
poszukuje posady 1. 9. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 36 681

Krawcowa
dobrym krojem, szyciem, dzieńnie 2 zł szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 820

Zakłady naukowo-wychowawcze Dr. Brunona Czajkowskiego
(ul. Mylna 5/7)

a) Wielkopolska 6 klasowa szkoła powszechna
b) Gimnazjum Żeńskie (rozwojowe: 1, 2, 3, 6 klasa)
c) Gimnazjum Męskie (wszystkie klasy).

Kancelarja przyjmuje jeszcze zgłoszenia do wszystkich klas. Początek roku szkolnego 3 września, zbiórka młodzieży o godzinie 9 na dziedzińcu szkolnym.
zdg 11 698 Prof. Dr. BRUNON CZAJKOWSKI

Syn
porządnych rodziców szuka posady za chłopca do posyłek, rower własny. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 636

Gospodyni
uczciwa, pracowita godna polecenia, dłuższe doświadczenie. - Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 36 891

Uczciwa
posługi przed południem. Dąbrowskiego 27 - 16. zdg 36 845

Dziewczyna
sumienna i uczciwa poszukuje posady od zaraz do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 914

Dziewczyna
uczciwa, poszukuje od 1. 9. 1935 posady, najchętniej do starszego państwa, zna różne prace domowe. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 911

Pielęgniarka
szuka posady do niemowlęcia. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 36 717

Dziewczyna
lat 16, prowincji, szuka posady do dzieci lub pomocy pani. Oferty Kurjer Pozn. zdg 36 817

Panna
do piekarni za mniejszym wynagrodzeniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 902

27. WOJNE MIEJSCA

Chłopiec
do posyłek. Rakowska, Poczta 1. zdg 36 594

Używane Książki Szkolne
kupuje placąc najwyższe ceny
WŁ. WILAK,
ulica Podgórna 10, telefon 10-11
oraz Marszałka Focha 50, telefon 76-91

Osoba
uczciwa, pracowita, starsza, szuka prania, posługi 2-3 razy w tygodniu, bliżej sw. Łazarza, weźmie pierze do darcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 877

Młoda
ekspedjentka szuka posady, najchętniej do składu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 36 773

Posługi
poszukuje z dobremi świadectwami. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 36 772

Gospodyni
poszukuje posady do prowadzenia gospodarstwa do dwóch osób lub samotnego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 36 751

Dziewczyna
młoda, zdrowa, poszukuje posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 36 737

Dziewczyna
z prowincji, lat 17 zdrowa, silna, cicha - szuka pracy do dzieci, lub pomocy pani - dobre świadectwo. Oferty Kurjer Pozn. zdg 36 365

Czeladnik
piekarz-cukiernik samodzielny, siła pierwszorzędna poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 607

Nauczycielka
dyplomowana 2 1/2 roku praktyki przyjme posade prywatną. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 35 881

Posługaczka
poszukuje poslugi raz w tygodniu z praniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 004

Inteligentna
panienka szuka posady do dzieci od 3 lat, lub wyreżenie pani domu. Umie szyć haftować, zna się nieco na kuchni. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 013

Dziewczyna
samodzielnym gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 045

Chłopiec
do posyłek. Rakowska, Poczta 1. zdg 36 594

Potrzebny
uczeń blacharski. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 939

Służąca
10.- miesięcznie, Skarbowska 20, m. 8. zdg 36 920

Ekspedjentka
do biurowej potrzebna, kaucja 150 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 919

Ekspedjentka
rzeźnicka młodszą siłą, potrzebna od zaraz. Golań. Wodna 2. zdg 36 695

Fryzjerka
z gwarancją. Żydowska 31. zdg 36 689

Fryzjerka
potrzebna, śródmieście. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 36 838

Stolarzy
na dobre prace fornierów i polerowania. Swarzędz, St. Rynek 7. zdg 36 480

Uczennica
potrzebna. Zgłoszenia z życiorysem W. Czysta, Szkoła 11. zdg 36 496

Posługaczka
młodsza, praniem. Marcin 59 - m. 4. zdg 36 503

Fryzjerka
stała wypomóżka. Skarbowska 4. zdg 36 646

Służąca
praniem do wszystkiego. Spokojna 5 m. 3. zdg 36 652

Kucharka
do jadłodajni potrzebna. Grobla 27. zdg 36 658

Potrzebna panienka
do dwojga dzieci, uczciwa, czysta. 27-go Grudnia 3 m. 4. zdg 36 663

Ekspedjentki
z branży ołowia potrzebne zaraz. Zgłoszenia wieczorem od 7 do 8. B. Antkowiak, magazyn obuwia. Stary Rynek 6. zdg 36 673

Poszukujemy
panie, pańow wynownych do odwiedzenia klientow odpowiednim wynagrodzeniem. Piekary 10, m. 5. zdg 36 952

Służąca
wzשלכל prac domowych, gotowaniem. Zgłoszenia ul. Szamarszewskiego 13, 1 pietro 5-7. zdg 36 945

Służąca
Aleje Marcinkowskiego 17 a - 8. zdg 36 581

Chłopiec
silny rowerem możliwie kaucja potrzebny zaraz. Mostowa 24. - m. 2. zdg 36 552

Dziewczyny
zdrowej, silnej do wszystkiego, dobre, samodzielne gotowanie, zaprawy, świadectwa. Janiszewska, Szelągowska 21. zdg 36 733

Fryzjerka
na stałe od zaraz, pensja lub procent. Wielka 22. zdg 36 722

Służąca
przychodnia potrzebna. Orzeszkowej 7, m. 3. zdg 36 575

Chemik
(kobieta) potrzebna natychmiast, znająca dokładną analizę jęczmienia i siodu. Zgłoszenia Kurjer Poznański dg 3808

Służąca
Zupańskiego 5 - 6. zdg 36 456

Młodszy żelazniak
z dobrem poleceniem, z językiem polskim i niemieckim w słowie i piśmie, potrzebny zaraz lub od 1. 10. 35. Zgłoszenia piśmienne do Kurjera Pozn. zdg 36 763

Pomocnik
ogrodniczy potrzebny od zaraz. Zakład ogrodniczy - Dopierała Gnieszno. Witkowska 4. nr 14 709

Fryzjer
Wierzbicice 19. zdg 36 898

Masażystka
na wies za wojny pobyt Oferty Kurjer Poznański zdg 36 879

Fryzjerka
zaraz. M. Focha 54. zdg 3731

Uczennice
przyjme. Prasowalnia. Matejki 39. zdg 36 864

Służąca
młodsza praniem do restauracji, Kraszewskiego 4. zdg 36 849

Inkasenta
i gońca przyjmie Towarzystwo Ubezpieczeń. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 901

Posługaczka
całodzienna, młodsza. Śniadeckich 24, m. 6. zdg 36 814

2 200.-
poszukuje wspólnika, współprac. hurt. detal. Oferty Kurjer Poznański zdg 36 768

Krawczywie
samodzielne na Kostjomy, płaszcz, przyjmie Willman, plac Wolności 7. zdg 36 799

Zdrowa
czysta, uczciwa. Zgłoszenia sobota. Ogrodowa 16 - 7. zdg 36 794

Agentów ogłoszeniowych
na wydawnictwa półroczowe i artykuły reklamowe, dobrze zaprowadzonych u firm w Poznaniu i na Pomorzu, poszukuje. Zgłoszenia: ul. Działyńskich 8, m. 5. zdg 36 688

Panienka
do składu panienka potrzebna - praktyka konieczna - referencje. Adres Kurjer Pozn. zdg 36 620

Posługa
młoda, samotna, uczciwa. Strzelecka 21 - 9. zdg 36 616

Dziewczyna
gotowaniem bez spania. Chwałszewo 15 - 11. zdg 36 881

Fryzjerka
dzIELna. stała posada. Górna Wilda 37. zdg 36 443

Hafciarki
płaski i toledo haft potrzebne. - Siostry Streich, Pierackiego 11. zdg 36 863

Uczciwego
robotnika z rowerem i kaucją do 250 zł dla rozwozenia towarow przyjmie zaraz. Wskazę Kurjer Poznański zdg 36 837

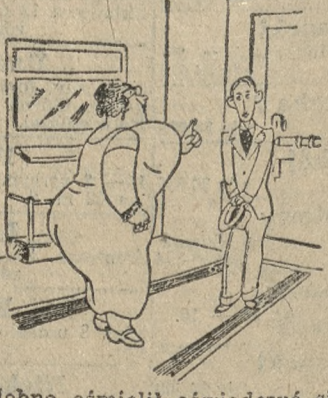
Przychodniej
służącej od zaraz. Zgłoszenia Słowackiego 31/33, m. 14. dg 3 817

28. ROZRYWKA

Obrona Częstochowy
„Przeor Kordecki” Epokowe arcydzieło

Polskiej chwały i zwycięstwa
Kinoteatr „Sfinks”. zdg 36 027

Humor zagraniczny

(Tribuna - Rzym). S. F.

Co futro — to Edmund Rychter — co palto — to Edmund Rychter — co ubranie — to Edmund Rychter Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata na miesiąc wrzesień 1935 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7,50, w innych krajach zł 9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr., na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 80 gr., na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr., na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr., przed wiadomościami potocznie 200 gr. wyżej. Ogłoszenia do wydania porannego skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 11,00, większe niż jedno (wieczorne) „drobne” do g. 11,10, w dni przedświąteczne do godz. 11,00, większe według możliwości. Drobne ogłoszenia najwyższej 100 słów w tem 5 nagłówek; słowo nagłówek (tuste) 25 gr., każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matryce, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną odczytną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiały poświęcone danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedziele, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.
P. K. O. Poznań